Açık Veri El Kitabı
Εγχειρίδιο Ανοικτών Δεδομένων
Open Data Handbook

TEZARUS kitap

Açık Veri El Kitabı
Εγχειρίδιο Ανοικτών Δεδομένων
Open Data Handbook

Open Knowledge Foundation

TEZ kitap RUS

TEZARUS Kitap 02
Referans Yayınlar 02

Hazırlayan
Open Knowledge Foundation

Destekleyenler
Shuttleworth Foundation, The World Bank, Open Data

Katkıda Bulunan Yazarlar
Antti Poikola, Christian Villum, Daniel Dietrich, Jonathan Gray, Julian Tait, Jérôme Denis, Katelyn Rogers, Mark Wainwright, Mor Rubinstein, Rahul Ghosh, Rufus Pollock, S.C. Edmunds, Sam Smith, Samuel Goëta, Tim McNamara, Ton Zijlstra

Katkıda Bulunan Kodlayıcılar
Sam Smith, Rufus Pollock, Paul Walsh

Türkçeye Çeviri
Pınar Dağ, Serkan İpekçi

Editör
Cankut Anıl

Genel Yayın Yönetmeni
Serkan İpekçi

Yunancaya Çeviri
Anastasia Dimos, Haralampos Bratsas

Grafik Uygulama ve Mizanpaj
Canberk Hayır

Kapak Görseli
Eutah Mizushima (Unsplash)

Diğer Görseller
Unsplash ve PxHere

1. baskı, Gazimağusa 2023

Bu el kitabı bir açık erişim yayındır ve Creative Commons BY-NC-SA (Atıf-GayriTicari-AynıLisanslaPaylaş) lisansına sahiptir. Kaynağa atıf vermek ve aynı lisansı devam ettirmek kaydıyla ticari amaç haricinde kopyalanabilir, düzenlenebilir, dağıtılabilir ve yeniden kullanılabilir.

Kütüphane Bilgi Kartı:

Açık veri el kitabı = Εγχειρίδιο Ανοικτών Δεδομένων = Open data handbook / haz. Open Knowledge Foundation. - Gazimağusa: TEZARUS Kitap, 2023.
84 s. : tbl.; cm. –(TEZARUS Kitap; 02. Referans yayınlar; 02.)

Sözlük var.

1. Veri—El kitabı 2. Açık veri—El kitabı I. Eser adı II. Dizi

005.742

TEZARUS Kitap, bir TEZARUS Yazılım ve Bilgi Hizmetleri Ltd. Şti. markasıdır. Gazimağusa Teknoloji Geliştirme Bölgesi (Doğu Akdeniz Üniversitesi Teknopark), GMTGB Binası, DAÜ Kampüsü, Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
www.tezar.us | info@tezar.us

Zehie Helin Reessur'un anısına...

Bu el kitabı açık verinin yasal, sosyal ve teknik yönlerini ele almaktadır. Herkes tarafından kullanılabilir ancak özellikle verileri açmak isteyenler için tasarlanmıştır. Açık verinin neden, ne ve nasıl olduğunu tartışmaktadır -neden açık olunmalı, açık nedir ve veri nasıl 'açılır'.

Αυτό το εγχειρίδιο ασχολείται με τις νομικές, κοινωνικές και τεχνικές πτυχές των Ανοιχτών Δεδομένων. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί από οποιονδήποτε, αλλά είναι ειδικά σχεδιασμένο για όσους αποσκοπούν να «ανοίξουν» τα δεδομένα τους. Ασχολείται με το γιατί, το τι και το πώς των ανοιχτών δεδομένων – Γιατί να προχωρήσουμε σε ανοιχτά δεδομένα, τι είναι τα ανοιχτά δεδομένα και πώς να «ανοίξουμε» τα δεδομένα.

This handbook discusses the legal, social and technical aspects of open data. It can be used by anyone but is especially designed for those seeking to open up data. It discusses the why, what and how of open data – why to go open, what open is, and the how to ‘open’ data.

İÇİNDEKİLER

Önsöz
Giriş
Neden Açık Veri?
Açık Veri Nedir?
Veri Nasıl Açılır?
Bazı Verileri Açtım,
Şimdi Ne Yapmalıyım?
Veriyi Sosyal Yapma
Ekler

ΠΊΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΈΝΩΝ

πρόλογος
Εισαγωγή
Γιατί Ανοιχτά Δεδομένα;
Τι είναι τα Ανοιχτά Δεδομένα;
Πώς μπορεί κανείς να ανοίξει τα
δεδομένα;
Και τώρα, που άνοιξα τα Δεδομένα μου, τι
γίνεται;
Παραρτήματα

TABLE OF CONTENTS

Preface
Introduction
Why Open Data?
What is Open Data?
How to Open up Data
So I've Opened Up Some Data,
Now What?
Making Data Social
Appendices

GİRİŞ

Vergilerinizin ne kadarının sokak lambaları veya kanser araştırmaları için harcandığını tam olarak biliyor musunuz? Evinizden işinize en kısa, en güvenli ve en manzaralı bisiklet yolu nedir? Ve yol boyunca nefes aldığınız havada neler var? Bölgenizde bulunabilecek en iyi iş olanakları ve kişi başına en çok meyve ağacının düştüğü yer neresidir? Derinden önemsediğiniz konularla ilgili kararları ne zaman etkileyebilir ve kimlerle konuşmalısınız?

Yeni teknolojiler artık bu soruları otomatik olarak cevaplamaya yönelik hizmetleri oluşturmayı mümkün kılıyor. Bu sorulara cevap bulmak için ihtiyaç duyacağınız verilerin çoğu kamu kurumları tarafından üretilmektedir. Bununla birlikte, sıklıkla ihtiyaç duyulan veriler henüz kullanımı kolay bir biçimde bulunmamaktadır. Bu kitap, vatandaşların yaşamlarının geliştirilmesi ve devlet ile toplumun daha iyi çalışması için resmi ve diğer bilgilerin potansiyelinin nasıl açılacağına dair yeni hizmetlerle ilgilidir. Açık verilerin ve özellikle açık hükümet verilerinin -herkesin herhangi bir amaçla erişebileceği ve tekrar kullanabileceği yani kamuya açık kavramı birkaç yıldır var olmuştur. 2009'da açık verilerin genel olarak kamuoyunun bilgisine açılmasına yönelik yeni girişimleri açıklayan ABD, İngiltere, Kanada ve Yeni Zelanda gibi hükümetler tarafından görülebilir hale geldi. Bu kitap, özellikle 'hükümetle ilgili' açık verilerin temel kavramlarını açıklamaktadır. Açık verilerin nasıl değer yarattığını ve birçok farklı alanda nasıl

ΕΙΣΑΓΩΓΉ

Γνωρίζετε ακριβώς πόσα από τα χρήματά σας ξοδεύονται στο φωτισμό των δρόμων ή στην έρευνα για τον καρκίνο; Ποιος είναι ο συντομότερος, ασφαλέστερος και πιο γραφικός ποδηλατοδρόμος από το σπίτι σας προς το χώρο εργασίας σας; Τι υπάρχει στην ατμόσφαιρα, στο δρόμο που διανύετε; Πού μπορείτε να βρείτε, στη γειτονιά σας, τις καλύτερες ευκαιρίες εργασίας και πού τον υψηλότερο αριθμό οπωροφόρων δέντρων κατά κεφαλή; Πότε μπορείτε να επηρεάσετε τις αποφάσεις σχετικά με θέματα που σας ενδιαφέρουν έντονα και σε ποιον θα πρέπει να απευθυνθείτε;

Οι νέες τεχνολογίες καθιστούν πλέον δυνατή την ανάπτυξη υπηρεσιών που μπορούν να δώσουν απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα, αυτόματα. Πολλά, όμως, από τα απαραίτητα δεδομένα δεν είναι ακόμα διαθέσιμα σε μορφή εύκολη προς χρήση. Αυτό το εγχειρίδιο προσδοκεί να αναδείξει τις δυνατότητες που προσφέρονται, από τις επίσημες και μη πληροφορίες, στην ενεργοποίηση νέων υπηρεσιών που θα βελτιώσουν τις συνθήκες διαβίωσης των πολιτών και θα συμβάλλουν στην καλύτερη λειτουργία της πολιτείας και της κοινωνίας.

Η έννοια των {term:«Ανοιχτών Δεδομένων»} και, πιο συγκεκριμένα, των {term:ανοιχτών κυβερνητικών δεδομένων} (πληροφορίες, δημόσιες και μη, τις οποίες ο καθένας έχει τη

INTRODUCTION

Do you know exactly how much of your tax money is spent on street lights or on cancer research? What is the shortest, safest and most scenic bicycle route from your home to your work? And what is in the air that you breathe along the way? Where in your region will you find the best job opportunities and the highest number of fruit trees per capita? When can you influence decisions about topics you deeply care about, and whom should you talk to?

New technologies now make it possible to build the services to answer these questions automatically. Much of the data you would need to answer these questions is generated by public bodies. However, often the data required is not yet available in a form which is easy to use. This book is about how to unlock the potential of official and other information to enable new services, to improve the lives of citizens and to make government and society work better. The notion of open data and specifically open government data - information, public or otherwise, which anyone is free to access and re-use for any purpose - has been around for some years. In 2009 open data started to become visible in the mainstream, with various governments (such as the USA, UK, Canada and New Zealand) announcing new initiatives towards opening up their public information. This book explains the basic concepts of 'open data', especially in relation to government. It covers how open data creates value and can have a positive

olumlu bir etkisi olabildiğini içerir. El kitabında arka plan araştırmasının yanı sıra açık verilerin nasıl üretileceği hakkında somut bilgiler de bulunur.

Hedef Kitle

Bu el kitabı geniş bir kitleye sahiptir:
- Açık veri kavramını daha önce hiç duymayan deneyimli veri uzmanları için
- Sivil memurlar ve aktivistler için
- Gazeteciler ve araştırmacılar için
- Politikacılar ve geliştiriciler için
- Hiç API kavramını duymamış veri meraklıları için

Hâlihazırda sağlanan bilgilerin büyük bir kısmı kamu sektörünün verilerine odaklanmıştır. Bununla birlikte, yazarların amacı; zamanları izin verdikçe bunu genişletmektir. Bize yardımcı olmak için bu çabaya katılabilirsiniz. Bu el kitabı, konudan çok az veya hiç bilgisi olmayan kişiler için hazırlanmıştır. Aşina olmadığınız bir jargon veya terminoloji ile karşılaşırsanız, lütfen el kitabının sonunda bulunan ayrıntılı Sözlük bölümüne bakınız.

Doğrudan kullanılan mevcut kaynaklar

• Technical Proposal for how IATI is implemented. The IATI Technical Advisory Group led by Simon Parrish
• Unlocking the Potential of Aid Information. Rufus Pollock, Jonathan Gray, Simon Parrish, Jordan Hatcher

δυνατότητα να προσπελάσει και να επαναχρησιμοποιήσει για οποιοδήποτε σκοπό) έχει επικρατήσει τα τελευταία χρόνια. Το 2009, τα Ανοιχτά Δεδομένα άρχισαν να αναδεικνύονται, με πολλές κυβερνήσεις (όπως οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, ο Καναδάς και η Νέα Ζηλανδία) να ανακοινώνουν τις πρωτοβουλίες τους προς την κατεύθυνση του «ανοίγματος» των δημοσίων πληροφοριών.

Αυτό το εγχειρίδιο επεξηγεί τη βασική έννοια των «Ανοιχτών Δεδομένων» και ιδιαίτερα των κυβερνητικών. Παρουσιάζει την αξία που προσδίδουν τα Ανοιχτά Δεδομένα και το θετικό αντίκτυπο που έχουν σε πολλούς και διαφορετικούς τομείς. Εκτός από την διερεύνηση του υπόβαθρου, αυτό το εγχειρίδιο αποσκοπεί να προσφέρει συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με το πώς πρέπει να «παράγονται» τα Ανοιχτά Δεδομένα.

Προσδοκώμενο κοινό

Το εγχειρίδιο απευθύνεται σε ευρύ κοινό. Μπορεί να φανεί χρήσιμο:
- Σε αυτούς που δεν έχουν ξανακούσει για Ανοιχτά Δεδομένα στο παρελθόν και σε αυτούς που θεωρούν τους εαυτούς τους έμπειρους «επαγγελματίες των Δεδομένων»
- Σε δημοσίους υπαλλήλους και σε ακτιβιστές
- Σε δημοσιογράφους και σε ερευνητές
- Σε πολιτικούς και σε προγραμματιστές
- Σε ειδικούς για τα δεδομένα και σε αυτούς που δεν έχουν ακούσει ποτέ τη λέξη ‘API’

impact in many different areas. In addition to exploring the background, the handbook also provides concrete information on how to produce open data.

Target Audience

This handbook has a broad audience:
- for those who have never heard of open data before and those who consider themselves seasoned ‘data professionals’
- for civil servants and for activists
- for journalists and researchers
- for politicians and developers
- for data geeks and those who have never heard of an API.

Most of the information currently provided is focused on data held by the public sector. However, the authors intentions are to broaden this as time permits. You are welcome to participate to help us with that effort. This handbook is intended for those with little or no knowledge of the topic. If you do find a piece of jargon or terminology with which you aren’t familiar, please see the detailed Glossary and which can be found at the end of the handbook.

Existing sources directly used

• Technical Proposal for how IATI is implemented. The IATI Technical Advisory Group led by Simon Parrish
• Unlocking the Potential of Aid Information . Rufus Pollock, Jonathan Gray, Simon Parrish, Jordan Hatcher

• Finnish manual authored by Antti Poikola
• Beyond Access Report. Access Info and the Open Knowledge Foundation

Diğer kaynaklar

• W3C Publishing Government Data (2009) http://www.w3.org/TR/gov-data/

Οι περισσότερες, μέχρι σήμερα, διαθέσιμες πληροφορίες επικεντρώνονται σε δεδομένα που διατίθενται από το δημόσιο τομέα. Ωστόσο, οι προθέσεις των συγγραφέων αυτού του εγχειριδίου αποσκοπούν στη διεύρυνσή τους με το πέρασμα του χρόνου. Είστε, λοιπόν, ευπρόσδεκτοι να συμμετέχετε και να στηρίξετε τις προσπάθειές μας.

Αυτό το εγχειρίδιο στοχεύει σε αυτούς που έχουν λίγες ή καθόλου γνώσεις επί του θέματος. Αν εντοπίσετε κάποια ορολογία ή αργκό που δεν κατανοείτε, σας παρακαλούμε, συμβουλευτείτε το Γλωσσάρι που μπορείτε να βρείτε στο τέλος αυτού του εγχειριδίου.

Υπάρχουσες πηγές που χρησιμοποιηθήκαν άμεσα

• Τεχνική πρόταση σχετικά με τη χρήση των IATI. Η τεχνική συμβουλευτική ομάδα IATI, της οποίας ηγείται ο Simon Parrish
• Unlocking the Potential of Aid Information. Rufus Pollock, Jonathan Gray, Simon Parrish, Jordan Hatcher
• Φινλανδικό εγχειρίδιο, συνταχθέν από την Antti Poikola
• Beyond Access Report. Access Info and the Open Knowledge Foundation

Άλλες πηγές

• W3C Publishing Government Data (2009) http://www.w3.org/TR/gov-data/

• Finnish manual authored by Antti Poikola
• Beyond Access Report. Access Info and the Open Knowledge Foundation

Other sources

• W3C Publishing Government Data (2009) http://www.w3.org/TR/gov-data/

Neden Açık Veri?
Γιατί Ανοιχτά Δεδομένα;
Why Open Data?

Açık veriler, özellikle de açık hükümet verileri, henüz kullanılmayan, muazzam bir kaynaktır. Pek çok kişi ve kuruluş, görevlerini yerine getirmek için çok çeşitli veri türlerini toplamaktadır. Hem topladığı verilerin miktarı ve merkeziliğinden ötürü, hem de bu hükümet verilerinin çoğunun kamuya açık veriler olması ve bu nedenle açık ve diğerlerinin kullanımına sunulması nedeniyle hükümet bu açıdan özellikle önemlidir. Açık verilerin değerli olduğu ve örneklerin nasıl kullanılabileceğini önceden tahmin edebileceğimiz birçok alan vardır. Ayrıca devletin kendisi de dâhil olmak üzere açık verilerin kullanılmasından istifade edebilecek birçok farklı grup ve kişi vardır. Aynı zamanda, gelecekte nasıl ve nerede değer yaratılacağını tam olarak tahmin etmek olanaksızdır. Yeniliğin doğası, gelişmelerin genellikle olası olmayan yerlerden geldiğidir.

Hükümet verilerinin değer yarattığı çok sayıda alana işaret etmek zaten mümkün. Bu alanlardan bazıları şunları içerir:

• Şeffaflık ve demokratik kontrol
• Katılım
• Kendi kendini güçlendirme
• Geliştirilmiş veya yeni özel ürünler ve hizmetler
• İnovasyon/Yenilik
• Devlet hizmetlerinin verimliliğinin artırılması
• Devlet hizmetlerinin etkinliğinin artırılması
• Politikaların etki ölçümü

Τα {term: Ανοιχτά Δεδομένα} και ειδικότερα τα {term:Ανοιχτά Κυβερνητικά Δεδομένα}, είναι μια τεράστια πηγή δεδομένων που δεν έχει ακόμα αξιοποιηθεί. Πολλά μεμονωμένα άτομα, αλλά και οργανισμοί, συλλέγουν ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών τύπων δεδομένων, προκειμένου να εκπληρώσουν τις εργασίες τους. Τα κυβερνητικά δεδομένα είναι ιδιαίτερα σημαντικά από αυτήν την άποψη, τόσο λόγω της ποσότητας και της καθολικότητάς τους, όσο και λόγω του ότι αυτά τα δεδομένα είναι, από νομικής άποψης, δημόσια δεδομένα και συνεπώς θα μπορούσαν να είναι ανοιχτά και διαθέσιμα σε άλλους να τα χρησιμοποιήσουν. Αλλά γιατί αυτό μπορεί να έχει ενδιαφέρον;

Υπάρχουν πολλοί τομείς που μπορούμε να περιμένουμε πως τα Ανοιχτά Δεδομένα μπορούν να έχουν αξία και υπάρχουν ήδη παραδείγματα που αναδεικνύουν πώς αυτά έχουν χρησιμοποιηθεί. Υπάρχουν, επίσης, πολλές ομάδες ανθρώπων και οργανισμών που μπορούν να επωφεληθούν από τη διαθεσιμότητα των ανοιχτών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των ίδιων των κυβερνήσεων. Την ίδια στιγμή, είναι αδυνατόν να προβλέψουμε με ακρίβεια πώς και πού μπορούν να προσδώσουν αξία μελλοντικά. Άλλωστε, αυτή είναι η φύση της καινοτομίας: πολλές φορές, οι εξελίξεις προκύπτουν από εκεί που δεν το περιμένουμε.

Open data, especially open government data, is a tremendous resource that is as yet largely untapped. Many individuals and organisations collect a broad range of different types of data in order to perform their tasks. Government is particularly significant in this respect, both because of the quantity and centrality of the data it collects, but also because most of that government data is public data by law, and therefore could be made open and made available for others to use. Why is that of interest? There are many areas where we can expect open data to be of value, and where examples of how it has been used already exist. There are also many different groups of people and organisations who can benefit from the availability of open data, including government itself. At the same time it is impossible to predict precisely how and where value will be created in the future. The nature of innovation is that developments often comes from unlikely places.

It is already possible to point to a large number of areas where open government data is creating value. Some of these areas include:

• Transparency and democratic control
• Participation
• Self-empowerment
• Improved or new private products and services
• Innovation
• Improved efficiency of government services

• Birleştirilmiş veri kaynakları ve büyük veri hacimlerindeki modellerden yeni bilgiler

Bu alanların çoğuna örnek bulmak mümkündür. Şeffaflık açısından, Finlandiya'nın 'vergi ağacı' ve İngilizlerin 'paralarım nereye gidiyor' gibi projeler vergi masraflarının hükümet tarafından nasıl harcanacağını göstermektedir. Ve Kanada’da hayır işleri üzerinden 3.2 milyar dolar tutarında nasıl vergi kaçırıldığına dair açık veri örnekleri mevcuttur. Ayrıca, Danimarka'daki folketsting.dk gibi çeşitli web siteleri sayesinde, parlamentodaki faaliyetleri ve kanun yapma süreçlerini izleyerek, tam olarak ne olduğunu ve hangi parlamenterlerin katılmakta olduğunu görebilirsiniz. Açık devlet verileri, kendi hayatınızda daha iyi kararlar almanıza ya da toplumda daha aktif olmanızı sağlamaya yardımcı olabilir. Danimarka'daki kamu tuvaletlerini gösteren findtoilet.dk'yi kuran bir kadın, böylece mesane sorunları yaşayan insanların artık daha fazla dışarı çıkmak için kendilerine güvenebildiklerini gösterdi. Yine örneğin Hollanda'da yaşadığınız çevrenizdeki hava kalitesi yarın sizin belirdiğiniz bir eşiğe ulaşırsa, sizi mesajla uyaran bir hizmet olan vervuilingsalarm.nl var. New York'ta köpeğinizle nereye gidebileceğinizi kolayca öğrenebilir ve aynı parkları kullanan diğer insanları bulabilirsiniz. İngiltere'deki 'mapumental' ve Almanya'daki 'mapnificent' gibi hizmetler, işe gidip gelme sürenizi, konut fiyatlarını ve bir alanın ne derece güzel olduğunu hesaba katarak yaşayacak yer

Είναι ήδη δυνατό να χρησιμοποιήσουμε ως σημεία αναφοράς τομείς, όπου τα ανοιχτά κυβερνητικά δεδομένα έχουν δημιουργήσει αξία. Ορισμένοι από αυτούς είναι:

• Διαφάνεια και δημοκρατικός έλεγχος
• Συμμετοχή
• Αυτοδυναμία
• Βελτιωμένα ή νέα ιδιωτικά προϊόντα και υπηρεσίες
• Καινοτομία
• Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κυβερνητικών υπηρεσιών
• Μέτρηση των επιπτώσεων των πολιτικών
• Νέα γνώση από συνδυασμό διαφορετικών πηγών σε μεγάλους όγκους δεδομένων

Ακολοθούν ήδη υπάρχοντα παραδείγματα από αυτούς τους τομείς:

Όσον αφορά τη διαφάνεια, προγράμματα όπως το Φινλανδικό ‘tax tree’ (το δέντρο των φόρων) και το βρετανικό ‘where does my money go’ (πού πάνε τα λεφτά μου) δείχνουν με ποιον τρόπο χρησιμοποιούνται από τις κυβερνήσεις τα χρήματα των φορολογουμένων. Επιπλέον, υπάρχει το παράδειγμα του Καναδά που, χάρη στα Ανοιχτά Δεδομένα, κατάφερε να εξοικονομήσει $3,2 δισεκατομμύρια, από φορολογικές απάτες μέσω φιλανθρωπιών. Επίσης, πολλές ιστοσελίδες, όπως η δανέζικη folketsting.dk, καταγράφουν τη δραστηριότητα στο κοινοβούλιο και τη διαδικασία ψήφισης νόμων, ώστε ο καθένας να μπορεί να παρακολουθεί τι γίνεται και ποιοι βουλευτές εμπλέκονται.

•Improved effectiveness of government services
• Impact measurement of policies
• New knowledge from combined data sources and patterns in large data volumes

Examples exist for most of these areas.

In terms of transparency, projects such as the Finnish ‘tax tree’ and British ‘where does my money go’ show how your tax money is being spent by the government. And there’s the example of how open data saved Canada $3.2 billion in charity tax fraud. Also various websites such as the Danish folketsting.dk track activity in parliament and the law making processes, so you can see what exactly is happening, and which parliamentarians are involved.

Open government data can also help you to make better decisions in your own life, or enable you to be more active in society. A woman in Denmark built findtoilet.dk, which showed all the Danish public toilets, so that people she knew with bladder problems can now trust themselves to go out more again. In the Netherlands a service, vervuilingsalarm.nl, is available which warns you with a message if the air-quality in your vicinity is going to reach a self-defined threshold tomorrow. In New York you can easily find out where you can walk your dog, as well as find other people who use the same parks. Services like ‘mapumental’ in the UK and ‘mapnificent’ in Germany allow you

bulmanızı sağlar. Bütün bu örnekler açık hükümet verilerini kullanmaktadır.

Açık verilerin ekonomik açıdan da büyük önemi vardır. Sadece Avrupa Birliği'nde açık verinin birkaç on milyar Avro ekonomik değeri olduğunu gösteren çalışmalar mevcuttur. Yeni ürünler ve şirketler açık veriyi yeniden kullanıyor. Danimarkalı husetsweb.dk, finansal planlama ve iş yapabilecek inşaatçılar bulma gibi evinizin enerji verimliliğini artırmanın yollarını bulmanıza yardımcı olur. Bu, kadastro bilgilerinin ve devlet sübvansiyonları ile yerel ticaret siciline ilişkin bilgilerin tekrar kullanılması üzerine kuruludur. Google çeviri, çeviri algoritmalarını eğitmek için tüm Avrupa dillerinde ortaya çıkan muazzam miktarda Avrupa Birliği belgesini kullanır ve hizmet kalitesini böylece geliştirir.

Açık verilerin hükümet için de değeri vardır. Örneğin, hükümetin verimliliğini artırabilir. Hollanda Eğitim Bakanlığı, eğitimle ilgili tüm verilerini tekrar kullanım için çevrim içi olarak yayımladı. O günden beri, aldıkları soruların sayısı azalırken, iş yükü ve maliyetleri de azaltılmıştır. Geriye kalan soruları yanıtlamak, ilgili veriler açık olduğundan artık memurlar için bu daha kolay hale gelmiştir. Açık veriler de devleti daha etkin hale getirmekte ve sonuçta maliyetleri de düşürmektedir. Hollanda kültürel miras birimi, görevlerini daha etkili bir şekilde yürütmek için verilerini etkin şekilde yayımlamakta ve Wikimedia Vakfı gibi amatör

Τα ανοιχτά κυβερνητικά δεδομένα μπορούν, επίσης, να βοηθήσουν στη λήψη καλύτερων αποφάσεων στην ιδιωτική ζωή κάποιου, ή να τον ωθήσουν ώστε να είναι πιο ενεργός πολίτης. Μία γυναίκα στη Δανία δημιούργησε το findtoilet.dk, που προβάλλει όλες τις δανέζικες δημόσιες τουαλέτες, έτσι ώστε οι γνωστοί της με κυστικά προβλήματα να μπορούν να νιώθουν περισσότερη σιγουριά όταν κυκλοφορούν. Στην Ολλανδία, υπάρχει διαθέσιμη η υπηρεσία vervuilingsalarm.nl, που σε προειδοποιεί με ένα μήνυμα εάν η ποιότητα της ατμόσφαιρας στη γύρω περιοχή θα ξεπεράσει, την επόμενη μέρα, ένα όριο που μπορεί κανείς να ορίσει. Στη Νέα Υόρκη, μπορεί κάποιος εύκολα να βρει μέρη για να βγάλει βόλτα το σκύλο του, καθώς και άλλους ανθρώπους που χρησιμοποιούν τα ίδια πάρκα. Άλλες υπηρεσίες, όπως η 'mapumental' στο Ηνωμένο Βασίλειο και η 'mapnificent' στη Γερμανία, επιτρέπουν την εύρεση κατοικιών, λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια της εργασίας, τις τιμές των ακινήτων και το πόσο όμορφη είναι μια περιοχή. Όλα αυτά τα παραδείγματα χρησιμοποιούν ανοιχτά κυβερνητικά δεδομένα.

Από οικονομικής άποψης, τα Ανοιχτά Δεδομένα έχουν, επίσης μεγάλη σημασία. Πολλές μελέτες εκτίμησαν την οικονομική αξία των Ανοιχτών Δεδομένων σε αρκετές δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως, μόνο στην Ευρωπαική Ένωση. Νέα προϊόντα και εταιρείες επανα-χρησιμοποιούν τα Ανοιχτά Δεδομένα. Η

to find places to live, taking into account the duration of your commute to work, housing prices, and how beautiful an area is. All these examples use open government data.

Economically, open data is of great importance as well. Several studies have estimated the economic value of open data at several tens of billions of Euros annually in the EU alone. New products and companies are re-using open data. The Danish husetsweb.dk helps you to find ways of improving the energy efficiency of your home, including financial planning and finding builders who can do the work. It is based on re-using cadastral information and information about government subsidies, as well as the local trade register. Google Translate uses the enormous volume of EU documents that appear in all European languages to train the translation algorithms, thus improving its quality of service.

Open data is also of value for government itself. For example, it can increase government efficiency. The Dutch Ministry of Education has published all of their education-related data online for re-use. Since then, the number of questions they receive has dropped, reducing work-load and costs, and the remaining questions are now also easier for civil servants to answer, because it is clear where the relevant data can be found. Open data is also making government more effective, which ultimately also reduces costs. The Dutch

tarihsel topluluklar ve gruplarla işbirliği yapmaktadır. Bu, yalnızca verilerin kalitesinde iyileşme sağlamaz, aynı zamanda bu birimi daha küçük hale getirecektir.

Açık verinin hem toplumsal hem de ekonomik değer yaratma biçimlerinin sayısız örneği olsa da, hangi şeylerin mümkün olacağını henüz bilmiyoruz. Yeni veri kombinasyonları, yeni uygulama alanları doğuracak yeni bilgi ve kavrayışlar yaratabilir. Örneğin geçmişte Dr. Snow 19. yüzyılda Londra'daki içme suyu kirliliği ile kolera arasındaki ilişkiyi kolera ölümleriyle ilgili verileri su kuyularının yeriyle birleştirerek keşfetti. Bu da Londra'daki kanalizasyon sistemlerinin kurulmasına öncülük ederek nüfusun genel sağlığını geliştirdi. Beklenmedik bilgiler farklı açık veri setlerinin birleşiminden kaynaklanabildiği için, bu tür gelişmelerin oluştuğunu göreceğiz. Kamu yönetimi verilerini açık veriye çevirirsek bu kullanılmayan potansiyeli açığa çıkarabilir. Ancak bu durum veriler gerçekten açıksa, yani başkaları tarafından tekrar kullanılması için herhangi bir kısıtlama (yasal, finansal veya teknolojik) yoksa gerçekleşecektir. Her kısıtlama, kullanıcıların kamusal verileri tekrar kullanmalarına engel olur ve bunu yapmak için yararlı yollar bulmakta zorlanırlar. Potansiyelin gerçekleşebilmesi için kamusal verilerin açık veri olması gerekir.

δανέζικη husetsweb.dk βοηθά να βρει κανείς τρόπους ώστε να βελτιώσει την ενεργειακή αποδοτικότητα του σπιτιού του, συμπεριλαμβάνοντας τον οικονομικό προγραμματισμό και την εύρεση εργατών που μπορούν να υλοποιήσουν τις εργασίες. Βασίζεται στην επανα-χρησιμοποίηση κτηματολογικών πληροφοριών,πληροφοριών σχετικά με κυβερνητικές επιδοτήσεις, όπως επίσης και πληροφορίες από το τοπικό Εμπορικό Επιμελητήριο. Το Google Translate χρησιμοποιεί τον τεράστιο όγκο των ευρωπαϊκών εγγράφων, που υπάρχουν σε όλες τις ευρωπαϊκές γλώσσες, για την «εκπαίδευση» των αλγορίθμων του, βελτιώνοντας, συνεπώς, την ποιότητα των υπηρεσιών του.

Τα Ανοιχτά Δεδομένα έχουν μεγάλη αξία και για τις ίδιες τις κυβερνήσεις, αφού μπορούν να αυξήσουν την αποδοτικότητά τους. Το Ολλανδικό Υπουργείο Παιδείας δημοσιοποιεί όλα τα δεδομένα σχετικά με την εκπαίδευση στο διαδίκτυο, για επαναχρησιμοποίηση. Από τότε, ο αριθμός των ερωτήσεων που δέχονται μειώθηκε, μειώνοντας μαζί τον φόρτο εργασίας και το κόστος από τη μια μεριά, ενώ από την άλλη μεριά, οι εναπομείνασες ερωτήσεις είναι πλέον ευκολότερο να απαντηθούν από τους υπαλλήλους, αφού είναι απλούστερο να βρουν τα σχετικά δεδομένα. Τα Ανοιχτά Δεδομένα κάνουν τις κυβερνήσεις αποτελεσματικότερες, περιορίζοντας το κόστος λειτουργίας τους. Το

department for cultural heritage is actively releasing their data and collaborating with amateur historical societies and groups such as the Wikimedia Foundation in order to execute their own tasks more effectively. This not only results in improvements to the quality of their data, but will also ultimately make the department smaller.

While there are numerous instances of the ways in which open data is already creating both social and economic value, we don't yet know what new things will become possible. New combinations of data can create new knowledge and insights, which can lead to whole new fields of application. We have seen this in the past, for example when Dr. Snow discovered the relationship between drinking water pollution and cholera in London in the 19th century, by combining data about cholera deaths with the location of water wells. This led to the building of London's sewage systems, and hugely improved the general health of the population. We are likely to see such developments happening again as unexpected insights flow from the combination of different open data sets.

This untapped potential can be unleashed if we turn public government data into open data. This will only happen, however, if it is really open, i.e. if there are no restrictions (legal, financial or technological) to its re-use by others. Every restriction will exclude people

ολλανδικό Υπουργείο Πολιτιστικής Κληρονομιάς ασχολείται ενεργά με την δημοσιοποίηση των δεδομένων του και συνεργάζεται με ερασιτεχνικές ομάδες ιστορικών, όπως η Wikimedia Foundation, προκειμένου να φέρει εις πέρας τις δικές τις εργασίες, πιο αποτελεσματικά. Αυτό, όχι μόνο συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων της, αλλά θα συντελέσει τελικά και στο περιορισμό του μεγέθους του.

Ενώ υπάρχουν αμέτρητες περιπτώσεις όπου τα ανοιχτά δεδομένα προσθέτουν αξία τόσο κοινωνικά όσο και οικονομικά, στην πραγματικότητα δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε ποιες νέες ευκαιρίες θα εμφανιστούν. Νέοι συνδυασμοί δεδομένων δημιουργούν νέα γνώση και ιδέες, που μπορεί να οδηγήσουν σε ολότελα νέες περιοχές εφαρμογής. Κάτι τέτοιο έχει συμβεί και στο παρελθόν όταν, για παράδειγμα, ο Δρ Snow ανακάλυψε τη σχέση μεταξύ της πόσης μολυσμένου νερού και της χολέρας στο Λονδίνο του 19ου αιώνα, συνδυάζοντας δεδομένα σχετικά με τους θανάτους από χολέρα με δεδομένα για τη θέση των πηγαδιών. Αυτό οδήγησε στην κατασκευή του λονδρέζικου αποχετευτικού συστήματος, που βελτίωσε αισθητά την υγεία του πληθυσμού. Είναι πολύ πιθανό να δούμε τέτοιες εξελίξεις να συμβαίνουν ξανά, ως απροσδόκητες λογικές συνεπαγωγές, από το συνδυασμό διαφορετικών συνόλων Ανοιχτών Δεδομένων.

from re-using the public data, and make it harder to find valuable ways of doing that. For the potential to be realized, public data needs to be open data.

Αυτά τα ανεκμετάλλευτα ενδεχόμενα θα μπορέσουν να πυροδοτηθούν εάν εμείς μετατρέψουμε τα δημόσια κυβερνητικά δεδομένα σε Ανοιχτά Δεδομένα. Ωστόσο, αυτό θα μπορέσει να συμβεί, μόνο αν είναι πραγματικά ανοιχτά, δηλαδή αν δεν υπάρχουν περιορισμοί (νομικοί, οικονομικοί ή τεχνολογικοί) στην επαναχρησιμοποίησή τους από άλλους. Κάθε περιορισμός θα καταστήσει δυσκολότερη την εύρεση αξιόλογων τρόπων επαναχρησιμοποίησής τους και θα οδηγήσει στον αποκλεισμό των ανθρώπων από αυτήν. Προκειμένου να γίνουν αυτές οι δυνατότητες πραγματικότητα, τα δημόσια δεδομένα πρέπει να είναι Ανοιχτά Δεδομένα.

Açık Veri Nedir?
Τι είναι τα Ανοιχτά Δεδομένα;
What is Open Data?

Bu el kitabı açık verilerle ilgilidir ancak açık veri tam olarak nedir? Özellikle açık veriyi açık yapan şey nedir ve ne çeşit veri söz konusudur?

Açık nedir?

Bu el kitabı açık verilerle ilgilidir -ancak tam olarak açık veri nedir? Açık veri, Open Definition'a göre:

Açık veri, herkesin özgürce ve yeniden kullanabileceği ve yeniden dağıtılabileceği, yalnızca nitelik ve paylaşım gereksinimine tabi olan veridir.

The Open Definition, bunun ne anlama geldiğine ilişkin kesin ayrıntılar verir. En önemlilerini özetlemek gerekirse:

• Uygunluk ve Erişim: Veriler, bir bütün olarak ve makul bir yeniden üretim maliyetinden daha fazla olmamalı, tercihen İnternet üzerinden indirilerek bulunmalıdır. Verilerin ayrıca uygun ve değiştirilebilir bir biçimde bulunması gerekir.

• Yeniden Kullanım ve Yeniden Dağıtım: Veriler, diğer veri setleri ile karıştırılması da dâhil olmak üzere, yeniden kullanıma ve yeniden dağıtılmaya izin veren şartlar altında sağlanmalıdır.

• Evrensel Katılım: Herkes kullanabilmeliyken, yeniden kullanabilir ve yeniden dağıtabilir olmalıdır -çalışma alanlarına veya kişi ve gruplara karşı herhangi bir ayrımcılık

Αυτό το εγχειρίδιο αφορά τα Ανοιχτά Δεδομένα, αλλά τι ακριβώς είναι τα Ανοιχτά Δεδομένα; Ειδικότερα, τι κάνει τα Ανοιχτά Δεδομένα «ανοιχτά» και σε τι είδη δεδομένων αναφερόμαστε;

Τι είναι ανοιχτά;

Αυτό το εγχειρίδιο αφορά τα Ανοιχτά Δεδομένα, αλλά τι ακριβώς είναι τα Ανοιχτά Δεδομένα; Για τους σκοπούς μας, τα ανοικτά δεδομένα ορίζονται από τον "Ανοικτό Ορισμό"_:

Ανοιχτά είναι τα δεδομένα που μπορούν ελεύθερα να χρησιμοποιηθούν, να επαναχρησιμοποιηθούν και να αναδιανεμηθούν από οποιονδήποτε – υπό τον όρο να γίνεται αναφορά στους δημιουργούς και να διατίθενται, με τη σειρά τους, υπό τους ίδιους όρους.

Ο πλήρης ορισμός, που βρίσκεται στο "Open Definition", προσφέρει περισσότερες πληροφορίες. Συνοψίζοντας τις σημαντικότερες:

• Διαθεσιμότητα και Προσβασιμότητα: Τα δεδομένα πρέπει να είναι διαθέσιμα αυτούσια, να έχουν ένα λογικό κόστος αναπαραγωγής, και κατά προτίμηση να είναι διαθέσιμα για λήψη από το Διαδίκτυο. Επίσης, πρέπει να είναι διαθέσιμα σε κάποια μορφή πρακτικά αναγνώσιμη.

• Επαναχρησιμοποίηση και Αναδιανομή: Τα

This handbook is about open data but what exactly is it? In particular what makes open data open, and what sorts of data are we talking about?

What is Open?

This handbook is about open data - but what exactly is open data? For our purposes, open data is as defined by the Open Definition :

Open data is data that can be freely used, re-used and redistributed by anyone -subject only, at most, to the requirement to attribute and sharealike.

The full Open Definition gives precise details as to what this means. To summarize the most important:

• Availability and Access: the data must be available as a whole and at no more than a reasonable reproduction cost, preferably by downloading over the internet. The data must also be available in a convenient and modifiable form.

• Re-use and Redistribution: the data must be provided under terms that permit re-use and redistribution including the intermixing with other datasets.

• Universal Participation: everyone must be able to use, re-use and redistribute –there should be no discrimination against fields of endeavour or against persons or groups. For

olmamalıdır. Örneğin, 'ticari' kullanımını veya belirli amaçlarla (örneğin yalnızca eğitimde) kullanım kısıtlamalarını engelleyen 'ticari olmayan' kısıtlamalara izin verilmemektedir.

Açık olmanın ne anlama geldiğini ve neden bu tanımın kullanıldığını açıklığa kavuşturmanın neden bu kadar önemli olduğunu merak ediyorsanız, basit bir cevap var: Birlikte çalışabilirlik. Birlikte çalışabilirlik, çeşitli sistemlerin ve kuruluşların birlikte çalışabilme yeteneğini gösterir (iş birliği içerisinde çalışma). Bu durumda ise, farklı veri setlerini birlikte kullanma veya karıştırma becerisidir.

Birlikte çalışabilirlik önemlidir, çünkü açık veriler farklı bileşenlerin birlikte çalışmasına izin verir. Bileşen oluşturma ve onları birbirine bağlama yeteneği, büyük, karmaşık sistemler oluşturmak için gereklidir. Birlikte çalışabilirlik olmadan bu imkansız hale geliyor —Babil Kulesi'nin en ünlü efsanesinde kanıtlandığı üzere, iletişim kurma yetersizliği/becerisi (birlikte çalışmak için) kulenin inşası gayretinin tümüyle parçalanmasına neden olmuştur.

Veriler açısından da benzer bir durumla karşı karşıyayız. Verilerin (veya kodun) "ortak"larının özü, içerdiği bir "açık" malzemenin serbestçe diğer "açık" materyal ile karışmasıdır. Birlikte çalışabilirlik, "açık olma"nın temel pratik faydalarını gerçekleştirmek için kesinlikle önemlidir: Farklı veri setlerini bir araya getirme ve dolayısıyla daha iyi ürün ve hizmetler geliştirme olanağı (bu faydalar "'neden' açık

δεδομένα θα πρέπει να είναι διαθέσιμα υπό όρους που επιτρέπουν την επαναχρησιμοποίηση και την αναδιανομή τους, συμπεριλαμβανομένης και της ανάμειξης με άλλα σύνολα δεδομένων.

• Καθολική Συμμετοχή: Καθένας πρέπει να μπορεί να χρησιμοποιήσει, να επαναχρησιμοποιήσει και να αναδιανείμει τα δεδομένα. Δεν πρέπει αυτά να υπόκεινται σε διακρίσεις με βάση τον τομέα δραστηριότητας ή τα πρόσωπα και τις ομάδες. Για παράδειγμα, περιορισμοί για «μη-εμπορική χρήση» ή περιορισμοί για χρήση μόνο για συγκεκριμένους σκοπούς (π.χ. μόνο στην εκπαίδευση) δεν είναι επιτρεπτοί.

Αν κάποιος αναρωτιέται γιατί είναι τόσο σημαντικό να είναι σαφές τι σημαίνει Ανοιχτά Δεδομένα και σε τι είναι χρήσιμος αυτός ο ορισμός, υπάρχει μια απλή απάντηση: η διαλειτουργικότητα.

Η διαλειτουργικότητα δηλώνει τη δυνατότητα διαφορετικών συστημάτων να λειτουργούν μαζί (διαλειτουργούν). Σε αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση, γίνεται αναφορά στη δυνατότητα να διαλειτουργούν –ή να αναμειγνύουν- διαφορετικά σύνολα δεδομένων.

Η διαλειτουργικότητα είναι σημαντική επειδή επιτρέπει στις διαφορετικές συνιστώσες να λειτουργούν μαζί. Αυτή η δυνατότητα διαμοίρασης και σύνδεσης συνιστωσών έχει

example, ‘non-commercial’ restrictions that would prevent ‘commercial’ use, or restrictions of use for certain purposes (e.g. only in education), are not allowed.

If you’re wondering why it is so important to be clear about what open means and why this definition is used, there’s a simple answer: Interoperability.

Interoperability denotes the ability of diverse systems and organizations to work together (inter-operate). In this case, it is the ability to interoperate - or intermix - different datasets. Interoperability is important because it allows for different components to work together. This ability to componentize and to ‘plug together’ components is essential to building large, complex systems. Without interoperability this becomes near impossible — as evidenced in the most famous myth of the Tower of Babel where the (in)ability to communicate (to interoperate) resulted in the complete breakdown of the tower-building effort.

We face a similar situation with regard to data. The core of a “commons” of data (or code) is that one piece of “open” material contained therein can be freely intermixed with other “open” material. This interoperability is absolutely key to realizing the main practical benefits of “openness”: the dramatically enhanced ability to combine different datasets together and thereby to develop more and

veri" bölümünde daha ayrıntılı olarak tartışılmaktadır). Açık olmanın net bir şekilde tanımlanması, iki farklı veri kaynağından iki açık veri seti elde ettiğinizde onları bir araya getirebilmenizi ve kendi "Babil Kulesi"nden kaçmamızı sağlar: Çok sayıda veri setini, gerçek değerlerinin bulunduğu büyük sistemlerle birleştirmek için çok az yeterlilik vardır veya hiç yoktur.

Hangi veri hakkında konuşuyorsun?

Okuyucular, açık veya kapalı hale gelebilecek çeşitli veri örneklerini zaten gördüler ve aşağıda daha fazla örnek göreceklerdir. Bununla birlikte, hangi verilerin hangi türde veya açık olabileceğini hızlı bir şekilde açıklamak ve aynı derecede önemlisi, açık olmayacaklarını açıklamak yararlı olacaktır. Anahtar nokta, veri açılırken odak noktası kişisel olmayan veriler, yani belirli kişiler hakkında bilgi içermeyen verilerdir. Benzer şekilde, bazı hükümet verileri türünde ulusal güvenlik kısıtlamaları geçerli olabilir.

θεμελιώδη σημασία για τη δόμηση μεγαλύτερων και πιο πολύπλοκων συστημάτων. Χωρίς τη δυνατότητα διαλειτουργικότητας αυτό γίνεται σχεδόν αδύνατο – απόδειξη η διάσημη ιστορία του Πύργου της Βαβέλ, όπου η αδυναμία επικοινωνίας (διαλειτουργίας) οδήγησε στην ολοκληρωτική κατάρρευση της προσπάθειας οικοδόμησής του.

Παρόμοιες προκλήσεις αντιμετωπίζονται και σε σχέση με τα δεδομένα. Ο πυρήνας της «κοινής ωφέλειας» που βρίσκεται σε δεδομένα (ή κώδικα) έγκειται στο γεγονός ότι ένα τμήμα ανοικτού υλικού που περιέχουν μπορεί να αναμειχθεί με άλλο ανοικτό υλικό. Αυτή η διαλειτουργικότητα είναι το απαραίτητο κλειδί για τη πραγματοποίηση των κύριων πρακτικών πλεονεκτημάτων της έννοιας «Ανοιχτά», δηλαδή τη δραματικά εμπλουτισμένη δυνατότητα να συνδυάζεις διαφορετικά σύνολα δεδομένων και ως εκ τούτου να αναπτύσσεις περισσότερα και καλύτερα προϊόντα και υπηρεσίες. Αυτά τα πλεονεκτήματα συζητούνται περισσότερο στην ενότητα «Γιατί Ανοιχτά Δεδομένα».

Ένας σαφής ορισμός για την έννοια «Ανοιχτά» εγγυάται ότι, όταν κάποιος θα έχει δύο ανοιχτά σύνολα δεδομένων από δύο διαφορετικές πηγές, θα είναι σε θέση να τα συνδυάσει και, επίσης, εγγυάται ότι αποφεύγουμε το δικό μας Πύργο της Βαβέλ: πολλά δεδομένα αλλά περιορισμένη ή καθόλου δυνατότητα για το

better products and services (these benefits are discussed in more detail in the section on ‘why’ open data).

Providing a clear definition of openness ensures that when you get two open datasets from two different sources, you will be able to combine them together, and it ensures that we avoid our own ‘tower of babel’: lots of datasets but little or no ability to combine them together into the larger systems where the real value lies.

What Data are You Talking About?

Readers have already seen examples of the sorts of data that are or may become open - and they will see more examples below. However, it will be useful to quickly outline what sorts of data are, or could be, open – and, equally importantly, what won’t be open.

The key point is that when opening up data, the focus is on non-personal data, that is, data which does not contain information about specific individuals.

Similarly, for some kinds of government data, national security restrictions may apply.

συνδυασμό τους σε μεγαλύτερα συστήματα, όπου αναδεικνύεται η πραγματική τους αξία.

Σε τι δεδομένα αναφερόμαστε;

Οι αναγνώστες αυτού του εγχειριδίου έχουν ήδη διαβάσει αρκετά παραδείγματα από διαφορετικά είδη δεδομένων που είναι ή μπορούν να γίνουν «Ανοιχτά» - και θα διαβάσουν περισσότερα παραδείγματα, παρακάτω. Ωστόσο, θα ήταν χρήσιμο να γίνει, σε αυτό το σημείο, μία σύντομη σκιαγράφηση των ειδών των δεδομένων που είναι ή που μπορεί να είναι ανοιχτά – και, εξίσου σημαντικό είναι να αναφερθούν ποια δεδομένα δε μπορούν να είναι «Ανοιχτά».

Το σημείο κλειδί έγκειται στο ότι, όταν «ανοίγει» κάποιος τα δεδομένα, στο επίκεντρο πρέπει να βρίσκονται μόνο μη-προσωπικά δεδομένα, δηλαδή δεδομένα που δεν περιέχουν πληροφορίες για συγκεκριμένα άτομα.

Όμοια, για ορισμένα είδη κυβερνητικών δεδομένων, μπορεί να ισχύουν περιορισμοί εθνικής ασφάλειας.

Veri Nasıl Açılır?
Πώς μπορεί κανείς να ανοίξει τα δεδομένα;
How to Open Up Data?

Bu bölüm bu el kitabının özünü oluşturmaktadır. Veri sahiplerinin veriyi nasıl açabildiğine ilişkin ayrıntılı ve somut tavsiyeler verir. Konunun temellerini inceleyeceğiz, aynı zamanda görünmez tehlikeleri de ele alacağız. Son olarak, ortaya çıkabilecek daha ince konuları tartışacağız.

Verileri açarken izlenmesini önerdiğimiz üç önemli kural var:

• Basit tutun. Küçük, basit ve hızlı başlatın. Her veri setinin şu an açık olması gerekliliği bulunmamaktadır. Sadece bir veri setini veya büyük bir veri setinin bir bölümünü açarak başlamak iyidir, elbette daha fazla veri setini daha iyi şekilde açabilirsiniz.

Bunun yenilikle (inovasyonla) ilgili olduğunu unutmayın. Mümkün olduğunca seri şekilde ilerlemek iyi bir şeydir, çünkü ivme kazanabilir ve deneyimden öğrenebilirsiniz –Yenilik başarı kadar başarısızlıkla da ilgilidir ve her veri seti yararlı değildir.

• Etkileşime erken ve sık geçin. Verilerin güncel, potansiyel ve tekrar kullanıcıları olan vatandaşlar, işletmeler veya geliştiriciler ile mümkün olduğunca sıklıkla etkileşimde bulunun. Bu, hizmetinizin bir sonraki tekrarlanma aşamasında olabildiğince uygun olmasını sağlayacaktır.

Verilerin çoğunun son kullanıcılara doğrudan değil daha ziyade 'bilgi arabulucuları' yoluyla ulaşabileceğini unutmamak gerekir. Bunlar,

Αυτή η ενότητα αποτελεί τον πυρήνα του εγχειριδίου. Προσφέρει συγκεκριμένες, λεπτομερείς συμβουλές σχετικά με το πώς οι κάτοχοι δεδομένων μπορούν να «ανοίξουν» τα δεδομένα τους. Θα καλυφθούν τα βασικά σημεία, αλλά και οι «παγίδες» που κρύβει η διαδικασία. Τέλος, θα ακολουθήσει συζήτηση σχετικά με πιο περίπλοκα ζητήματα που μπορεί να προκύψουν.

Υπάρχουν τρεις βασικοί κανόνες που συνιστώνται κατά το «άνοιγμα» των δεδομένων:

• Απλότητα. Ξεκινήστε με ένα μικρό σύνολο δεδομένων, απλά και γρήγορα. Δεν είναι προαπαιτούμενο ότι κάθε σύνολο δεδομένων πρέπει να γίνει άμεσα ανοιχτό. Είναι αρκετό να αρχίσετε ανοίγοντας μόνο ένα μέρος του μεγαλύτερου συνόλου. Φυσικά, όσο περισσότερα σύνολα δεδομένων μπορούν να «ανοιχτούν», τόσο το καλύτερο.

Να θυμάστε ότι πρόκειται για καινοτομία. Είναι σημαντικό να εξελίσσεστε το γρηγορότερο δυνατόν. Όσο πιο γρήγορα κινηθείτε, τόσο καλύτερα, γιατί αυτό σημαίνει ότι δίνετε ώθηση και μαθαίνετε καθώς εξασκείστε. Η καινοτομία αφορά τόσο την αποτυχία όσο και την επιτυχία και αυτό σημαίνει πως κάθε σύνολο δεδομένων δεν θα είναι απαραίτητα χρήσιμο.

• Εμπλακείτε νωρίς και συχνά. Εμπλακείτε με πραγματικούς και δυναμικούς χρήστες των

This section forms the core of this handbook. It gives concrete, detailed advice on how data holders can open up data. We'll go through the basics, but also cover the pitfalls. Lastly, we will discuss the more subtle issues that can arise.

There are three key rules we recommend following when opening up data:

• Keep it simple. Start out small, simple and fast. There is no requirement that every dataset must be made open right now. Starting out by opening up just one dataset, or even one part of a large dataset, is fine – of course, the more datasets you can open up the better.

• Remember this is about innovation. Moving as rapidly as possible is good because it means you can build momentum and learn from experience – innovation is as much about failure as success and not every dataset will be useful.

• Engage early and engage often. Engage with actual and potential users and re-users of the data as early and as often as you can, be they citizens, businesses or developers. This will ensure that the next iteration of your service is as relevant as it can be.

• It is essential to bear in mind that much of the data will not reach ultimate users directly, but rather via 'info-mediaries'. These are the people who take the data and transform or remix it to be presented. For example, most of us don't want or need a large database of GPS

verileri toplayan ve sunulacak olanları dönüştüren ya da yeniden biçimlendiren kişilerdir. Örneğin, çoğumuz GPS koordinatlarının büyük bir veritabanına ihtiyaç duymuyoruz, daha ziyade sadece bir haritayı tercih ediyoruz. Bu nedenle, öncelikle bilgi sağlayan yapılarla ilgilenin.

• Ortak korkular ve yanlış anlamalar. Bu durum, hükümet gibi büyük kuruluşlarla çalışıyorsanız veya bu kurumlar dahilinde çalışıyorsanız özellikle önemlidir. Verileri açarken çok fazla soru ve korkuyla karşılaşacaksınız. (a) En önemli olanları belirlemek ve (b) mümkün olduğunca erken bir aşamada bunları ele almak önemlidir.

Verilerin açık kalması için dört temel adım vardır; bunların her biri aşağıda ayrıntılarıyla ele alınacaktır. Bu sıralar çok yakın olmakla birlikte birçok adım aynı anda yapılabilir.

1. Veri setlerinizi seçin. Açmayı planladığınız veri setlerini seçin. Daha sonraki bir aşamada sorunlarla karşılaşırsanız bu adıma geri dönebileceğinizi (ve gerekebileceğini) unutmayın.

2. Açık bir lisans uygulayın.

1. Verilerde fikri mülkiyet haklarının varlığını belirleyin.

2. Tüm bu haklara lisans veren uygun bir 'açık' lisans uygulayın ve yukarıdaki 'Açık Veri Nedir?' bölümünde

δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που επαναχρησιμοποιούν τα δεδομένα, όσο γίνεται νωρίτερα κι όσο γίνεται συχνότερα, είτε αυτοί είναι πολίτες, επιχειρηματίες ή προγραμματιστές. Αυτό εξασφαλίζει ότι η επόμενη έκδοση της υπηρεσίας σας θα είναι όσο το δυνατόν πιο στοχευμένη.

Είναι ουσιαστικό να θυμάστε ότι πολλά δεδομένα δε θα καταφέρουν να προσεγγίσουν άμεσα τους τελικούς χρήστες, παρά μόνο μέσω ενδιάμεσων συντακτών πληροφορίας. Αυτοί είναι άνθρωποι που παίρνουν τα δεδομένα και τα μετατρέπουν ή τα αναμειγνύουν, για να μπορούν να δημοσιοποιηθούν. Για παράδειγμα, οι περισσότεροι άνθρωποι δεν επιθυμούν ένα μεγάλο σύνολο δεδομένων με συντεταγμένες για GPS, θα προτιμούσαν όμως ένα χάρτη. Έτσι, εμπλέκεται κανείς με τους ενδιαμέσους, αφού αυτοί θα χρησιμοποιήσουν και θα επανεξετάσουν το υλικό.

• Διευθετήστε κοινές φοβίες και παρανοήσεις. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, αν κάποιος εργάζεται σε κάποιο μεγάλο οργανισμό, όπως μία κυβέρνηση. Όταν «ανοίξουν» τα δεδομένα, θα βρεθείτε αντιμέτωποι με πολλές ερωτήσεις και φοβίες. Είναι σημαντικό (α) να αναγνωρίζετε τις πιο σημαντικές και (β) να τις διευθετήσετε σε όσο το δυνατόν πιο πρώιμο στάδιο.

Υπάρχουν τέσσερα κύρια στάδια στη

coordinates, we would much prefer a map. Thus, engage with infomediaries first. They will re-use and repurpose the material.

• Address common fears and misunderstandings. This is especially important if you are working with or within large institutions such as government. When opening up data you will encounter plenty of questions and fears. It is important to (a) identify the most important ones and (b) address them at as early a stage as possible.

There are four main steps in making data open, each of which will be covered in detail below.

These are in very approximate order - many of the steps can be done simultaneously.

1. Choose your dataset(s). Choose the dataset(s) you plan to make open. Keep in mind that you can (and may need to) return to this step if you encounter problems at a later stage.

2. Apply an open license.

1. Determine what intellectual property rights exist in the data.

2. Apply a suitable 'open' license that licenses all of these rights and supports the definition of openness discussed in the section above on 'What Is Open Data'

açıklanan açıklığın tanımını destekleyin.

3. Dikkat: Bunu yapamazsanız 1. adıma dönün ve farklı bir veri seti deneyin.

3. Verileri toplu olarak ve yararlı bir biçimde hazırlayın. Ayrıca, bir API gibi kullanışlı hale getirmenin alternatif yollarını düşünebilirsiniz.

4. Bunu keşfedilebilir yapın -web üzerinde yayımlayın ve açık veri setlerinizi listelemek için belki de merkezi bir katalog oluşturun.

Veri setlerini seçin

Açmayı planladığınız veri setlerini seçmek ilk adım olur -ancak verilerin açılması sürecinin tamamının yinelemeli olduğunu ve daha sonra sorunlarla karşılaşırsanız bu adıma geri dönebileceğinizi unutmayın. Tam olarak hangi veri setlerini açmayı planladığınızı zaten biliyorsanız, bir sonraki bölüme doğrudan geçebilirsiniz. Ancak, çoğu durumda, özellikle büyük kuruluşlar için, hangi veri setlerine odaklanılacağını seçmek zor bir iştir. Bu durumda nasıl hareket edilmelidir? Bu listenin oluşturulması, hangi veri setlerinin başlamak için açık hale getirilebileceğini tanımlayan hızlı bir işlem olmalıdır. Her bir veri setinin uygun olup olmadığını ayrıntılı olarak kontrol etmek için sonraki aşamalarda zaman olacaktır. Veri setlerinizin kapsamlı bir listesini oluşturmaya gerek yoktur. Unutulmaması gereken en önemli nokta, bu veriyi (ister açık isterse başka türlü olsun) yayımlamanın mümkün olup

μετατροπή των δεδομένων σε ανοιχτά, καθένα από τα οποία καλύπτεται λεπτομερώς παρακάτω. Η σειρά έχει οριστεί κατά προσέγγιση αφού πολλά από τα βήματα αυτά μπορούν να καλυφθούν ταυτόχρονα.

1. Επιλέξτε το σύνολο των δεδομένων σας. Επιλέξτε το σύνολο των δεδομένων που πρόκειται να «ανοίξετε». Έχετε κατά νου ότι μπορεί (και ίσως χρειαστεί) να επιστρέψετε σε αυτό το βήμα αν αντιμετωπίσετε προβλήματα σε επόμενο στάδιο.

2. Εφαρμόστε μια ανοιχτή άδεια.

    1. Προσδιορίστε τι πνευματικά δικαιώματα ενυπάρχουν στα δεδομένα.

    2. Εφαρμόστε μια κατάλληλη «ανοιχτή» άδεια που καλύπτει όλα τα δικαιώματα και υποστηρίζει τον ορισμό της «ανοικτότητας», όπως συζητήθηκε στην προαναφερθείσα ενότητα «Τι είναι τα ανοιχτά Δεδομένα»

    3. Αν δεν μπορείτε να ολοκληρώσετε το δεύτερο βήμα, επιστρέψτε στο 1ο βήμα και προσπαθήστε με ένα διαφορετικό σύνολο δεδομένων.

3. Καταστήστε τα δεδομένα σας διαθέσιμα, τόσο συνολικά στην αρχική τους μορφή, όσο και σε κάποια πιο χρήσιμη μορφή. Θα μπορούσατε επίσης να φροντίσετε, ώστε να είναι διαθέσιμα και σε περισσότερες

3. NB: if you can't do this go back to step 1 and try a different dataset.

3. Make the data available -in bulk and in a useful format. You may also wish to consider alternative ways of making it available such as via an API.

4. Make it discoverable - post on the web and perhaps organize a central catalog to list your open datasets.

Choose Dataset(s)

Choosing the dataset(s) you plan to make open is the first step – though remember that the whole process of opening up data is iterative and you can return to this step if you encounter problems later on.

If you already know exactly what dataset(s) you plan to open up you can move straight on to the next section. However, in many cases, especially for large institutions, choosing which datasets to focus on is a challenge. How should one proceed in this case?

Creating this list should be a quick process that identifies which datasets could be made open to start with. There will be time at later stages to check in detail whether each dataset is suitable.

There is no requirement to create a comprehensive list of your datasets. The main point to bear in mind is whether it is feasible to

olmadığıdır -Açık Veri Nedir? bölümüne bakınız.

Topluluğa sorma

İlk önce topluluğa sormanızı öneririz. Bu kişiler, hangi verilerin değerli olabileceği konusunda iyi bir anlayışa sahip olan, verilere erişecek ve kullanacak insanlardır.

1. Geri bildirim almak istediğiniz olası veri setlerinin kısa bir listesini hazırlayın. Bu listenin beklentilerinizle aynı olması zorunlu değildir, temel amacı talep için bir fikir edinmektir. Bu diğer ülkelerin açık veri kataloglarına dayanabilir.

2. Yorum imkânı oluşturun.

3. Talebinizi bir web sayfasıyla tanıtın. İsteğe kendi URL'si aracılığıyla erişmenin mümkün olduğundan emin olun. Bu şekilde, sosyal medya aracılığıyla paylaşıldığında, talep kolayca bulunabilir.

4. Yanıtları göndermenin kolay yollarını sağlayın. Yanıt sayısını azalttığı için kayıt yaptırmaktan kaçının.

5. Talebi, ana web sayfasına üzerinden ilgili posta listelerine, forumlara ve kişilere yayın.

6. Danışma etkinliği yapın. Etkinliği ortalama bir iş insanının, veri aktarımcısının ve yetkilinin katılacağı uygun bir zamanda yaptığınızdan emin olun.

7. Bir politikacının çalışmanız adına

εναλλακτικές μορφές, όπως μέσω ενός API.

4. Καταστήστε το σύνολο των δεδομένων σας εντοπίσιμο – δημοσιοποιήστε τα στο Διαδίκτυο και οργανώστε κεντρικούς καταλόγους, όπου θα καταγράψετε την πλήρη λίστα με όλα τα ανοιχτά σύνολα δεδομένων που διαθέτετε.

Επιλέξτε τα σύνολα των δεδομένων

Η επιλογή των συνόλων των δεδομένων που επιθυμείτε να «ανοίξετε» είναι το πρώτο βήμα. Μην ξεχνάτε ότι όλη η διαδικασία του ανοίγματος των δεδομενών είναι επαναληπτική και μπορεί να χρειαστεί να επιστρέψετε σε αυτό το βήμα εάν αντιμετωπίσετε κάποιο πρόβλημα αργότερα.

Εάν γνωρίζετε ήδη ποια ακριβώς δεδομένα σκοπεύετε να «ανοίξετε», μπορείτε να προχωρήσετε απευθείας στην επόμενη ενότητα. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις, ειδικά σε μεγάλους οργανισμούς, η επιλογή των δεδομένων, στα οποία θα επικεντρωθείτε, είναι πρόκληση. Πώς θα πρέπει να προχωρήσει κανείς σε τέτοιες περιπτώσεις;

Η ανάπτυξη μιας λίστας συνόλων δεδομένων θα πρέπει να είναι μια γρήγορη διαδικασία, που θα αναγνωρίζει ποια σύνολα δεδομένων θα ήταν προτιμότερο να γίνουν πρώτα «ανοιχτά». Αργότερα, θα υπάρχουν τα περιθώρια να ελέγξετε αν κάθε σύνολο δεδομένων είναι κατάλληλο ή όχι, για να γίνει

publish this data at all (whether openly or otherwise) - see this previous section .

Asking the community

We recommend that you ask the community in the first instance. That is the people who will be accessing and using the data, as they are likely to have a good understanding of which data could be valuable.

1. Prepare a short list of potential datasets that you would like feedback on. It is not essential that this list concurs with your expectations, the main intention is to get a feel for the demand. This could be based on other countries' open data catalogs.

2. Create a request for comment.

3. Publicise your request with a webpage. Make sure that it is possible to access the request through its own URL. That way, when shared via social media, the request can be easily found.

4. Provide easy ways to submit responses. Avoid requiring registration, as it reduces the number of responses.

5. Circulate the request to relevant mailing lists, forums and individuals, pointing back to the main webpage.

6. Run a consultation event. Make sure you run it at a convenient time where the average business person, data wrangler and official can

konuşmasını isteyin. Açık verilerin, hükümet bilgilerine erişimini artırmak için daha geniş bir politika parçası olması muhtemeldir.

Maliyet esası

Ajanslar sahip oldukları verilerin toplanması ve korunması için ne kadar para harcıyor? Belirli bir veri seti için çok fazla harcama yapıyorlarsa, başkalarının da buna erişmek istemesi kuvvetle muhtemeldir.

Bu argüman haklı olarak bedava olmasına yönelik bir kaygı oluşturabilir. Burada yanıtlamanız gereken soru "Neden diğer insanlar bu kadar pahalı bir bilgiyi ücretsiz olarak alsınlar?". Cevap, masrafın kamu sektörü tarafından belirli bir işlevi yerine getirmek için üstlenilmesidir. Bu verilerin toplandıktan sonra üçüncü bir tarafa gönderilmesinin maliyeti yaklaşık olarak hiçbir şey değildir. Dolayısıyla onlardan hiçbir ücret alınmamalıdır.

Yayımlama kolaylığı

Bazen, hangi verilerin en değerli olacağına karar vermek yerine, hangi verilerin halkın eline geçmesinin en kolay olduğuna bir göz atmak daha yararlı olabilir. Küçük, basit yayınlamalar, organizasyonlar için de daha büyük davranış değişikliği için katalizör görevi görebilir. Ancak bu yaklaşıma dikkat edin. Bu küçük sürümlerin değeri o kadar az olabilir ki bunlardan hiçbir şey inşa edilmeyebilir. Böyle bir durumda projenin tamamına olan inanç sarsılabilir.

«ανοιχτό»

**Δεν είναι προαπαιτούμενο να αναπτυχθεί μια διεξοδική λίστα με όλα τα σύνολα δεδομένων σας. Ο κεντρικός στόχος είναι η δημοσιοποίηση αυτών των δεδομένων (είτε «ανοιχτά» είτε όχι) – δείτε την ενότητα «Τι είναι τα Ανοιχτά Δεδομένα» παραπάνω.

Επικοινωνώντας με την κοινότητα

Η επικοινωνία με την κοινότητα συνίσταται από την πρώτη στιγμή. Επικοινωνήστε με τους ανθρώπους που πρόκειται να χρησιμοποιήσουν τα δεδομένα και είναι σε θέση να κατανοούν καλύτερα ποια δεδομένα είναι πολύτιμα.

1. Προετοιμάστε μία σύντομη λίστα με πιθανά σύνολα δεδομένων για τα οποία θα σας ενδιέφερε να έχετε ανάδραση (feedback). Δεν είναι απαραίτητο η λίστα αυτή να συμφωνεί με τις προσδοκίες σας. Η κύρια πρόθεσή σας είναι να κατανοήσετε τις ανάγκες. Η λίστα θα μπορούσε να βασιστεί και σε καταλόγους {term:«ανοιχτών» δεδομένων} από άλλες χώρες.

2. Σχεδιάστε μια πρόσκληση για σχόλια.

3. Δημοσιοποιήστε την πρόσκλησή σας σε μία ιστοσελίδα. Φροντίστε η πρόσκληση να είναι προσβάσιμη με το δικό της URL. Με αυτόν τον τρόπο, όταν διαμοιράζεται από τα social media, το URL είναι εύκολο να βρεθεί.

attend.

7. Ask a politician to speak on your agency's behalf. Open data is very likely to be part of a wider policy of increasing access to government information.

Cost basis

How much money do agencies spend on the collection and maintenance of data that they hold? If they spend a great deal on a particular set of data, then it is highly likely that others would like to access it.

This argument may be fairly susceptible to concerns of freeriding. The question you will need to respond to is, "Why should other people get information for free that is so expensive?". The answer is that the expense is absorbed by the public sector to perform a particular function. The cost of sending that data, once it has been collected, to a third party is approximately nothing. Therefore, they should be charged nothing.

Ease of release

Sometimes, rather than deciding which data would be most valuable, it could be useful to take a look at which data is easiest to get into the public's hands. Small, easy releases can act as the catalyst for larger behavioural change within organisations.

Akranları gözlemleme

Açık veri gelişen bir hareket. Bu alanda diğerlerinin yaptıklarını bilen, farkında olan pek çok insan olmalı. Bu ajansların ne yaptıklarını takip ederek bir liste hazırlayın.

Açık lisans uygulayın (Yasal açıklık)

Çoğu yargı alanında, verilerde üçüncü tarafların açık izin olmadan verileri kullanmasını, yeniden kullanmasını ve yeniden dağıtmasını engelleyen fikri mülkiyet hakları vardır. Hakların varlığının belirsiz olduğu yerlerde bile, açıklığa kavuşturmak için bir lisans başvurusu yapmak önemlidir. Dolayısıyla verilerinizi hazır, erişilebilir hale getirmeyi planlıyorsanız lisanslamalısınız. Verilerinizin açık olmasını istiyorsanız bu daha da önemlidir.

Hangi lisansları kullanabilirsiniz? 'Açık' veriler için Açık Tanım'a (Open Definition) uygun lisanslardan birini kullanmanızı ve verilere uygun olanı işaretlemenizi öneririz. Bu liste (kullanım talimatlarıyla birlikte) şu adresten bulunabilir:

• http://opendefinition.org/licenses/

Açık veri lisansı uygulamak için 1 sayfalık kısa bir talimat kılavuzu Open Data Commons sitesinde bulunabilir:

• http://opendatacommons.org/guide/

4. Προσφέρετε εύκολους τρόπους υποβολής απαντήσεων. Αποφύγετε την απαίτηση εγγραφής, καθώς αυτό μειώνει των αριθμό των απαντήσεων.

5. Διανέμετε την πρόσκληση σε σχετικές mailing lists, forums και μεμονωμένα άτομα, επισημαίνοντας την κύρια ιστοσελίδα.

6. Οργανώστε μία συνάντηση για διαβούλευση. Βεβαιωθείτε ότι το οργανώσατε σε κατάλληλη ώρα, ώστε να μπορεί να το παρακολουθήσει ο μέσος επιχειρηματίας, ο ειδικός στα δεδομένα (data wrangler) ή ο υπάλληλος κτλ.

7. Ζητήστε συνάντηση με κάποιον πολιτικό, για να μιλήσετε εκ μέρους της υπηρεσίας σας. Τα ανοιχτά δεδομένα είναι πολύ πιθανό να αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης πολιτικής για αυξανόμενη πρόσβαση στις κυβερνητικές πληροφορίες.

Βάση κόστους

Πόσο κόστος έχει για τις υπηρεσίες να συλλέξουν και να συντηρήσουν τα δεδομένα που κατέχουν; Αν όντως το κόστος για ένα συγκεκριμένο σύνολο δεδομένων είναι υψηλό, τότε είναι πολύ πιθανόν υπάρχουν τρίτοι που επιθυμούν να το χρησιμοποιήσουν.

Αυτό το επιχείρημα μπορεί να είναι αρκετά ευάλωτο στις ανησυχίες για καιροσκοπική εκμετάλλευση. Η ερώτηση που ενδεχομένως να χρήζει απάντησης είναι: «Γιατί τρίτοι θα

Be careful with this approach however. It may be the case that these small releases are of so little value that nothing is built from them. If this occurs, faith in the entire project could be undermined.

Observe peers

Open data is a growing movement. There are likely to be many people in your area who understand what other areas are doing. Formulate a list on the basis of what those agencies are doing.

Apply an open license (Legal openness)

In most jurisdictions there are intellectual property rights in data that prevent third-parties from using, reusing and redistributing data without explicit permission. Even in places where the existence of rights is uncertain, it is important to apply a license simply for the sake of clarity. Thus, if you are planning to make your data available you should put a license on it – and if you want your data to be open this is even more important.

What licenses can you use? We recommend that for 'open' data you use one of the licenses conformant with the Open Definition and marked as suitable for data. This list (along with instructions for usage) can be found at:

• http://opendefinition.org/licenses/

A short 1-page instruction guide to applying an

Verilerin kullanılabilir olması (Teknik açıklık)

Açık veride yasal açıklık kadar teknik açıklık konusu da önemlidir. Özellikle verilerin toplu halde makine tarafından okunabilir formatta olması gerekir.

Mevcut olması

Veriler makul bir çoğaltma maliyetinden fazla olmayacak şekilde fiyatlandırılmalı, tercihen internetten ücretsiz olarak indirilmelidir. Bu fiyatlandırma modeli, ajansınızın kullanım için veri sağladığında herhangi bir maliyet üstlenmemesi gerektiği için elde edilmiştir.

Toplu halde bulunması

Veriler eksiksiz bir set olarak mevcut olmalıdır. Tüzük kapsamında toplanan bir kayıt defteriniz varsa, tüm kayıt defteri indirilebilir olmalıdır. Bir web API'si veya benzer bir hizmet de çok faydalı olabilir, ancak bunlar toplu erişimin yerini tutmaz.

Açık, makine tarafından okunabilir bir formatta

Kamu sektörü tarafından verinin yeniden kullanımına yönelik patent kısıtlamaları uygulanmamalı. Daha da önemlisi, makineniz tarafından okunabilir formatlar sağladığınızdan emin olmak, bu yeniden kullanımın yolunu açar. Buna izin verir. Bu bağlamda Taşınabilir Belge Formatı (PDF) dosya yayımlama konusu tekrar düşünülmelidir. Bu istatistikler insanlar tarafından okunabilse de, bir bilgisayarın bunları kullanması çok zordur. Bu da başkalarının bu verileri yeniden kullanabilmesini büyük ölçüde kısıtlamaktadır.

İşte size büyük fayda sağlayacak birkaç ilke:

πρέπει να μπορούν να έχουν δωρεάν πρόσβαση σε πληροφορίες που είναι τόσο ακριβές;». Η απάντηση έχει ως εξής: Η δαπάνη καλύπτεται από το δημόσιο τομέα για να εκτελεστει κάποια ειδική λειτουργία. Το κόστος της αποστολής των δεδομένων σε τρίτους, όταν πια έχουν συλλεχθεί, είναι σχεδόν μηδαμινό. Συνεπώς, δε θα έπρεπε να έχουν κάποια χρέωση.

Εύκολη διανομή

Ορισμένες φορές, αντί να αποφασισθεί απευθείας ποια δεδομένα είναι πιο πολύτιμα, θα ήταν χρήσιμο να επικεντρωθείτε στα δεδομένα που είναι ευκολότερο να βρεθούν σε «δημόσια χέρια». Οι περιορισμένες αλλά εύκολες διανομές θα μπορούσαν να παίξουν καταλυτικό ρόλο στην αλλαγή της νοοτροπίας σε έναν οργανισμό.

Παραμείνετε προσεχτικοί, ωστόσο, σε αυτήν την περίπτωση. Μπορεί αυτές οι περιορισμένες διανομές να έχουν τόσο μικρή αξία, που εν τέλει να μη δομηθεί τίποτα πάνω σε αυτές. Αν συμβεί αυτό, η πίστη στο σχεδιασμό σας θα μπορούσε να υπονομευθεί.

Παρατηρώντας τους εμπλεκόμενους

Τα Ανοιχτά Δεδομένα είναι ένα ανερχόμενο ρεύμα. Είναι πιθανό να υπάρχουν πολλοί άνθρωποι στον τομέα σας που να μπορούν να κατανοήσουν με τι ασχολούνται άλλοι τομείς. Αναπτύξτε μία λίστα με βάση τις δραστηριότητες αυτών των υπηρεσιών.

open data license can be found on the Open Data Commons site:

• http://opendatacommons.org/guide/

Make Data Available (Technical openness)

Open data needs to be technically open as well as legally open. Specifically, the data needs to be available in bulk in a machine-readable format.

Available

Data should be priced at no more than a reasonable cost of reproduction, preferably as a free download from the Internet. This pricing model is achieved because your agency should not undertake any cost when it provides data for use.

In bulk

The data should be available as a complete set. If you have a register which is collected under statute, the entire register should be available for download. A web API or similar service may also be very useful, but they are not a substitutes for bulk access.

In an open, machine-readable format

Re-use of data held by the public sector should not be subject to patent restrictions. More importantly, making sure that you are providing machine-readable formats allows for

• Basit tutun
• Hızlı hareket edin
• Pragmatik olun

6 ay içinde mükemmel veriyi sunmak yerine, ham veriyi sunmanız ve sağlamanız daha iyi olabilir. Başkaları için veri sağlamanın birçok farklı yolu vardır. İnternet çağında en doğal olanı elektronik yayındır. Bu modelde birçok çeşit vardır. En temelinde, ajanslar verilerini web siteleri aracılığıyla hazırlar ve merkezi katalog ziyaretçilerini uygun kaynağa yönlendirirler. Bununla birlikte, alternatifler de vardır.

Bağlanabilirlik sınırlı olduğunda veya verilerin boyutu çok büyük olduğunda, diğer formatlar aracılığıyla dağıtım garanti edilebilir. Bu bölümde, fiyatları çok düşük tutmak için harekete geçebilecek alternatifler de tartışılacaktır.

Çevrim içi metodlar

Mevcut web siteniz aracılığıyla

Web içerik ekibinize en tanıdık gelecek sistem, web sayfalarından indirilmek üzere dosya sağlamaktır. Şu anda tartışma belgelerine erişim sağladığınız gibi, veri dosyaları da bu şekilde kullanıma sunulmaktan son derece mutludur. Bu yaklaşımla ilgili bir zorluk, dışarıdan birinin güncellenmiş bilgileri nerede bulacağını keşfetmesinin çok zor olmasıdır. Bu seçenek, verilerinizi kullanarak araç oluşturan kişilere bir miktar yük bindirir.

Εφαρμόστε μία «Ανοιχτή» Άδεια (νομική ανοικτότητα)

Στους περισσότερους τομείς, τα δεδομένα προστατεύονται από δικαιώματα περί πνευματικής ιδιοκτησίας, αποτρέποντας τη χρήση, επαναχρησιμοποίηση και αναδιανομή από τρίτους, χωρίς ρητή άδεια. Ακόμα και στις περιπτώσεις όπου η ύπαρξη σχετικών δικαιωμάτων είναι αβέβαιη, είναι σημαντικό να εφαρμοστεί κάποια άδεια απλά και μόνο για λόγους σαφήνειας. Συνεπώς, αν σκοπεύετε να καταστήσετε τα δεδομένα σας διαθέσιμα, θα πρέπει να εφαρμόσετε κάποια άδεια σε αυτά και αν επιθυμείτε τα δεδομένα σας να είναι ανοιχτά, αυτό είναι ακόμα πιο σημαντικό.

Τι είδους άδειες μπορείτε να χρησιμοποιήσετε; Συνίσταται για Ανοιχτά Δεδομένα να χρησιμοποιήσετε μία από τις άδειες που συμμορφώνεται με το “Open Definition” και είναι καταγεγραμμένη ως κατάλληλη για δεδομένα. Η λίστα (μαζί με τις οδηγίες χρήσης) μπορεί να βρεθεί στην ακόλουθη διεύθυνση:

• http://opendefinition.org/licenses/

Σύντομες, μονοσέλιδες οδηγίες για την εφαρμογή μίας άδειας για Ανοιχτά Δεδομένα μπορούν να βρεθούν στην ιστοσελίδα του Open Data Commons:

• http://opendatacommons.org/guide/

greatest re-use. To illustrate this, consider statistics published as PDF (Portable Document Format) documents, often used for high quality printing. While these statistics can be read by humans, they are very hard for a computer to use. This greatly limits the ability for others to re-use that data.

Here are a few policies that will be of great benefit:

• Keep it simple
• Move fast
• Be pragmatic

In particular it is better to give out raw data now than perfect data in six months’ time.

There are many different ways to make data available to others. The most natural in the Internet age is online publication. There are many variations to this model. At its most basic, agencies make their data available via their websites and a central catalog directs visitors to the appropriate source. However, there are alternatives.

When connectivity is limited or the size of the data extremely large, distribution via other formats can be warranted. This section will also discuss alternatives, which can act to keep prices very low.

3. parti siteler aracılığıyla

Birçok depo, belirli alanlarda veri merkezi haline gelmiştir. Örneğin, pachube.com, kişilerin sensörlerinden gelen verilere erişmek isteyenlere bağlamak için tasarlanmıştır. Infochimps.com ve Talis.com gibi siteler, kamu sektörü acentelerine ücretsiz olarak muazzam miktarda veri depolamasına izin verir.

Üçüncü parti siteleri çok yararlı olabilir. Bunun temel nedeni, ilgilenen kişilerin ve diğer veri setlerinin bir araya getirilmesidir. Verileriniz bu platformların bir parçası olduğunda, bir çeşit olumlu bileşik etki oluşturulmuş olur.

Veri platformları zaten talebi destekleyebilecek altyapıyı sağlamaktadır. Genellikle analitik ve kullanım bilgileri sağlarlar. Kamu kurumları için genellikle ücretsizdirler.

Bu platformların iki maliyeti olabilir. Birincisi bağımsızlık. Ajansınızın kontrolü başkalarına bırakabilmesi gerekir. Bu genellikle siyasi, yasal veya operasyonel açıdan zordur. İkinci maliyet ise açıklık olabilir. Veri platformunuzun, ona kimin erişebileceği konusunda agnostik olduğundan emin olun. Yazılım geliştiriciler ve bilim insanları akıllı telefonlardan süper bilgisayarlara kadar birçok işletim sistemi kullanmaktadır. Hepsi verilere erişebilmelidir.

FTP sunucuları aracılığıyla

Dosyalara erişim sağlamak için daha modern bir

Καταστήστε διαθέσιμα τα Δεδομένα (Τεχνικό «Άνοιγμα»)

Τα {term:Ανοιχτά Δεδομένα} πρέπει να είναι ανοιχτά τόσο από νομικής άποψης, όσο και από τεχνικής. Ειδικότερα, τα δεδομένα πρέπει να είναι διαθέσιμα αυτούσια στο σύνολο τους, αλλά και σε μορφή αναγνωρίσιμη από τις μηχανές.

Διαθέσιμο

Τα δεδομένα δε θα πρέπει να τιμολογούνται πάνω από ένα κόστος λογικό για την αναπαραγωγή τους, προτιμότερη, δε, είναι η ελεύθερη λήψη τους από το Διαδίκτυο. Αυτή η τιμολογιακή πολιτική ακολουθείται επειδή η υπηρεσία σας δε θα πρέπει να αναλαμβάνει κανένα επιπλέον κόστος όταν παρέχει δεδομένα για χρήση.

Μαζικά

Τα δεδομένα θα πρέπει να είναι διαθέσιμα ως ένα πλήρες σύνολο. Εάν διαθέτετε ένα μητρώο που συλλέγεται βάσει καταστατικού, ολόκληρο το μητρώο θα πρέπει να είναι διαθέσιμο για λήψη. Ένα API διαθέσιμο στο Διαδίκτυο ή κάποια παρόμοια υπηρεσία θα μπορούσε επίσης να φανούν χρήσιμα, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να υποκαταστήσουν την εξολοκλήρου πρόσβαση στο σύνολο δεδομένων.

Online methods

Via your existing website

The system which will be most familiar to your web content team is to provide files for download from webpages. Just as you currently provide access to discussion documents, data files are perfectly happy to be made available this way.

One difficulty with this approach is that it is very difficult for an outsider to discover where to find updated information. This option places some burden on the people creating tools with your data.

Via 3rd party sites

Many repositories have become hubs of data in particular fields. For example, pachube.com is designed to connect people with sensors to those who wish to access data from them. Sites like Infochimps.com and Talis.com allow public sector agencies to store massive quantities of data for free.

Third party sites can be very useful. The main reason for this is that they have already pooled together a community of interested people and other sets of data. When your data is part of these platforms, a type of positive compound interest is created.

Wholesale data platforms already provide the infrastructure which can support the demand.

yöntem Dosya Aktarım Protokolü (FTP) aracılığıyla yapılır. Bu özellikle yazılım geliştiriciler ve bilim insanları gibi teknik bir kitle için uygun olabilir. FTP sistemi HTTP yerine çalışır ancak dosya aktarımını desteklemek için özel olarak tasarlanmıştır. FTP artık gözden düşmüştür. Bir web sitesi sağlamaktan ziyade, bir FTP sunucusuna bakmak, bilgisayardaki klasörlere bakmaya benzer. Bu nedenle, amaca uygun olsa da, web geliştirme firmalarının özelleştirme için ücret talep etme kapasitesi çok daha azdır.

Torrentler

BitTorrent, telif hakkı ihlali ile olan ilişkisi nedeniyle politika yapıcıların aşina olduğu bir sistemdir. BitTorrent, dosyaların dağıtım maliyetini bu dosyalara erişen tüm insanlar arasında paylaştırarak çalışan torrent adı verilen dosyaları kullanır. Sunucuların aşırı yüklenmesi yerine, talep arttıkça arz da artmaktadır. Bu sistemin film paylaşımı için bu kadar başarılı olmasının nedeni budur. Çok büyük hacimli verileri dağıtmak için fevkalade verimli bir yoldur.

API

Veriler bir Uygulama Programlama Arayüzü (API) aracılığı ile yayınlanabilir. Bu arayüzler çok popüler hale geldi. Programcıların, tüm verileri toplu olarak büyük bir dosya olarak sunmaları yerine, verilerin belirli bölümlerini seçmelerine,

Σε ανοικτό, αναγνώσιμο από μηχανήματα μορφότυπο

Η επαναχρησιμοποίηση των δεδομένων που ανήκουν στο δημόσιο τομέα δε θα πρέπει να υπόκειται σε περιορισμούς ευρεσιτεχνίας. Ακόμα πιο σημαντικό είναι να φροντίσετε ώστε τα δεδομένα να είναι διαθέσιμα σε μορφή αναγνωρίσιμη από τις μηχανές, κάτι το οποίο επιτρέπει ακόμα μεγαλύτερη επαναχρησιμοποίηση. Συγκεκριμένα, έστω ότι υπάρχουν κάποια στατιστικά στοιχεία δημοσιοποιημένα, σε μορφή PDF (Portable Document Format) που χρησιμοποιείται συχνά για εκτυπώσεις υψηλής ποιότητας. Ενώ αυτά τα στατιστικά στοιχεία μπορούν να αναγνωστούν από τους ανθρώπους, καθίσταται πολύ δύσκολη η προσπέλαση τους από μία μηχανή. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τον έντονο περιορισμό της επαναχρησιμοποίησης των δεδομένων.

Οι τακτικές που πρέπει να ακολουθήσετε συνοψίζεται στα εξής:

• Απλά
• γρήγορα
• ρεαλιστικά

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι να προσφέρετε άμεσα ακατέργαστα δεδομένα, αντί για άψογα δεδομένα, αλλά σε έξι μήνες.

Υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τρόποι να καταστήσετε τα δεδομένα διαθέσιμα σε άλλους. Το πιο φυσιολογικό στην εποχή του Διαδικτύου είναι η Διαδικτυακή

They often provide analytics and usage information. For public sector agencies, they are generally free.

These platforms can have two costs. The first is independence. Your agency needs to be able to yield control to others. This is often politically, legally or operationally difficult. The second cost may be openness. Ensure that your data platform is agnostic about who can access it. Software developers and scientists use many operating systems, from smartphones to supercomputers. They should all be able to access the data.

Via FTP servers

A less fashionable method for providing access to files is via the File Transfer Protocol (FTP). This may be suitable if your audience is technical, such as software developers and scientists. The FTP system works in place of HTTP, but is specifically designed to support file transfers.

FTP has fallen out of favour. Rather than providing a website, looking through an FTP server is much like looking through folders on a computer. Therefore, even though it is fit for purpose, there is far less capacity for web development firms to charge for customisation.

izin veriyor. API'ler, gerçek zamanlı olarak güncellenen bir veri tabanına bağlıdır. Bu,

bilgilerin bir API aracılığı ile kullanılabilmesinin güncel olduğunu doğrulamanıza olanak tanır.

Verileri ham olarak yayımlamak tüm açık veri oluşumlarının öncelikli kaygıları arasında olmalıdır. API sağlamanın maliyeti vardır:

1. Fiyat. Dosyaları sunmak için yazılım ve düzenli bakım ihtiyacı gerekir.

2. Beklentiler. Sistemin arkasında bir kullanıcı topluluğu oluşturmak için kesinlik sağlamak önemlidir. İşler ters gittiğinde, bunları düzeltmenin maliyetine katlanmanız beklenecektir.

Verilere toplu erişim şunları sağlar:

• Verilerin orijinal sağlayıcısına bağımlılık yoktur, yani, bir yeniden yapılandırma veya bütçe döngüsü durumu değişirse veriler hâlâ kullanılabilir demektir.

• Herkes bir kopyasını alabilir ve yeniden dağıtabilir. Bu, kaynak ajansın dağıtım maliyetini azaltır ve tek bir başarısızlık noktası olmadığı anlamına gelir.

• Diğerleri veriyi kullanarak kendi servislerini geliştirebilirler, çünkü sağlanan veri ile ilgili bir kesinlik vardır ve geri alınmayacağı bilinir.

Verilerin toplu olarak sağlanması, başkalarının verileri orijinal amaçlarının ötesinde kullanmasına olanak tanır. Örneğin, yeni bir formata dönüştürülmesine, diğer kaynaklarla ilişkilendirilmesine veya sürümlendirilmesine

δημοσιοποίησή τους. Υπάρχουν πολλές παραλλαγές σε αυτό το πρότυπο. Στην πιο βασική εκδοχή τους, οι υπηρεσίες καθιστούν τα δεδομένα τους διαθέσιμα μέσω της ιστοσελίδας τους και ένας κεντρικός κατάλογος κατευθύνει τους επισκέπτες στις αντίστοιχες πηγές. Ωστόσο, υπάρχουν και εναλλακτικές προσεγγίσεις.

Όταν η {term:διασυνδεσιμότητα} είναι περιορισμένη ή το μέγεθος των δεδομένων είναι εξαιρετικά μεγάλο, ενδείκνυται η διανομή μέσω εναλλακτικών μορφών. Σε αυτήν την ενότητα, θα συζητηθούν εναλλακτικές προσεγγίσεις που μπορεί να λειτουργήσουν καθοριστικά στη διατήρηση του κόστους σε χαμηλό επίπεδο.

Διαδικτυακές μέθοδοι

Μέσω της υπάρχουσας ιστοσελίδας

Ο πιο οικείος τρόπος για να παρέχετε τα δεδομένα στην ομάδα για το Διαδικτυακό περιεχόμενο είναι σε αρχεία προς λήψη, διαθέσιμα στην ιστοσελίδα. Ακριβώς όπως, επί του παρόντος, προσφέρετε πρόσβαση σε έγγραφα αναφορών, τα αρχεία δεδομένων μπορούν να καταστούν διαθέσιμα με τον ίδιο τρόπο.

Μία δυσκολία που συναντάται σε αυτήν την περίπτωση είναι η δυσχέρεια που συχνά αντιμετωπίζουν οι χρήστες στο να ανακαλύψουν ενημερωμένες πληροφορίες. Το επιπλέον πρόβλημα που προκύπτει με αυτή τη

As torrents

BitTorrent is a system which has become familiar to policy makers because of its association with copyright infringement. BitTorrent uses files called torrents, which work by splitting the cost of distributing files between all of the people accessing those files. Instead of servers becoming overloaded, the supply increases with the demand increases. This is the reason that this system is so successful for sharing movies. It is a wonderfully efficient way to distribute very large volumes of data.

As an API

Data can be published via an Application Programming Interface (API). These interfaces have become very popular. They allow programmers to select specific portions of the data, rather than providing all of the data in bulk as a large file. APIs are typically connected to a database which is being updated in real-time. This means that making information available via an API can ensure that it is up to date.

Publishing raw data in bulk should be the primary concern of all open data initiatives. There are a number of costs to providing an API:

1. The price. They require much more development and maintenance than providing files.

ve birden fazla yerde arşivlenmesine olanak tanır. Verilerin en son sürümü bir API aracılığıyla kullanıma sunulabilirken, ham veriler düzenli aralıklarla toplu olarak kullanıma sunulmalıdır.

Örneğin, Eurostat İstatistik Servisinin toplu indirme özelliği, 4000'den fazla veri dosyası sunmaktadır. Günde iki kez güncellenir, metin dosya formatı olan TSV olarak sunar ve dosya ile ilgili detayları ve indirilen veriler hakkında bilgileri içerir. Bir diğer örnek ise Columbia Data Catalog verileri CSV ve XLS formatında canlı olarak yayımlıyor.

Verileri keşfedilebilir yapmak

Açık veri kullanıcılar olmadan bir anlam ifade etmez. İnsanların kaynaklara ulaşabildiklerinden emin olmalısınız. Bu bölümde farklı yaklaşımlar ele alınacaktır. En önemlisi hem kurumlar arası politikayı hem de gelecekteki bütçe döngülerini aşabilecek nötr bir alan sağlamaktır. Sektörel veya coğrafi alanlardaki yargı sınırları, iş birliğini zorlaştırabilir. Bununla birlikte, güçlerin birleştirilmesinde önemli fayda var. Verileri keşfetmek ne kadar kolay olursa, daha hızlı ve kullanışlı araçlar da inşa edilir.

Mevcut araçlar

Web üzerinde canlı olan ve verileri daha keşfedilebilir yapmak için özel olarak tasarlanmış birkaç araç bulunmaktadır. En göze çarpanlarından biri, DataHub'tır ve dünya

προσέγγιση είναι ότι προστίθεται επιπλέον φόρτος σε αυτούς που προσπαθούν να δημιουργήσουν εργαλεία χρησιμοποιώντας τα δεδομένα σας.

Μέσω τρίτων, συμβαλλόμενων ιστοσελίδων

Πολλά αποθετήρια δεδομένων μετατράπηκαν σε κομβικά σημεία αναφοράς για ορισμένους τομείς. Για παράδειγμα, το pachube.com σχεδιάστηκε για να φέρνει σε επαφή τους ανθρώπους με αισθητήρες, εφόσον επιθυμούν να έχουν πρόσβαση σε δεδομένα που προέρχονται από αυτούς. Άλλες ιστοσελίδες, όπως η Infochimps.com και η Talis.com, επιτρέπουν σε υπηρεσίες του δημοσίου τομέα να αποθηκεύουν μαζικές ποσότητες δεδομένων, χωρίς χρέωση.

Οι Ιστοσελίδες τρίτων συμβαλλομένων μπορεί να αποδειχθούν χρήσιμες. Ο κύριος λόγος που συμβαίνει αυτό είναι ότι έχουν ήδη καταφέρει να συγκεντρώσουν, σε κοινότητες, τα ενδιαφερόμενα άτομα μαζί με πολλά άλλα σύνολα δεδομένων. Όταν και τα δικά σας δεδομένα γίνονται μέρος αυτών των πλατφορμών, αναπτύσσεται μια μορφή θετικού ενδιαφέροντος για αυτά.

Οι πλατφόρμες δεδομένων παρέχουν ήδη την υποδομή που μπορεί να υποστηρίξει τη ζήτηση. Συχνά προσφέρουν αναλύσεις και στατιστικές πληροφορίες σχετικά με τη χρήση τους. Η χρησιμοποίηση τέτοιων πλατφορμών από το δημόσιο τομέα γίνεται, συνήθως

2. The expectations. In order to foster a community of users behind the system, it is important to provide certainty. When things go wrong, you will be expected to incur the costs of fixing them.

Access to bulk data ensures that:

• there is no dependency on the original provider of the data, meaning that if a restructure or budget cycle changes the situation, the data are still available.

• anyone else can obtain a copy and redistribute it. This reduces the cost of distribution away from the source agency and means that there is no single point of failure.

• others can develop their own services using the data, because they have certainty that the data will not be taken away from them.

Providing data in bulk allows others to use the data beyond its original purposes. For example, it allows it to be converted into a new format, linked with other resources, or versioned and archived in multiple places. While the latest version of the data may be made available via an API, raw data should be made available in bulk at regular intervals.

For example, the Eurostat statistical service has a bulk download facility offering over 4000 data files. It is updated twice a day, offers data in Tab-separated values (TSV) format, and includes documentation about the download

çapındaki veri setleri için bir katalog ve veri deposudur. Site, bireylerin ve kuruluşların materyalleri yayımlamasını ve veri kullanıcıları için ihtiyaç duydukları materyalleri bulmalarını kolaylaştırıyor. Buna ek olarak, farklı sektör ve yerler için onlarca özel kataloglar var. Birçok bilimsel topluluk, alanları için bir katalog sistemi oluşturdu, çünkü veriler genellikle yayın için gerekli oluyor.

Hükümet için

Hükümet verileri için bir katalog oluşturmak önemli ve gerekli bir uygulamadır. Bir katalog oluştururken, birçok departmanın kendi bilgilerini kolayca güncel tutmasına izin veren bir yapı oluşturmaya çalışın. Birçok hükümet tarafından benimsenmiş olan ücretsiz ve açık kaynaklı yazılım çözümleri (CKAN gibi) var. Kataloğu sıfırdan oluşturmaya gerek yok. Böylece başka bir platforma yatırım yapmak gerekli olmayabilir.

Açık veri kataloglarının kaçırdığı bir iki nokta var. Programınız aşağıdaki maddeleri dikkate alabilir:

• Özel sektör ve toplum sektörlerinin kendi verilerini ekleyebilmeleri için bir yol sağlanması. Kataloğu, bölgesel yönetimin değil, bölgenin kataloğu olarak düşünmek faydalı olabilir.

• Veri setlerinin türevlerinin kataloglanması yapılarak geliştirilmesi sağlanabilir. Örneğin, birisi adresleri coğrafi kodlamalarını oluşturup, herkesin erişimine açmak isteyebilir. Eğer

δωρεάν.

Όμως, αυτού του είδους οι πλατφόρμες μπορεί να έχουν διπλό κόστος. Το πρώτο είναι η ανεξαρτησία. Η υπηρεσία μπορεί να επιθυμεί να είναι σε θέση να αποδίδει έλεγχο σε άλλους. Αυτό πολλές φορές είναι πολιτικά, νομικά ή λειτουργικά δύσκολο. Το δεύτερο κόστος μπορεί να είναι η «Ανοιχτότητα». Επιβεβαιώστε ότι η πλατφόρμα δεν κάνει διακρίσεις στις συσκευές που έχουν πρόσβαση σε αυτήν. Οι προγραμματιστές λογισμικού και οι επιστήμονες χρησιμοποιούν πολλά λειτουργικά συστήματα, από smart phones μέχρι υπερυπολογιστές. Όλοι θα πρέπει να είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα.

Μέσω FTP διακομιστών

Ένας λιγότερο δημοφιλής τρόπος για την παροχή πρόσβασης στα αρχεία σας είναι μέσω του FTP πρωτοκόλλου. Αυτό μπορεί να είναι κατάλληλο αν το κοινό σας είναι τεχνικά καταρτισμένο, όπως προγραμματιστές εφαρμογών και επιστήμονες. Το σύστημα FTP λειτουργεί στη θέση του HTTP, αλλά είναι ειδικά σχεδιασμένο ώστε να υποστηρίζει μεταφορές αρχείων.

Το πρωτόκολλο FTP έχει παγιωθεί και δεν αναπτύσσεται. Σε αντίθεση με την παροχή μίας ιστοσελίδας, η χρήση ενός FTP διακομιστή θυμίζει περισσότερο την όψη των φακέλων στους υπολογιστές. Συνεπώς, αν και είναι

facility as well as about the data files.

Another example is the District of Columbia Data Catalog, which allows data to be downloaded in CSV and XLS format in addition to live feeds of the data.

Make data discoverable

Open data is nothing without users. You need to be able to make sure that people can find the source material. This section will cover different approaches.

The most important thing is to provide a neutral space which can overcome both inter-agency politics and future budget cycles. Jurisdictional borders, whether sectoral or geographical, can make cooperation difficult. However, there are significant benefits in joining forces. The easier it is for outsiders to discover data, the faster new and useful tools will be built.

Existing tools

There are a number of tools which are live on the web that are specifically designed to make data more discoverable.

One of the most prominent is the DataHub and is a catalog and data store for datasets from around the world. The site makes it easy for individuals and organizations to publish material and for data users to find material they need.

sadece tekli veri setine izin verirseniz, bu iyileştirmeler arka planda kalır.

• Verilerinizin başka yerlerde görülmesi karşısında toleranslı olunuz. Yani içerik ile ilgili kamu alanlarında çoğaltılacaktır.

• Erişimin adil olduğundan emin olun.Yetkili araştırmacılar ayrıcalıklı bir erişim seviyesi yaratmaktan kaçının; çünkü bu, topluluğun katılımını zayıflatacaktır.

Sivil toplum için

Resmi olmayan veriler için ek bir katalog oluşturmaya istekli olun.

Hükümetlerin resmi olmayan veya yetkili olmayan kaynaklarla ilişki kurması çok nadir görülen bir durumdur. Yetkililer, verilerin yanlış kullanımından veya aşırı güvenilmesinden kaynaklanan siyasi utanç veya diğer zararların ortaya çıkmamasını sağlamak için genellikle büyük masraflara katlanırlar.

Dahası, hükümetlerin kendi bilgilerini işletmelerden gelen bilgilerle birleştiren faaliyetleri desteklemeye istekli olmaları pek olası değildir. Hükümetler haklı olarak kar güdüsüne şüpheyle yaklaşmaktadır. Bu nedenle, topluluk grupları, işletmeler ve diğerleri için bağımsız bir katalog gerekli olabilir.

κατάλληλο για το σκοπό που χρησιμοποιείται, υπάρχει πολύ χαμηλότερη δυνατότητα για εταιρείες ανάπτυξης Διαδικτυακών εφαρμογών να χρεώσουν επιπλέον για την παραμετροποίησή του.

Ως torrents

Το BitTorrent είναι ένα σύστημα που έχει γίνει οικείο στους φορείς χάραξης πολιτικής λόγω της σύνδεσής του με την καταπάτηση των πνευματικών δικαιωμάτων. Το BitTorrent χρησιμοποιεί αρχεία που λέγονται torrents, και η λειτουργία του βασίζεται στον καταμερισμό του κόστους της διανομής των αρχείων, μεταξύ των ανθρώπων που έχουν πρόσβαση σε αυτά. Οπότε, αντί για διακομιστές που υπερφορτώνονται, σε αυτήν την περίπτωση, αυξάνεται η προσφορά με την αύξηση της ζήτησης. Αυτός είναι ο λόγος που αυτό το σύστημα είναι πολύ δημοφιλές για το διαμοιρασμό ταινιών. Είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για τη διανομή πολύ μεγάλων όγκων δεδομένων.

Ως ένα API

Τα δεδομένα πρέπει να είναι δημοσιοποιημένα μέσω ενός Application Programming Interface (API). Αυτές οι διεπαφές έχουν γίνει πολύ διάσημες. Επιτρέπουν στους προγραμματιστές να επιλέγουν συγκεκριμένες ποσότητες δεδομένων, αντί να τους παρέχουν όλα τα δεδομένα μαζικά, σε μεγάλα αρχεία. Τα APIs

In addition, there are dozens of specialist catalogs for different sectors and places. Many scientific communities have created a catalog system for their fields, as data are often required for publication.

For government

As it has emerged, orthodox practice is for a lead agency to create a catalog for the government's data. When establishing a catalog, try to create some structure which allows many departments to easily keep their own information current.

Resist the urge to build the software to support the catalog from scratch. There are free and open source software solutions (such as CKAN) which have been adopted by many governments already. As such, investing in another platform may not be needed. There are a few things that most open data catalogs miss. Your programme could consider the following:

• Providing an avenue to allow the private and community sectors to add their data. It may be worthwhile to think of the catalog as the region's catalog, rather than the regional government's.

• Facilitating improvement of the data by allowing derivatives of datasets to be cataloged. For example, someone may geocode addresses and may wish to share those results with everybody. If you only allow

1. Η τιμή: Απαιτεί πιο περίπλοκη ανάπτυξη εφαρμογών και συντήρηση από ότι η παροχή απλών αρχείων.

2. Οι προσδοκίες: Για να ενθαρρυνθεί η κοινότητα χρηστών ενός σύστηματος, είναι σημαντικό να παρέχεται βεβαιότητα. Όταν κάτι σταματήσει να λειτουργεί σωστά, τότε το κόστος της διόρθωσης δε θα πρέπει να επιβαρύνει την κοινότητα.

Η πρόσβαση σε μαζικά δεδομένα εξασφαλίζει ότι:

• Δεν υπάρχει εξάρτηση από τον αρχικό πάροχο των δεδομένων, με την έννοια ότι, αν συμβεί κάποια αναδιάρθρωση ή ο οικονομικός προυπολογισμός αλλάξει την κατάσταση, τα δεδομένα θα είναι ακόμα διαθέσιμα.

• Ο καθένας μπορεί να έχει ένα αντίγραφο και να το αναδιανείμει. Αυτό μειώνει το κόστος διανομής πέρα από την υπηρεσία που λειτουργεί σαν πηγή και σημαίνει πως δεν υπάρχει μοναδικό σημείο αποτυχίας.

• Οι άλλοι μπορούν να αναπτύξουν τις δικές τους υπηρεσίες χρησιμοποιώντας τα δεδομένα, επειδή έχουν τη βεβαιότητα ότι δε θα τα στερηθούν.

Η προσφορά μαζικών δεδομένων επιτρέπει σε τρίτους να τα χρησιμοποιήσουν πέρα από τον αρχικό τους σκοπό. Για παράδειγμα, επιτρέπει τη μετατροπή σε νέα μορφή, τη διασύνδεση με

single versions of datasets, these improvements remain hidden.

• Be tolerant of your data appearing elsewhere. That is, content is likely to be duplicated to communities of interest. If you have river level monitoring data available, then your data may appear in a catalog for hydrologists.

• Ensure that access is equitable. Try to avoid creating a privileged level of access for officials or tenured researchers as this will undermine community participation and engagement.

For civil society

Be willing to create a supplementary catalog for non-official data.

It is very rare for governments to associate with unofficial or non-authoritative sources. Officials have often gone to great expense to ensure that there will not be political embarrassment or other harm caused from misuse or over reliance on data.

Moreover, governments are unlikely to be willing to support activities that mesh their information with information from businesses. Governments are rightfully skeptical of profit motives. Therefore, an independent catalog for community groups, businesses and others may be warranted.

άλλες πηγές ή άλλες εκδόσεις και την αποθήκευσή τους σε περισσότερες τοποθεσίες. Ενώ η νεότερη έκδοση των δεδομένων μπορεί να καταστεί άμεσα διαθέσιμη από το API, τα ακατέργαστα δεδομένα θα πρέπει να είναι μαζικά διαθέσιμα ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

Παράδειγμα αποτελέι η περίπτωση της ευρωπαικής στατιστικής υπηρεσίας (Eurostat) που προσφέρει μαζική λήψη 4000 αρχείων δεδομένων. Ενημερώνεται δύο φορές την ημέρα, ενώ παρέχει τα δεδομένα σε μορφή Tab-separated values (TSV), περιλαμβάνοντας και έγγραφα σχετικά με την υπηρεσία λήψης και τα ληφθέντα αρχεία.

Ένα άλλο παράδειγμα αποτελεί το District of Columbia OCTO’s Data Catalogue που επιτρέπει στα δεδομένα να ληφθούν σε CSV και XLS μορφή και επιπλέον σε ζωντανή ρόη.

Καταστήστε τα δεδομένα εύκολα εντοπίσιμα

Τα «Ανοιχτά Δεδομένα» δεν είναι τίποτα χωρίς τους χρήστες. Χρειάζεται να φροντίσετε ώστε το πρωτογενές υλικό να μπορεί να εντοπιστεί από τους χρήστες. Αυτή η ενότητα θα καλύψει κάποιες εναλλακτικές προσεγγίσεις.

Το πιο σημαντικό είναι να παρέχετε έναν ουδέτερο χώρο, που μπορεί να αντέξει τόσο σε αντικρουόμενες πολιτικές μεταξύ των υπηρεσιών, όσο και σε σκαμπανεβάσματα του προϋπολογισμού. Τα όρια των δικαιοδοσιών, είτε τομεακά είτε γεωγραφικά, μπορεί να

καταστήσουν δύσκολη την συνεργασία. Ωστόσο, υπάρχουν αξιοσημείωτα πλεονεκτήματα στη συνένωση των δυνάμεων. Όσο πιο εύκολο είναι για τρίτους να ανακαλύψουν κάποια δεδομένα, τόσο γρηγορότερα θα αναπτυχθούν νέα και χρήσιμα εργαλεία.

Υπάρχοντα εργαλεία

Υπάρχουν αρκετά εργαλεία που είναι διαθέσιμα στο Διαδίκτυο και είναι ειδικά σχεδιασμένα ώστε να κάνουν τα δεδομένα πιο εντοπίσιμα.

Ένα από τα εξέχοντα είναι το CKAN.net. Το CKAN είναι αρκτικόλεξο του Comprehensive Knowledge Archive Network και αποτελεί τον κατάλογο όλων των συνόλων δεδομένων στον κόσμο. Η ιστοσελίδα καθιστά δυνατό για τους προγραμματιστές εφαρμογών να βρούν εύκολα το υλικό που αναζητούν.

Επιπλέον, υπάρχουν δεκάδες ειδικοί κατάλογοι για διαφορετικούς τομείς και περιοχές. Πολλές επιστημονικές κοινότητες έχουν δημιουργήσει ένα σύστημα καταλόγου για τα πεδία τους, δεδομένου ότι οι πληροφορίες απαιτούν συχνά δημοσιοποίηση.

Για τις κυβερνήσεις

Όπως αποδείχθηκε, είναι ορθολογική πρακτική για μια υπηρεσία να δημιουργήσει έναν κατάλογο για τα κυβερνητικά δεδομένα. Όταν θα καθιερωθεί ο κατάλογος, φροντίστε

να οργανώσετε μία δομή που να επιτρέπει στα τμήματα να διατηρούν εύκολα τις δικές τους πληροφορίες ενημερωμένες.

Αντισταθείτε στον πειρασμό να αναπτύξετε εκ του μηδενός λογισμικό που να υποστηρίζει τον κατάλογο. Υπάρχουν πολλά δωρεάν και ανοιχτά πακέτα λογισμικού που υιοθετήθηκαν ήδη από πολλές δεκάδες κυβερνήσεων. Η επένδυση σε μία άλλη πλατφόρμα, θα είναι σπατάλη πόρων.

Υπάρχουν κάποια στοιχεία που οι περισσότεροι κατάλογοι Ανοιχτών Δεδομένων δεν έχουν. Το πρόγραμμά σας θα μπορούσε να εξετάσει τα ακόλουθα:

• Προσφέρετε ένα τρόπο ώστε να διευκολύνετε τον ιδιωτικό τομέα και τις κοινότητες να προσθέσουν τα δεδομένα τους. Μπορεί να αξίζει να σκεφτείτε τον κατάλογο ως «κατάλογο της περιφέρειας», παρά σαν κατάλογο της «περιφερειακής διοίκησης».

• Διευκολύνετε τη βελτίωση των δεδομένων, επιτρέποντας τα παράγωγα υποσύνολα να καταχωρούνται στον κατάλογο. Για παράδειγμα, μπορεί κάποιος να διαθέτει διευθύνσεις γεωκωδικοποίησης και να επιθυμεί να μοιραστεί αυτά τα δεδομένα με όλους. Αν δημοσιεύετε μια και μοναδική έκδοση των συνόλων δεδομένων, αυτές οι βελτιώσεις παραμένουν «θαμμένες».

• Παραμείνετε ανεκτικοί αν τα δεδομένα σας εμφανίζονται αλλού. Αυτό σημαίνει ότι το

περιεχόμενο μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί από άλλες κοινότητες, οι οποίες ενδιαφέρονται για αυτό. Αν διαθέτετε δεδομένα σχετικά με τον έλεγχο της στάθμης των ποταμών, τότε τα δεδομένα σας μπορεί να εμφανιστούν και σε κατάλογο που διατίθεται από υδρολόγους.

Βεβαιωθείτε ότι η πρόσβαση είναι δίκαιη. Μην δημιουργείτε πλεονεκτήματα στο επίπεδο της πρόσβασης για υπαλλήλους ή μόνιμους ερευνητές. Αυτό θα προκαλέσει δυσαρέσκεια και τελικά θα υπονομεύσει τους στόχους που επιθυμείτε να επιτύχετε.

Για την κοινωνία των πολιτών

Να είστε πρόθυμοι να αναπτύξετε ένα συμπληρωματικό κατάλογο για μη κυβερνητικά δεδομένα.

Είναι σπάνιο κυβερνητικές πηγές να συνδέονται με ανεπίσημες ή με μη εξουσιοδοτημένες πηγές. Οι υπεύθυνοι έχουν πολλές φορές επωμιστεί μεγάλη προσπάθεια για να διασφαλίσουν οτι δεν θα υπάρξει πολιτικό κόστος από κακοδιαχείριση η υπέρμετρη εμπιστοσύνη στα δεδομένα αυτά.

Εκτός αυτού, οι κυβερνήσεις είναι απίθανο να επιθυμούν να υποστηρίξουν δραστηριότητες που αναμειγνύουν τις πληροφορίες τους με πληροφορίες από επιχειρήσεις. Οι κυβερνήσεις, δικαιωματικά, παραμένουν σκεπτικές όσον αφορά τα κίνητρα κέρδους. Ως εκ τούτου, ένας ανεξάρτητος κατάλογος για κοινότητες, επιχειρήσεις και άλλες ομάδες μπορεί να αποδειχθεί χρήσιμος.

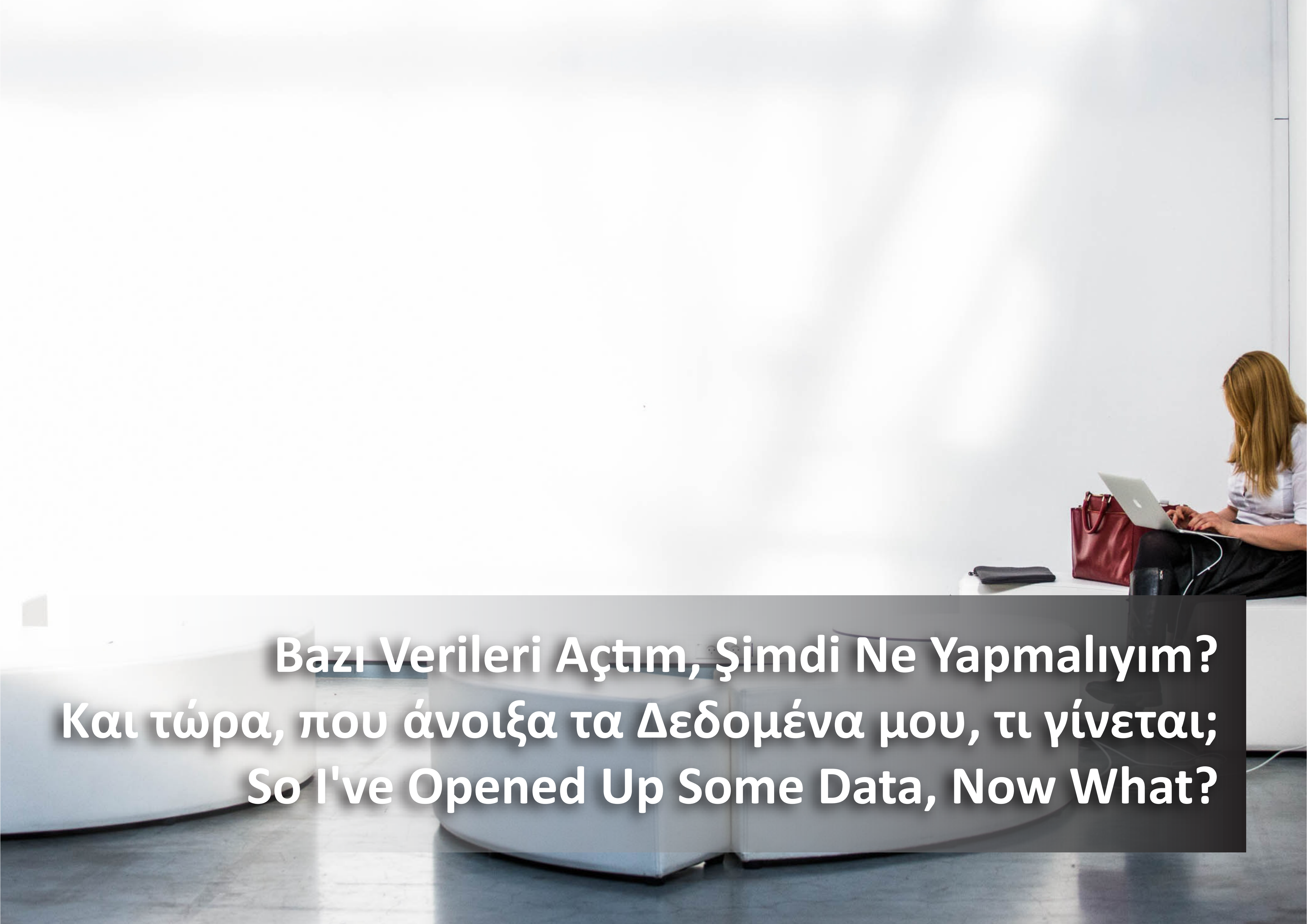

Bazı Verileri Açtım, Şimdi Ne Yapmalıyım?
Και τώρα, που άνοιξα τα Δεδομένα μου, τι γίνεται;
So I've Opened Up Some Data, Now What?

Hükümetin veriyi yasal ve teknik olarak nasıl yeniden kullanılabilir hale getirileceğini inceledik.

Sonraki adım, başkalarını bu verileri kullanmaya teşvik etmektir. Bu bölüm, verilerin tekrar kullanılmasını teşvik etmek için yapılabilecek ek şeylere bakmaktadır.

Dünyaya anlat!

Öncelikle, sorumluluk alanınızda olan açık veri için bir kampanya geliştirdiğinizden emin olun. Eğer bir kısım veri setinizi açtıysanız, bunu duyurmanız ve insanların bunu yaptığınızı duyması ve öğrenmesi tabii ki önemli olacaktır. Basın bültenleri, web sitenizdeki duyurular ve benzeri şeylerin yanı sıra şunları düşünebilirsiniz:

• Önemli kuruluşlarla veya bu alanda çalışan/ilgilenen kişilerle iletişime geçmek

• İlgili posta listelerine veya sosyal paylaşım gruplarına başvurmak

• Bu verilerle ilgilenebileceğini bildiğiniz potansiyel kullanıcılarla doğrudan iletişime geçmek

Kitlenizi anlamak

Tüm kamu iletişiminde olduğu gibi, veri ile çalışan topluluklarla etkileşimde olmak hedeflenmelidir. Tüm paydaş gruplarda olduğu gibi, doğru mesaj yanlış kitleye gider ise boşa gidecektir. Dijital toplumlar, yeni bilgileri

Ενδιαφερθήκαμε να καταστήσουμε τις κυβερνητικές πληροφορίες νομικά και τεχνικά επαναχρησιμοποιήσιμες. Το επόμενο στάδιο είναι να ενθαρρύνουμε τους άλλους να χρησιμοποιήσουν αυτά τα δεδομένα.

Αυτή η ενότητα επικεντρώνεται σε επιπλέον ενέργειες που μπορούν να προωθήσουν την επαναχρησιμοποίηση των δεδομένων.

Ενημερώστε τον κόσμο!

Πρώτο και κυριότερο, φροντίστε να γνωστοποιήσετε το γεγονός ότι έχετε ξεκινήσει μία εκστρατεία για να προωθήσετε τα Ανοιχτά Δεδομένα στην περιοχή ευθύνης σας.

Αν «ανοίξατε» ένα μεγάλο όγκο δεδομένων, αξίζει σίγουρα να αφιερώσετε λίγο χρόνο, ώστε να είστε σίγουροι ότι ο κόσμος το γνωρίζει (ή τουλάχιστον μπορεί να το ανακαλύψει).

Επιπλέον από τα δελτία τύπου, τις ανακοινώσεις στην ιστοσελίδα σας κτλ, θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας:

• Την επικοινωνία με εξέχοντες οργανισμούς και μεμονωμένα άτομα που εργάζονται / ενδιαφέρονται για το πεδίο.

• Διανέμετε την πρόσκληση σε σχετικές mailing lists, forums και μεμονωμένα άτομα, επισημαίνοντας την κύρια ιστοσελίδα.

• Την άμεση επικοινωνία με υποψήφιους χρήστες που γνωρίζετε ότι μπορεί να

We've looked at how to make government information legally and technically reusable. The next step is to encourage others to make use of that data.

This section looks at additional things which can be done to promote data re-use.

Tell the world!

First and foremost, make sure that you promote the fact that you've embarked on a campaign to promote open data in your area of responsibility.

If you open up a bunch of datasets, it's definitely worth spending a bit of time to make sure that people know (or at least can find out) that you've done so.

In addition to things like press releases, announcements on your website, and so on, you may consider:

• Contacting prominent organisations or individuals who work/are interested in this area

• Contacting relevant mailing lists or social networking groups

• Directly contacting prospective users who you know may be interested in this data

Understanding your audience

Like all public communication, engaging with the data community needs to be targeted. Like

paylaşmak için çok istekli olma eğilimindedirler, ancak çok hızlı bir şekilde tüketirler. İletilerinizi üzerine daha derin çalışıp, mesajınızı verin. Teknoloji topluluğu üyelerinin MS Windows kullanma olasılığı genel halka göre daha düşüktür. Bu, belgeleri çevrimdışı okunabilecek MS Office formatlarında kaydetmemeniz gerektiği anlamına gelir.

Bunun iki nedeni vardır:

• Birincisi, bu dokümanlar daha az erişilebilir olacak. Okuyucular, ekranda gördüğünüz belge yerine alternatiflerden eksik bir kopyayla karşılaşabilirler.

• İkincisi, ajansınız geliştiricilere bir adım atmak istemediğinizi ima eden örtülü bir mesaj gönderiyor. Bunun yerine, teknoloji topluluğunun size gelmesini beklediğinizi gösterin.

İçeriklerinizi üçüncü parti sitelere gönderin

Pek çok blog oluştukları özel konularla ilgili önemli bir okuyucu kitlesi oluşturdu. Sitelerinde, oluşumunuz ile ilgili bir yazıya yer vermeniz önemli olabilir. Bunlar karşılıklı yarar sağlayabilir. Daha fazla ilgi görmenizi sağlayabileceği gibi, onların çalışma alanları ile ilgili ücretsiz bir blog yazısı okumuş olurlar.

İletişiminizi daha sosyal medya dostu hale getirin

Memurların sosyal medyada uzun süre zaman geçireceklerini beklemek gerçekçi olmaz.

ενδιαφέρονται γι' αυτά τα δεδομένα.

Κατανοήστε το κοινό σας

Όπως συμβαίνει με κάθε δημόσια επικοινωνία, η εμπλοκή με την κοινότητα χρειάζεται να είναι στοχευόμενη. Όπως σε όλες τις ομάδες ενδιαφέροντος, ένα σωστό μήνυμα μπορεί να χαθεί αν απευθύνεται σε λάθος περιοχή.

Οι ψηφιακές κοινότητες τείνουν να επιθυμούν να μοιραστούν νέες πληροφορίες, όμως τις καταναλώνουν πολύ βιαστικά. Γράψτε τα μηνύματα σας σαν να πρόκειται να διαβαστούν επιφανειακά, παρά για να εξετασθούν σε βάθος.

Τα μέλη της τεχνολογικής κοινότητας είναι λιγότερο πιθανό να χρησιμοποιήσουν Microsoft Windows, σε σχέση με το ευρύ κοινό. Αυτό σημαίνει ότι δεν πρέπει να αποθηκεύετε τα κείμενα σας σε μορφή Microsoft Office που πρόκειται να αναγνωστεί εκτός σύνδεσης. Υπάρχουν δύο καλοί λόγοι για αυτό:

• Ο πρώτος λόγος είναι ότι αυτά τα έγγραφα θα είναι λιγότερο προσβάσιμα. Αντί για το κείμενο που εσείς διαβάζετε στην οθόνη σας, οι αναγνώστες σας μπορεί να διαβάζουν ένα ατελές αντίγραφο ενός εναλλακτικού.

• Δεύτερον, η υπηρεσία σας στέλνει, έτσι, ένα σιωπηρό μήνυμα ότι δε διατίθεται να προχωρήσει ένα βήμα παραπέρα, προς τους

All stakeholder groups, the right message can be wasted if it is directed to the wrong area.

Digital communities tend to be very willing to share new information, yet they very rapidly consume it. Write as if your messages will be skimmed over, rather than critically examined in-depth.

Members of the tech community are less likely than the general public to use MS Windows. This means that you should not save documents in MS Office formats which can be read offline. There are two reasons for this:

• The first is that those documents will be less accessible. Rather than the document you see on your screen, readers may see an imperfect copy from an alternative.

• Secondly, your agency sends an implicit message that you are unwilling to take a step towards developers. Instead, you show that you are expecting the technology community to come to you.

Post your material on third-party sites

Many blogs have created a large readership in specialised topic areas. It may be worthwhile adding an article about your initiative on their site. These can be mutually beneficial. You receive more interest and they receive a free blog post in their topic area.

Bununla birlikte, içeriğinizin teknik kullanıcılar arasında kolaylıkla paylaşılabilmesini sağlamak için yapabileceğiniz birkaç şey var. Bazı ipuçları:

• Her bir içerik için özgün sayfalar sağlayın.

• Bir mesaj başkalarıyla paylaşıldığında, ilgili kişiler tarafından tavsiye edilen şey; içeriğin hızlıca bakılmasının mümkün olmasıdır.

• İnsanlara basın bültenlerinizi indirtmekten kaçının.

• Basın bültenleri önemlidir. Belirli konularla ilgili mesajlar içerirler. Bununla birlikte, kişilerin içeriği indirmesini ve bir web tarayıcısının dışında açılmasını istiyorsanız, daha az kişi okur. Arama motorlarının içeriği dizine ekleme olasılığı daha düşüktür. İnsanların indirme işlemini tıklama olasılığı düşüktür.

• İçeriğiniz için açık lisans kullanmayı düşünün.

• İçeriğinizi paylaşmak isteyen kişilere buna izin verildiğine dair kesinlik sağlamanın yanı sıra, ajansınızın açıklığı anladığına dair bir mesaj göndermiş olursunuz. Bu, açık veri savunucuları için basın bülteninizdeki herhangi bir cümleden çok daha önemli bir izlenim bırakacaktır.

Sosyal medya

Nakit sıkıntısı çeken ajansların sosyal medya sitelerinde saatlerce vakit geçirmesi verimsizdir. Sesinizin bu forum aracılığıyla duyulmasının en önemli yolu, blog yayınlarının

προγραμματιστές. Αντίθετα, δείχνετε ότι προσδοκείτε από την τεχνολογική κοινότητα να σας πλησιάσει μόνη της.

Αναρτήστε το υλικό σας σε ιστοσελίδες τρίτων

Πολλά ιστολόγια ανέπτυξαν ευρύ αναγνωστικό κοινό σε ειδικευμένα πεδία. Μπορεί να αξίζει να προσθέσετε άρθρα σχετικά με την πρωτοβουλία σας στην ιστοσελίδα τους. Αυτό μπορεί να φέρει αμοιβαία οφέλη. Εσείς, από τη μεριά σας, λαμβάνετε περισσότερο ενδιαφέρον και αυτοί, από τη δική τους, μία καταχώρηση στο ιστολόγιο τους, στο πεδίο που τους ενδιαφέρει.

Κάντε την κοινότητά σας περισσότερο φιλική με τα κοινωνικά μέσα ενημέρωσης

Δεν είναι ρεαλιστικό να προσδοκείτε ότι οι υπάλληλοι μπορούν να διαθέσουν πολύ χρόνο στα κοινωνικά μέσα ενημέρωσης. Ωστόσο, υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορεί να κάνετε ώστε να βεβαιωθείτε ότι το περιεχόμενό σας μπορεί εύκολα να διαμοιραστεί μεταξύ χρηστών με τεχνολογικό προσανατολισμό. Ακολουθούν κάποιες συμβουλές:

• Παροχή μοναδικών σελίδων για κάθε κομμάτι περιεχομένου

• Όταν κάποιος διαμοιράζει ένα μήνυμα σε άλλους, ο παραλήπτης του αναζητά για σχετικό υλικό άμεσα και γρήγορα.

Making your communications more social-media friendly

It's unrealistic to expect that officials should spend long periods of time engaging with social media. However, there are several things that you can do to make sure that your content can be easily shared between technical users. Some tips:

• Provide unique pages for each piece of content

• When a message is shared with others, the recipient of the referral will be looking for the relevant content quickly.

• Avoid making people download your press releases

• Press releases are fine. They are concise messages about a particular point. However, if you require people to download the content and for it to open outside of a web browser, then fewer people will read it. Search engines are less likely to index the content. People are less likely to click to download.

• Consider using an Open license for your content

• Apart from providing certainty to people who wish to share your content that this is permissible, you send a message that your agency understands openness. This is bound to leave an impression far more significant to

kolayca paylaşılabildiğinden emin olmaktır. Yani, bir sonraki bölümü okumadan önce, en son okuduğunuzdan emin olun. Bunu göz önünde bulundurarak, birkaç öneri:

• Tartışma forumu

• Twitter, bilgiyi hızla yaygınlaştırmak için tercih edilen bir platform. #opendata ile etiketlenmiş herhangi bir şey binlerce kişi tarafından görülecektir.

• LinkedIn, açık verilere yönelik çok çeşitli gruplar mevcut

• Facebook, genel bir izleyici için mükemmel olsa da, açık veri toplulukları için çok fazla ilgi görmüyor.

• Bağlantı toplayıcıları

• İçeriğinizi meraklılara yeni mesajların eşdeğeri olarak gönderin. Reddit ve Hacker haberleri şu an bu arenada en büyük iki platform. Bu alanda Slashdot ve Digg de faydalı araçlar.

• Bu sitelerin ilginç içeriklerle önemli oranda trafik çekme eğilimi var. Ayrıca ağırlıklı olarak konu alanları üzerinde duruluyor.

İnsanları bir araya getirin: Konferanslar, tanışmalar, barkampları

Yüz yüze etkinlikler diğerlerinin verilerinizi etkin şekilde kullanmaları için etkili bir yol olabilir. Etkinliğe dahil olmasını isteyebileceğiniz nedenler

• Αποφύγετε να κάνετε τους ανθρώπους να κατεβάζουν τα δελτία τύπου σας

• Τα δελτία τύπου είναι σημαντικά. Είναι περιεκτικά μηνύματα σχετικά με κάποιο ειδικό ζήτημα. Ωστόσο, αν χρειάζεται το κοινό σας να «κατεβάσει» το περιεχόμενο και να το ανοίξει με κάποιο πρόγραμμα πέραν του φυλλομετρητή (browser), τότε, λιγότεροι χρήστες θα το διαβάσουν. Επίσης, οι μηχανές αναζήτησης είναι λιγότερο πιθανό να καταχωρήσουν το περιεχόμενο. Συνεπώς, ακόμα λιγότεροι είναι αυτοί που θα δοκιμάσουν να το «κατεβάσουν».

• Εξετάστε το ενδεχόμενο χρήσης Ανοιχτής άδειας για το περιεχόμενό σας

• Εκτός από το ότι παρέχετε την βεβαιότητα στους χρήστες που επιθυμούν να μοιραστούν το περιεχόμενο, πως αυτό είναι επιτρεπτό, στέλνετε και ένα μήνυμα ότι η υπηρεσία σας κατανοεί την έννοια της «ανοιχτότητας». Αυτό είναι βέβαιο ότι μπορεί να δημιουργήσει πολύ σημαντικότερες εντυπώσεις για τα Ανοιχτά Δεδομένα παρά κάθε άλλη αναφορά στο δελτίο τύπου.

Κοινωνικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Είναι αναποτελεσματικό για μια υπηρεσία με περιορισμένη χρηματοδότηση να αφιερώνει ώρες στα κοινωνικά δίκτυα μαζικής ενημέρωσης. Ο πιο εκφραστικός τρόπος να ακουστεί η φωνή σας μέσω αυτών των μέσων διακίνησης ιδεών είναι να φροντίσετε, ώστε

proponents of open data than any specific sentence in your press release.

Social media

It’s inefficient for cash-strapped agencies to spend hours on social media sites. The most significant way that your voice can be heard through these fora is by making sure that blog posts are easily shareable. That means, before reading the next section, make sure that you have read the last. With that in mind, here are a few suggestions:

• Discussion forum

• Twitter has emerged as the platform of choice for disseminating information rapidly. Anything tagged with #opendata will be immediately seen by thousands.

• LinkedIn has a large selection of groups which are targeted towards open data.

• While Facebook is excellent for a general audience, it has not received a great deal of attention in the open data community.

• Link aggregators

• Submit your content to the equivalent of newswires for geeks. Reddit and Hacker News are the two biggest in this arena at the moment. To a lesser extent, Slashdot and Digg are also useful tools in this area.

şunlar olabilir:

• Yeniden potansiyel kullanıcılarla ilgili daha fazla bilgi bulma

• Farklı veri setlerine yönelik daha fazla talep bulma

• Kişilerin verilerinizi nasıl tekrar kullanmasını istediğiniz konusunda daha fazla bilgi edinin.

• Potansiyel kullanıcıların, hangi verilere sahip oldukları hakkında daha fazla bilgi edinmelerini sağlamak

• Potansiyel kullanıcıların birbirlerini karşılaması (örneğin iş birliği yapabilecekleri şekilde).

• Verilerinizi daha geniş bir kitleye açıklama (örneğin blog yayınları veya etkinliğin üretmesine yardımcı olabilecek medya kapsamı)

Ayrıca, hangi amaca ulaşmak istediğinize bağlı olarak, etkinlikleri yürütmenin birçok farklı yolu ve farklı etkinlik türleri vardır. Hazırlanmış resmi konuşmalar, sunumlar ve gösteriler gibi şeyleri içeren daha geleneksel konferans modellerinin yanı sıra, kişilerin katılabileceği çeşitli katılımcı odaklı etkinlikler de vardır:

• Etkinliğin gündemine rehberlik edin ya da tanımlayın

• Kendilerini tanıtma, ilgilendikleri üzerine konuşma ve ne üzerine çalıştıklarını anlatma

οι αναρτήσεις στο ιστολόγιό σας να είναι εύκολα διαμοιράσιμες. Έχοντας αυτό υπόψη, ακολουθούν ορισμένες υποδείξεις.

• Φόρουμ συζητήσεων

• Το twitter εξελίχθηκε σε πλατφόρμα για την ταχεία διάδοση των πληροφοριών. Οτιδήποτε έχει την ετικέτα #opendata μπορεί άμεσα να διαβαστεί από χιλιάδες χρήστες.

• Το LinkedIn προσφέρει μια μεγάλη ποικιλία ομάδων που απευθύνονται στα Ανοιχτά Δεδομένα.

• Το Facebook, ενώ είναι εξαιρετικό για το ευρύ κοινό, δεν έχει καταφέρει να κερδίσει μεγάλο μερίδιο της κοινότητας των Ανοιχτών Δεδομένων.

• Συγκεντρωτές συνδέσμων

• Υποβάλλετε το περιεχόμενό σας στις ροές ειδήσεων για geeks. Το Reddit και το Hacker News είναι δύο από τις σημαντικότερες, αυτήν την περίοδο. Σε μικρότερο βαθμό, το Slashdot και το Digg είναι, επίσης, δύο χρήσιμα εργαλεία.

• Αυτές οι ιστοσελίδες έχουν την τάση να προωθούν σημαντική κίνηση σε ενδιαφέρον υλικό. Είναι επίσης, σε μεγάλο βαθμό, προσανατολισμένες σε συγκεκριμένα θέματα.

• These sites have a tendency to drive significant traffic to interesting material. They are also heavily focused on topic areas.

Getting folks in a room: Unconferences, meetups and barcamps

Face-to-face events can be a very effective way to encourage others to use your data. Reasons that you may consider putting on an event include:

• Finding out more about prospective re-users

• Finding out more about demand for different datasets

• Finding out more about how people want to re-use your data

• Enabling prospective re-users to find out more about what data you have

• Enabling prospective users to meet each other (e.g. so they can collaborate)

• Exposing your data to a wider audience (e.g. from blog posts or media coverage that the event may help to generate)

There are also lots of different ways of running events, and different types of events, depending on what aim you want to achieve. As well as more traditional conference models, which will include things like prepared formal talks, presentations and demonstrations, there are also various kinds of participant driven

• Üzerinde çalıştıkları bir konuda doğaçlama mikro-kısa sunumlar yapmak

• İlgilendikleri bir konuda oturumlar düzenleyin

Bu tarz konferans, kamp, oturum, panel gibi etkinlikler için fazlasıyla çevrim içi içerik var.

Diğer ülkelerde bu tür etkinlikleri gerçekleştiren ve büyük olasılıkla size yardımcı olmak ve etkinliğiniz hakkında size bilgi vermek isteyen kişilerle iletişime geçmek de faydalı olabilir. Temel katılımcılarınızı genişletmek ve katılımınızı artırmak için başka bir kuruluşla (örneğin bir sivil toplum kuruluşu, bir haber kuruluşu veya eğitim kurumu) ortaklık yapmak değerli olabilir.

Bir şeyler yapmak! Hackgünleri, ödüller ve prototipler

Bu yarışmaların yapısı, bir dizi veri setinin yayınlanması ve programcıların verileri kullanarak uygulamalar geliştirmesi için kısa bir zaman diliminde çalışmaları anlamına gelir (48 saat gibi kısa bir süreden birkaç haftaya kadar). En iyi uygulamaya bir ödül verilir. Yarışmalar Britanya, ABD, Norveç, Avustralya, İspanya, Danimarka ve Finlandiya dahil birçok ülkede gerçekleştirildi.

Yarışmalar için örnekler

Bu konuya yönelik ilk örnekler iyi yarışmaların da olabileceğini gösterdi. İngiltere Hükümeti 2008'in Mart ayında Tom Watson başkanlığında bakanlar kurulu tarafından,

Συγκεντρώνοντας τους ομοϊδεάτες: Ελεύθερες συγκεντρώσεις, συναντήσεις και συμμετοχικές δράσεις

Οι εκδηλώσεις όπου υποστηρίζεται η επικοινωνία πρόσωπο-με-πρόσωπο μπορεί να αποδειχθούν ένας πολύ αποτελεσματικός τρόπος να ενθαρρύνετε τον κόσμο να χρησιμοποιήσει τα δεδομένα σας. Οι λόγοι που μπορεί να σας παρακινήσουν να οργανώσετε μία εκδήλωση μπορεί να είναι:

• Να ανακαλύψετε νέους πιθανούς χρήστες που πρόκειται να επαναχρησιμοποιήσουν τα δεδομένα σας

• Να ανακαλύψετε περισσότερες απαιτήσεις για διαφορετικά σύνολα δεδομένων

• Να ανακαλύψετε περισσότερα για το πώς ο κόσμος επιθυμεί να επαναχρησιμοποιήσει τα δεδομένα σας

• Να ενεργοποιήσετε πιθανούς, περαιτέρω χρήστες, ώστε να μάθουν περισσότερα για τα δεδομένα που διαθέτετε

• Να βοηθήσετε επιπλέον χρήστες να συναντήσουν ο ένας τον άλλον, για να συνεργαστούν

• Να εκθέσετε τα δεδομένα σας σε ένα ευρύτερο κοινό (π.χ. κάλυψη σε μέσα ενημέρωσης ή αναρτήσεις σε ιστολόγια που η εκδήλωση μπορεί να εμπνεύσει)

Υπάρχουν ποικίλοι τρόποι να οργανωθούν

events, where those who turn up may:

• Guide or define the agenda for the event

• Introduce themselves, talk about what they're interested in and what they're working on, on an ad hoc basis

• Give impromptu micro-short presentations on something they are working on

• Lead sessions on something they are interested in

There is plenty of documentation online about how to run these kinds of events, which you can find by searching for things like: 'unconference', 'barcamp', 'meetup', 'speedgeek', 'lightning talk', and so on. You may also find it worthwhile to contact people who have run these kinds of events in other countries, who will most likely be keen to help you out and to advise you on your event. It may be valuable to partner with another organisation (e.g. a civic society organisation, a news organisation or an educational institution) to broaden your base participants and to increase your exposure.

Making things! Hackdays, prizes and prototypes

The structure of these competitions is that a number of datasets are released and programmers then have a short time-frame – running from as little as 48 hours to a few

"Bilgilendirme Özel Görev Grubu” oluşturdu. Yarışmada, "Kamusal bilgi ile ne yapardınız?" sorusu soruldu ve dünya genelinde tüm programcılara açılarak en iyi 5 uygulamaya 80,000 Sterlin para ödülü sunuldu.

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki ilk yarışmalardan biri olan Demokrasi Uygulamaları, 2008’in Ekim ayında District of Columbia (DC) Baş Teknoloji Sorumlusu (CTO) Vivek Kundra tarafından başlatıldı. Kundra, gerçek zamanlı suç ibareleri, okul testi puanları ve yoksulluk göstergeleri gibi veri setlerini içeren çığır açan DC veri kataloğunu http://data.octo.dc.gov/ geliştirdi. O zamanlar dünyanın en kapsamlı yerel veri kataloğu idi. Zorluğu ise aracın yurttaşlar, ziyaretçiler, işinsanları ve devlet kurumları için yararlı olmasını sağlamaktı.

“Demokrasi için uygulama” yarışması oluşturmak yaratıcı bir çözümdü. Strateji, insanlara yeni açılan veri kataloğundaki verileri kullanarak uygulamalar oluşturmalarını istemekti. Uygulamalara çevrim içi bir gönderme, birkaç büyük ödül yerine küçük ödüller ve çeşitli kategorilere ek olarak, "Halkın Seçimi" ödülü de eklendi. Yarışma 30 gün boyunca açıktı ve DC hükümetine 50.000 $'a mal oldu. Bunun karşılığında, yerel ekonomi için 2,600,000 $'ı aşan tahmini bir değere sahip toplam 47 iPhone, Facebook ve web uygulaması geliştirildi.

Abre Datos (Açık Veriler) Meydan Okuma 2010.

εκδηλώσεις διάφορων τύπων, ανάλογα με το σκοπό που επιθυμείτε να επιτύχετε. Όπως, για παράδειγμα, παραδοσιακά συνεδριακά μοντέλα, που μπορεί να περιλαμβάνουν δραστηριότητες, επίσημες ομιλίες, παρουσιάσεις και εκθέσεις, αλλά και πλήθος εκδηλώσεων, καθοδηγούμενων από τους συμμετέχοντες, όπου, όσοι εμφανιστούν, μπορούν:

• Να καθοδηγήσουν ή να ορίσουν την ατζέντα της εκδήλωσης

• Να παρουσιάσουν τους εαυτούς τους και να συζητήσουν αυτά που τους ενδιαφέρουν και αυτά πάνω στα οποία εργάζονται

• Να δώσουν αυτοσχέδιες παρουσιάσεις σε κάποιο ζήτημα πάνω στο οποίο εργάζονται

• Να ξεκινήσουν συζητήσεις πάνω σε κάτι για το οποίο ενδιαφέρονται

Υπάρχει πληθώρα δεδομένων στο Διαδίκτυο σχετικά με το πώς να οργανωθούν τέτοιου είδους εκδηλώσεις, όπου μπορείτε να βρείτε δραστηριότητες όπως: ‘unconference’, ‘barcamp’, ‘meetup’, ‘speedgeek’, ‘lightning talk’ κ.τ.λ. Μπορεί, επίσης, να φανεί χρήσιμο να επικοινωνήσετε με ανθρώπους που έχουν οργανώσει τέτοιες εκδηλώσεις, σε άλλες χώρες, και που πιθανότατα θα είναι πρόθυμοι να σας βοηθήσουν και να σας συμβουλέψουν για την εκδήλωση. Μπορεί να αποδειχθεί πολύτιμο να συνεργαστείτε με κάποιον άλλον οργανισμό (πχ. ένας οργανισμός για την

weeks– to develop applications using the data. A prize is then awarded to the best application. Competitions have been held in a number of countries including the UK, the US, Norway, Australia, Spain, Denmark and Finland.

Examples for Competitions

“Show Us a Better Way” was the first such competition in the world. It was initiated by the UK Government’s “The Power of Information Taskforce” headed by Cabinet Office Minister Tom Watson in March 2008. This competition asked “What would you create with public information?” and was open to programmers from around the world, with a tempting £80,000 prize for the five best applications.

Apps for Democracy, one of the first competitions in the United States, was launched in October 2008 by Vivek Kundra, at the time Chief Technology Officer (CTO) of the District of Columbia (DC) Government. Kundra had developed the groundbreaking DC data catalog, http://data.octo.dc.gov/ , which included datasets such as real-time crime feeds, school test scores, and poverty indicators. It was at the time the most comprehensive local data catalog in the world. The challenge was to make it useful for citizens, visitors, businesses and government agencies of Washington, DC.

The creative solution was to create the Apps for Democracy contest. The strategy was to ask

Nisan ayında İspanya'da düzenlenen bu yarışma, geliştiricileri yalnızca 48 saat içinde kamuya açık verileri kullanarak açık kaynak uygulamaları oluşturmaya davet etti. 29 ekibin katıldığı yarışmada Bask bölgesindeki trafik bilgilerine erişmek ve Madrid'deki otobüsler ve otobüs durakları verilerine ulaşmak için bir cep telefonu uygulaması geliştirildi. Birinci 3000 Avro, ikinci kazanan ise 2000 Avro ödül aldı.

2010'un Nisan ayında Norveç Hükümet'i "Nettskap 2.0" adlı bir yarışma gerçekleştirdi. Norveçli programcılar, şirketler, kamu kurumları; servis geliştirme, verimli iş süreçleri ve artan demokratik katılım alanlarında web tabanlı proje fikirleri ürettiler. Hükümet verilerinin kullanılması açıkça teşvik edildi. Bakan Rigmor Aasrud, son başvuru tarihinden bir ay sonra sonuçları açıkladı. Toplamda 137 başvuru alındı, bunlardan en az 90'nı hükümet verilerinin yeniden kullanımı üzerine kuruldu ve 17 kazanan arasında toplam 2,5 milyon Norveç Kronunun dağıtıldığı, 137 başvuru için ise 28,4 milyon Norveç Kronu dağıtıldığı açıklanmıştı.

Mashup Avustralya. Avustralya Hükümeti'nin 2.0 adlı özel görev grubu, vatandaşları, hükümetin bilgilerinin neden ülke ekonomisi ve sosyal gelişim için olumlu olacağını göstermeye davet etti. Bu özel grup, bazı lisanslı veri setlerini açık lisans altında ve çeşitli yeniden kullanılabilir formatlarda yayımladı. Yarışmaya giren 82 başvuru, hükümet verilerinin neden

κοινωνία των πολιτών, ένα οργανισμός για ειδήσεις ή ένα εκπαιδευτικό ινστιτούτο), ώστε να διευρύνετε τους βασικούς σας συμμετέχοντες και να αυξήσετε την έκθεσή σας στους πολίτες

Φτιάξτε πράγματα! 'Hackdays', βραβεία και πρωτότυπα

Η δομή αυτών των εκδηλώσεων έχουν ως εξής: κυκλοφορούν μερικά σύνολα δεδομένων και οι προγραμματιστές έχουν ένα σύντομο χρονικό διάστημα –από 48 ώρες μέχρι μερικές εβδομάδες–να αναπτύξουν εφαρμογές χρησιμοποιώντας αυτά τα δεδομένα. Στην καλύτερη εφαρμογή, απονέμεται ένα βραβείο. Τέτοιες εκδηλώσεις έλαβαν χώρα σε διάφορα κράτη συμπεριλαμβανομένων του Ηνωμένου Βασιλείου, των Η.Π.Α, της Νορβηγίας, της Αυστραλίας, της Ισπανίας, της Δανίας και της Φινλανδίας.

Το Show us a better way: Δείξτε μας έναν καλύτερο τρόπο- ήταν η πρώτη τέτοια διοργάνωση στον κόσμο. Ξεκίνησε από την ομάδα δράσης «The Power of Information Taskforce» της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου, με επικεφαλής τον υπουργό Tom Watson, το Μάρτιο του 2008. Σε αυτήν τη διοργάνωση το ερώτημα ήταν «Τι θα δημιουργήσετε με τη δημόσια πληροφορία;» και ήταν ανοιχτό σε προγραμματιστές από όλον τον κόσμο, με το δελεαστικό βραβείο των £80.000 για τις πέντε καλύτερες εφαρμογές.

people to build applications using the data from the freshly launched data catalog. It included an online submission for applications, many small prizes rather than a few large ones, and several different categories as well as a "People's Choice" prize. The competition was open for 30 days and cost the DC government $50,000. In return, a total of 47 iPhone, Facebook and web applications were developed with an estimated value in excess of $2,600,000 for the local economy.

The Abre Datos (Open Data) Challenge 2010. Held in Spain in April 2010, this contest invited developers to create open source applications making use of public data in just 48 hours. The competition had 29 teams of participants who developed applications that included a mobile phone programme for accessing traffic information in the Basque Country, and for accessing data on buses and bus stops in Madrid, which won the first and second prizes of €3,000 and €2,000 respectively.

Nettskap 2.0. In April 2010 the Norwegian Ministry for Government Administration held "Nettskap 2.0". Norwegian developers – companies, public agencies or individuals – were challenged to come up with web-based project ideas in the areas of service development, efficient work processes, and increased democratic participation. The use of government data was explicitly encouraged. Though the application deadline was just a

açılması gerektiğine yönelik önemli bir kanıttı. Gelinen noktada Avustralya ve Yeni Zelanda'da ortak şekilde GovHack etkinliği düzenleniyor.

Konferanslar, barcamp'lar, hackgünleri

Sivil toplum örgütlerinin amacı (STÖ'ler), devletlerin veri setlerini açtığında; yaratabileceği değeri göstermelerinin; daha etkili yollarından birinin, bilginin uygulanabileceği çok yönlü yolların olduğunu göstermektir. STÖ'lerin veri setlerinin hem teknik hem de yasal açıdan açık olmasını sağlamak için politika ve kanunlarda ilerleme kaydedilen ülkelerde araçsal bir etkileri olmuştur.

Bu tarz oluşumların halihazır etkinlikleri yarışmalar, açık yönetim konferansı, veri konferansı, izleyici katılımlı konferanslar, atölyeler, hackgünleridir. Bu faaliyetler genellikle, kullanıcı topluluğu tarafından önceden proaktif olarak yayınlanan veya bilgi taleplerine erişim yoluyla elde edilen verilerle organize edilir. Diğer durumlarda, sivil toplum savunucuları, yenilikçi uygulamalar yaratmak için programcılar tarafından kullanılabilecek yeni veri tabanları veya veri setleri sağlamak için yeniliğe açık kamu görevlileri ile birlikte çalışırlar.

Το Apps for Democracy, Εφαρμογές για τη Δημοκρατία, ήταν μία από τις πρώτες διοργανώσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2008 και εγκαινιάστηκε από τον Vivek Kundra, τότε Γενικό Διευθυντή Τεχνολογίας (CTO) στην περιοχή της Columbia (DC). Ο Kundra ανέπτυξε τον πρωτοποριακό κατάλογο των DC δεδομένων http://data.octo.dc.gov/,. Ο κατάλογος αυτός ήταν τότε ο πιο περιεκτικός κατάλογος σε όλον τον κόσμο. Η πρόκληση ήταν να καταστεί χρήσιμος για τους κατοίκους, τους επισκέπτες και τις κυβερνητικές υπηρεσίες της Washington.

Η δημιουργική λύση που προτάθηκε ήταν να κατασκευαστούν εφαρμογές για τη Δημοκρατία. Η στρατηγική ήταν να ζητηθεί από τους προγραμματιστές να αναπτύξουν εφαρμογές, χρησιμοποιώντας δεδομένα από τον πρόσφατα εγκαινιασμένο κατάλογο. Περιλάμβανε μια διαδικτυακή φόρμα υποβολής αιτήσεων, πολλά μικρά βραβεία, αντί για μερικά μεγάλα και πολλές διαφορετικές κατηγορίες, καθώς και ένα βραβείο «People's Choice». Η διοργάνωση ήταν ανοιχτή για 30 μέρες και κόστισε στην κυβέρνηση της DC $50.000. Σε αντάλλαγμα, αναπτύχθηκαν συνολικά 47 εφαρμογές για το iPhone, το Facebook και το Web, με εκτιμώμενη αξία που εξέχει των $2.600.000, για την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.

The Abre Datos (Open Data) Challenge 2010:

month later, on May 9, the Minister Rigmor Aasrud said the response was "overwhelming". In total 137 applications were received, no less than 90 of which built on the re-use of government data. A total amount of NOK 2.5 million was distributed among the 17 winners; while the total amount applied for by the 137 applications was NOK 28.4 million.

Mashup Australia. The Australian Government 2.0 Taskforce invited citizens to show why open access to Australian government information would be positive for the country's economy and social development. The contest ran from October 7th to November 13th 2009. The Taskforce released some datasets under an open license and in a range of reusable formats. The 82 applications that were entered into the contest are further evidence of the new and innovative applications which can result from releasing government data on open terms. Now GovHack runs in multiple locations across Australia and New Zealand each year.

Conferences, Barcamps, Hackdays

One of the more effective ways for Civil Society Organisations (CSOs) to demonstrate to governments the value of opening up their datasets is to show the multiple ways in which the information can be managed to achieve social and economic benefit. CSOs that promote re-use have been instrumental in countries where there have been advances in policy and law to ensure that datasets are both

Πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2010 στην Ισπανία. Σε αυτήν τη διοργάνωση, οι προγραμματιστές κλήθηκαν να αναπτύξουν ανοιχτού κώδικα λογισμικό, χρησιμοποιώντας δημόσια δεδομένα, μέσα σε 48 μόνον ώρες. Στο διαγωνισμό συμμετείχαν 29 ομάδες οι οποίες ανέπτυξαν εφαρμογές που συμπεριλάμβαναν εφαρμογές για κινητές συσκευές, οι οποίες προσέφεραν πρόσβαση σε πληροφορίες για την κίνηση στη Βασκωνία και για λεωφορεία και στάσεις στη Μαδρίτη και κέρδισαν το πρώτο και το δεύτερο βραβείο των €3.000 και €2.000 αντίστοιχα.

Nettskap 2.0. Τον Απρίλιο του 2010, το νορβηγικό υπουργείο δημόσιας διοίκησης διοργάνωσε το "Nettskap 2.0". Νορβηγοί προγραμματιστές –εταιρείες, δημόσιες υπηρεσίες και μεμονωμένα άτομα– προσκλήθηκαν να υποβάλλουν ιδέες για διαδικτυακές εφαρμογές στους τομείς της ανάπτυξης υπηρεσιών, της αποδοτικότερης εργασίας και της αυξημένης δημοκρατικής συμμετοχής. Η χρήση των κυβερνητικών δεδομένων ενθαρρύνθηκε ρητά. Αν και η προθεσμία έληγε μόλις ένα μήνα μετά, στις 9 Μαΐου, η υπουργός Rigmor Aasrud δήλωσε πως η ανταπόκριση ήταν εντυπωσιακή. Παραλήφθηκαν 137 εφαρμογές, εκ των οποίων, τουλάχιστον 90 ήταν ανεπτυγμένες με σκοπό την επαναχρησιμοποίηση των κυβερνητικών δεδομένων. Μεταξύ των 17 νικητών διανεμήθηκε το ποσό των 2.5 εκατομμυρίων NOK, ενώ το συνολικό ποσό για

The typical activities which are undertaken as part of these initiatives normally include competitions, open government data conferences, "unconferences", workshops and "hack days". These activities are often organised by the user community with data that has already been published proactively or obtained using access to information requests. In other cases, civil society advocates have worked with progressive public officials to secure new release of datasets that can be used by programmers to create innovative applications.

τις 137 που έκαναν αίτηση ήταν 28.4 εκατομμύρια NOK.

Mashup Australia: Η ομάδα εργασίας «Australian Government 2.0 Taskforce» κάλεσε τους κατοίκους να δείξουν γιατί η ανοιχτή πρόσβαση στις πληροφορίες της αυστραλιανής κυβέρνησης θα ήταν θετική για την οικονομική και την κοινωνική ανάπτυξη της χώρας. Ο διαγωνισμός διήρκησε από τις 7 Οκτωβρίου ως τις 13 Νοεμβρίου του 2009. Η διοργανώτρια αρχή κυκλοφόρησε μερικά σύνολα δεδομένων, υπό μια ανοιχτή άδεια και σε ένα εύρος επαναχρησιμοποιήσιμων μορφών. Οι 82 εφαρμογές που συμμετείχαν στο διαγωνισμό αποδεικνύουν ακόμα περισσότερο ότι νέες και καινοτόμες εφαρμογές μπορούν να προκύψουν με την κυκλοφορία των κυβερνητικών δεδομένων υπό ανοιχτούς όρους.

“Conferences, Barcamps, Hackdays”

Ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, ώστε να αποδείξουν στις κυβερνήσεις την αξία του «ανοίγματος» των συνόλων δεδομένων, είναι να αναδείξουν τους πολλαπλούς τρόπους με τους οποίους οι πληροφορίες μπορούν να διαχειριστούν και να αποφέρουν κοινωνικό και οικονομικό όφελος. Οι οργανώσεις που προωθούν την επαναχρησιμοποίηση έπαιξαν αποφασιστικό ρόλο στην πρόοδο της στρατηγικής και της νομοθεσίας για να

εξασφαλιστεί ότι το σύνολο των δεδομένων είναι και τεχνολογικά και νομοθετικά ανοιχτό.

Οι συνηθισμένες δραστηριότητες που λαμβάνουν μέρος σε αυτές τις πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν διαγωνισμούς, συνέδρια για τα ανοιχτά κυβερνητικά δεδομένα, "unconferences", workshops και "hack days". Αυτές οι δραστηριότητες συχνά διοργανώνονται από την κοινότητα των χρηστών με δεδομένα που έχουν ήδη δημοσιευτεί εκ των προτέρων ή που λαμβάνονται χρησιμοποιώντας την πρόσβαση σε αιτήματα για πληροφορίες. Σε άλλες περιπτώσεις, οι υπέρμαχοι της κοινωνίας της πληροφορίας συνεργάζονται με προοδευτικούς αρμοδίους ώστε να διασφαλίσουν νέες κυκλοφορίες του συνόλου των δεδομένων, που μπορουν να χρησιμοποιηθούν από τους προγραμματιστές, για να αναπτύξουν καινοτόμες εφαρμογές.

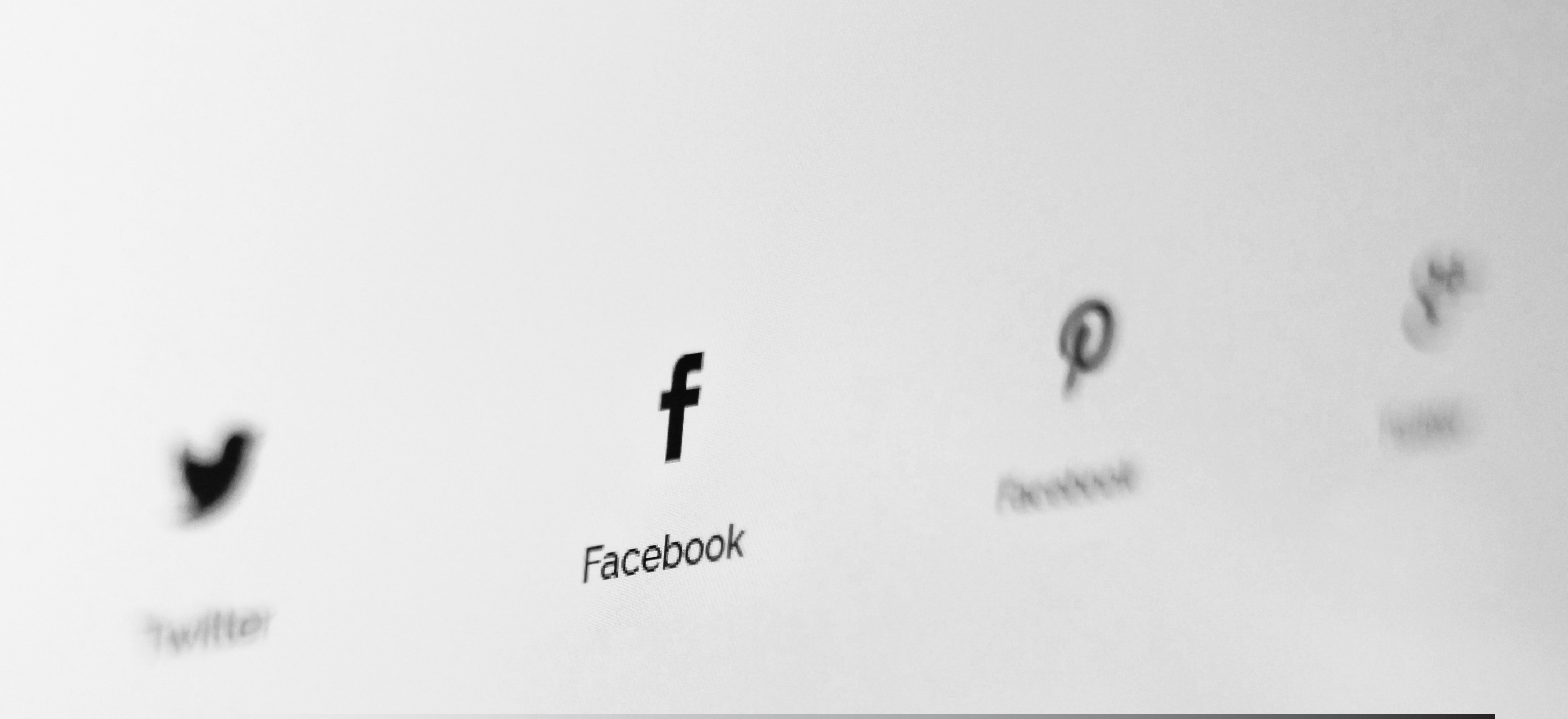

Veriyi Sosyal Yapma
Making Data Social

Yerel toplulukları bir araya getirerek bazı fikirleri geliştirmeye ihtiyacınız olması durumunda, böylesi etkinlikler geliştirmek mükemmel bir yoldur. Uluslararası Açık Bilgi Vakfı Ağı, yıllar boyunca açık veri ve açık bilgi ile ilgili çeşitli etkinlikler geliştirdi. Bunlardan bazıları topluluk tarafından düzenlenen konular, bazıları çevrim içi etkinliklere katılanlara dair oldu. Bu bölümde, bu farklı türdeki etkinlikleri nasıl oluşturacağımızı anlatacağız.

Giriş

Uluslararası Açık Bilgi Vakfı'nın etkinlikleri topluluk için önemlidir. Yarattığı fırsatlardan bazıları şunlardır: Dikkatle odaklanma, belirli konulara yönelik kitle oluşturma ve hem kamuoyunu hem de birden fazla projeyi temsil etme. Bu, veri meraklılarının yüz yüze görüşmelerine ve birlikte çalışmasına yardımcı olmak için bir yoldur.

Neden bir Açık Bilgi etkinliği düzenleniyor?

Ağ etkinliklerinin çoğu sanal alanda gerçekleşirken, insan etkileşiminin büyük kısmı hâlâ yüz yüze görüşmeler ile oluyor. Etkinlik yapmak, yerel topluluğunuzu büyütmenize ve birbirinize bağlı kalmanıza yardımcı olur. Yüz yüze etkinlikler mümkün olmadığında, sanal etkinlikler topluluğun gelişmesine yardımcı olabilir ve gruba bağlı kalmayı sağlar.

Etkinlik düzenlemenin altın kuralları nelerdir?

Bir etkinlik düzenlenecek ise öncelikli olarak Uluslararası Açık Bilgi'nin belirttiği gerekliliklerle örtüşmelidir. Bu, şu anlama geliyor, etkinlik, herkesin sivil toplumdan devlete geçmesini sağlayacak açık ve kapsayıcı bir çerçevede olması ve herkesin rahat hissetmesini sağlamalıdır. Buna ek olarak, etkinlik sonuç odaklı olmalıdır. Bu sonuçlar çeşitlenebilir ve yerel ihtiyaçlarınıza uygun olabilir. Açık verilerle ilgili ortak bir istek için görüşmeler ve toplantılar yapmak kitleleri güçlendirmeyi, bir kaynak oluşturmak ya da bir atölye yapmak önemlidir. Her durumda herhangi bir şey planlamadan önce, etkinliğinizin sonucunda neyi istediğinizi kendinize (ve birlikte organizatörlerinize) sormalısınız ve açık şekilde iletmelisiniz.

In case you need some ideas to gather your local community, an event is a great way to do so. Throughout the years, the Open Knowledge International Network have developed a bunch of different events around open data and open knowledge. Some of these are in person events organized by the community, some are events that staff or communities attend and others are online events. In this section we will cover how to create these different types of events.

Introduction

Open Knowledge Events are important for the community. Some of the opportunities include: focus attention, gather audience around specific topics and represent both the public face of the organization and its multiple projects. It is a way to help data enthusiasts meet face to face to work and learn together.

Why organize an Open Knowledge event?

While most of the network activities takes place in the virtual realm, most of the human interaction is still relying on face to face interactions. Having event helps you to grow your local community and stay connected to one another. When face to face events are not possible, virtual events can help you to boost the community, and to make sure the group is staying connected.

What are the golden rules for an event?

As a start an event need to be true to Open Knowledge values . This means that the event has to be in an open and inclusive environment that will make all participants from civil society to government, feel comfortable in the settings of the event. In addition your event should focus on results. These results can be varied, and should fit your local needs. From strengthening a local community to igniting a common passion about open data through talks and meetings, to writing a document together or to set up a workshop. In any case, before planning anything, you should ask

İlham vermeyi umduğunuz sonuçlarla ilgili kesin bir fikriniz olduğunda etkinliğiniz daha büyük bir etkiye sahip olacak!

Sosyal medya hazırlığı

Sosyal medya sadece etkinliği tanıtmak için değil aynı zamanda etkinliğinize yönelik iyi bir arşiv niteliği de taşıyor.

Teşvik

• Etkinlik için Facebook sayfası açın

• attending.io ya da eventbrite hesaplarını kullanıp etkinliğin bilgisini ve kaydınızı yapabilirsiniz.

• Etkinliğiniz için etiket oluşturun ve Twitter adresinizden paylaşın.

• Etkinliğinizi bloga ekleyin ve yayımlayın böylece diğer kurumların ya da hedef kitleye erişimi sağlamış olursunuz.

• Eğer zamanınız olur ise, etkinliği tanıtmak için video oluşturunuz.

Belgeleme

• Katılımcılardan olaylar sırasında önemli bilgilere yardımcı olmak ve bunları toplamak için hashtag'ı kullanmasını isteyin.

• Resim çekin ve Flickr'a yükleyin.

• Etkinlik sırasında videoları veya fotoğrafları yayımlamak için Facebook'u kullanın.

Etkinlik boyunca neler yapılabilir?

Etkinliğin içeriği, kapsamı düzenleyen kuruma bağlı, açık bilgi oldukça geniş bir dünya. Fikir arıyorsanız aşağıda yapabileceğiniz birkaç tanesi şöyle:

yourself (and your co-organisers) what you want your event's outcome to be, and communicate it clearly. Your event will have a greater impact when you have a firm idea of what results you hope to inspire!

Prep your social media

Social media is a good tool not only to promote and event, but also to document the event itself.

Promoting

• Open a facebook page for the event.

• Use tools like attending.io or eventbrite to keep information and registration for the event.

• Create a hashtag for your event and tweet about it from your group twitter account

• Blog about the event and publish it with other organizations in your area that can help you reach the crowd you are looking for.

• If you have time, create a video to promote the event

Documenting

• Ask participants to use the hashtag to help and gather important insights during the events.

• Take picture and upload them to Flickr.

• Use Facebook to publish videos or photos during the event.

What could be done during an event?

The content of the event is up to its organizer – open knowledge is such a wide world, not even the sky is the limit. If you're looking for an idea, here are some great things you might like to do:

Yüz Yüze:

• Bir başlık seç: Konuşmalar, paneller, soru-cevap, tartışmalar

• Projeler ve fikirler: Ufuk açıcı konuşmalar, hızlı geeking

• Birbirinden öğrenme ve birbirine öğretme: Atölyeler, barcamp

• Bir proje üzerinden birlikte çalışmak: Metin sprintleri, kod sprintleri, datathons

Sanal

• Paylaşım: Ekip çağrısı, Slack güncelleme

• Öğrenme: Görüntülü sohbet, öğreticiler aracılığıyla beceri paylaşımı

Veya bir videoya bir bağlantı ekleyerek veya sorular için Twitter feed'i kullanarak, yaptığınız etkinliklerden herhangi birine sanal bir boyut katabilirsiniz.

Kaç etkinlik düzenlemeliyim?

Bunun cevabı çok kolay olmayabilir. Bazı gruplar haftalık görüşmeler yaparken, bazıları üç aylık etkinliklere odaklanırlar. Ağınıza danışmalısınız ve onların ihtiyaç ve isteklerine göre etkinlikleri ayarlamalısınız. Bununla birlikte yılda bir kez de olsa büyük bir etkinlik düzenlenmesi önerilir. Bu tarz etkinliklere büyük heyecan ve kalabalık bir kitleye hitap etse de, devamı olmadığında ya da takibi yapılmadığında uzun vadede daha az katılıma neden olacaktır -ki bu da hayal kırıklığı yaratacaktır.

Takip etmeyi unutmayın!

Etkinlik bittiğinde, yapacak hâlâ işleriniz var. Hedeflerinize tam olarak ulaştığınızdan emin olmaya çalışın. Etkinliğe ilişkin bir blog yazısı yazın veya bir podcast yayımlayın; böylece katılmadıkları kişiler bunu takip edebilir ve ağdaki diğer insanlar bunu öğrenebilir.

• storify etkinlik sayfası yapın

Face-to-face:

• Explore a topic: talks, panels, Q&As, discussions

• Showcase projects and ideas: lighting talks, speed geeking

• Learn together and from each other: workshops, barcamp

• Working on a project together: text sprints, code sprints, datathons

Virtual

• Sharing: Team calls, slack updates

• Learning: Skill share via video chat, tutorials

Of course, you can create a virtual dimension to any of the face to face activities that you run, either by adding a link to a video, or even by using twitter feed for questions time.

How many events should I run?

There is not easy answer for that. Some communities have a weekly local meetup, while others try to focus on quarterly events. You need to consult your community and see what are their needs and wants on timing and frequency of events. However, we do not recommend to run a "one time" event once a year which tend a big crowd. These events, while getting a lot of attention and crowd, can create frustration if there is no follow up on them, and as a reaction to less participation in the long run.

Don't forget the follow up!

When an event is over, you still have work to do so you can make sure that the goals are fully achieved.

• Write a blogpost or publish a podcast about the event so people who did not attend can catch up and that other people in the network can learn from.

• Make a storify page to your event.

• Katılımcılara bir e-posta yollayın ve dahil olabilecekleri gelecek projelerinden bahsedin.

Bir iki tavsiye

• Eğer kendi başınıza yapacaksanız, bir kişinin size yardımcı olmasını sağlayın ve net bir sorumluluk belirleyin.

• Aklınızdan çıkarmayın hemen hemen her etkinlikte çözülmesi gereken bir son acil durum oluşur.

• Her zaman bir ikinci plan olsun eğer çok fazla insan gelir ise ya da iptaller olur ise.

• Sakin olun, kendinizden emin görünün ve başarılı olmazsa kimsenin ölmeyeceğini unutmayın (en azından biz öyle umuyoruz). İçinizden çıldırabilirsiniz ama profesyonel olmayı unutmayın.

• Ekibinizle bir bilgilendirme toplantısı yapın - neleri koruyacağınıza, neleri geliştireceğinize ve nelerin komik olduğuna bakın.

Send an email to participant and tell them about future projects that they can take part in.

A couple tips

• If you run an by yourself, try to have someone to help you and have clear responsibilities.

• Remember that in every event there is going to be an emergency to fix.

• Always a backup plan if too many arrive or people cancelling.

• Stay cool, look confident, and remember that no one is going to die if it won’t be successful (at least we hope). You can freak out inside, but remember to be professional.

• Have a debrief with your team - look at what to keep and what to improve and what is funny.

Ekler
Παραρτήματα
Appendices

VERİ TABANLARINDA HANGİ YASAL HAKLAR VARDIR?

Veri(tabanları) hakkında konuşurken öncelikle bir veri tabanının yapısı ve içeriği arasında ayrım yapmamız gerekir ('veri' terimini kullandığımızda veri tabanının içeriğini kastedeceğiz). Yapısal unsurlar, alan adları ve veri için bir model gibi şeyleri içerir -bu alanların organizasyonu ve birbirleriyle ilişkileri.

Birçok yargı alanında, bir veritabanının yapısal unsurlarının telif hakkı kapsamında olması muhtemeldir (bu biraz da bu yapının oluşturulmasında yer alan 'yaratıcılık' seviyesine bağlıdır).

Ancak biz burada özellikle verilerle ilgileniyoruz. "Veri"den bahsederken biraz dikkatli olmamız gerekir çünkü bu kelime çok kesin değildir: "Veri" birkaç öğe veya hatta tek bir öğe anlamına gelebilir (örneğin tek bir bibliyografik kayıt, bir en/boy vb.) veya "veri" büyük bir koleksiyon anlamına gelebilir (örneğin veritabanındaki tüm materyal). Karışıklığı önlemek için "içerik" terimini tek tek öğeleri, "veri" terimini ise koleksiyonu ifade etmek için kullanacağız.

Metin, müzik veya film gibi materyalin aksine, verilere ilişkin yasal durum ülkeler arasında büyük farklılıklar göstermektedir. Bununla birlikte, çoğu ülkede veriler üzerinde (bir koleksiyon olarak) bazı haklar tanınmaktadır.

ΤΙ ΝΟΜΙΚΆ (ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΆ) ΔΙΚΑΙΏΜΑΤΑ ΥΠΆΡΧΟΥΝ ΣΤΙΣ ΒΆΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΈΝΩΝ

Όταν μιλάμε για βάσεις δεδομένων, πρέπει πρώτα να διαχωρίσουμε τη δομή και το περιεχόμενο μια βάσεις (όταν χρησιμοποιούμε τον όρο ‘δεδομένα’ πρέπει να εννοούμε το περιεχόμενο της βάσης). Τα δομικά στοιχεία περιλαμβάνουν πράγματα όπως τα ονόματα των πεδίων και ένα μοντέλο για τα δεδομένα, την οργάνωση δηλαδη αυτών των πεδίων και τις συσχετίσεις τους.

Σε μερικές περιοχές είναι πιθανόν ότι τα δομικά στοιχεία μιας βάσης δεδομένων θα προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα (εξαρτάται κάπως από το βαθμο δημιουργικότητας που υπήρξε κατά τη δημιουργία της δομής).

Ωστόσο, εδώ ενδιαφερόμαστε κυρίως για τα δεδομένα. όταν μιλάμε για δεδομένα, πρέπει να είμαστε κάπως προσεκτικοί, καθώς η λέξη δεν είναι πάντα ορισμένη με ακρίβεια: δεδομένα μπορεί να είναι ένα ή περισσότερα στοιχεία (π.χ. μια βιβλιογραφική καταχώρηση, ένα ζεύγος γεωγραφικού μήκους και πλάτους κλπ) ή ένα μεγάλο σύνολο (π.χ. όλο το υλικό σε μια βάση δεδομένων). Για να αποφευχθεί η παρανόηση, θα χρησιμοποιήσουμε τη λέξη “περιεχόμενο” για να συμβολίσουμε τα επιμέρους στοιχεία, και τη λέξη “δεδομένα”

WHAT LEGAL RIGHTS ARE THERE IN DATABASES?

When talking about data(bases) we first need to distinguish between the structure and the content of a database (when we use the term ‘data’ we shall mean the content of the database itself). Structural elements include things like the field names and a model for the data – the organization of these fields and their inter-relation.

In many jurisdictions it is likely that the structural elements of a database will be covered by copyright (it depends somewhat on the level of ‘creativity’ involved in creating this structure).

However, here we are particularly interested in the data. When we talk of “data” we need to be a bit careful because the word isn’t particularly precise: “data” can mean a few items or even a single item (for example a single bibliographic record, a lat/long etc) or “data” can mean a large collection (e.g. all the material in the database). To avoid confusion we shall reserve the term “content” to mean the individual items, and data to denote the collection.

Unlike for material such as text, music or film, the legal situation for data varies widely across countries. However, most jurisdictions do grant some rights in the data (as a collection).

Bir veritabanının "içeriği" ile koleksiyonu arasındaki bu ayrım özellikle olgusal veritabanları için çok önemlidir, çünkü hiçbir yargı yetkisi, bir koleksiyon olarak hak(lar) tanısa bile, bireysel olgular ("içerik") üzerinde tekel hakkı tanımaz. Örnek vermek gerekirse, çeşitli maddelerin erime noktalarını listeleyen basit bir veritabanı örneğini ele alalım. Veritabanı bir bütün olarak yasalarla korunuyor olabilir, böylece bir kişinin izinsiz olarak veritabanına erişmesine, yeniden kullanmasına veya yeniden dağıtmasına izin verilmiyor olabilir, ancak bu sizin Y maddesinin Z sıcaklığında eridiği gerçeğini belirtmenizi asla engellemez.

Koruma biçimleri genel olarak iki duruma ayrılır:

• Derlemeler için telif hakkı
• Veri koleksiyonları için sui generis bir hak

Daha önce de vurguladığımız gibi, genel kurallar yoktur ve durum yargı yetkisine göre değişir. Bu nedenle, belirli bir yargı alanında bu yaklaşımlardan hangisinin (eğer varsa) kullanıldığını detaylandırarak ülke ülke ilerliyoruz.

Son olarak, herhangi bir yasal korumanın yokluğunda, birçok (kapalı) veri tabanı sağlayıcısının, resmi bir fikri mülkiyet hakkına benzer sonuçlar elde etmek için erişim kontrol mekanizmalarının ihlal edilmesini yasaklayan yasal hükümlerle birlikte basit bir sözleşme kullanabildiğini belirtmeliyiz. Örneğin, X bir atıf

Αντίθετα από ότι ισχύει για υλικό όπως κείμενο, μουσική, ή ταινίες, η νομική κατάσταση για τα δεδομένα, ποικίλει ανά χώρα. Ωστόσο, οι περισσότερες περιοχές όντως παρέχουν κάποια δικαιώματα για τα δεδομένα (ως σύνολο).

Η διάκριση μεταξύ του “περιεχομένου” μιας βάσης δεδομένων και της συλλογής των δεδομένων είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις πραγματικές βάσεις, εφόσον σε καμία περιοχή δεν υφίσταται μονοπώλιο για τα χωριστά στοιχεία (το “περιεχόμενο”), ακόμα και αν υπάρχουν τέτοια δικαιώματα για τη συλλογή τους. Για να το κάνουμε πιο σαφές, πάρτε το απλό παράδειγμα μια βάσης δεδομένων που περιέχει τα σημεία τήξης διάφορων ουσιών. Ενώ η βάση δεδομένων σαν σύνολο μπορεί να προστατεύεται από το νόμο, ώστε για κάποιους να μην επιτρέπεται η πρόσβαση, η επαναχρησιμοποίηση και η αναδιανομή της χωρίς άδεια, αυτό δε θα σας εμπόδιζε να δηλώσετε ότι η ουσία Y λιώνει σε θερμοκρασία Z.

Οι τύποι προστασίας εμπίπτουν γενικά σε μια από τις δύο περιπτώσεις:

• Πνευματικά δικαιώματα για συλλογές
• Ένα sui generis δικαίωμα για συλλογές δεδομένων

Όπως έχουμε ήδη τονίσει, δεν υπάρχουν γενικοί κανόνες και η κατάσταση διαφέρει ανά χώρα.

This distinction between the “content” of a database and the collection is especially crucial for factual databases since no jurisdiction grants a monopoly right over the individual facts (the “content”), even though it may grant right(s) in them as a collection. To illustrate, consider the simple example of a database which lists the melting point of various substances. While the database as a whole might be protected by law so that one is not allow to access, re-use or redistribute it without permission, this would never prevent you from stating the fact that substance Y melts at temperature Z.

Forms of protection fall broadly into two cases:

• Copyright for compilations
• A sui generis right for collections of data

As we have already emphasized, there are no general rules and the situation varies by jurisdiction. Thus we proceed country by country detailing which (if any) of these approaches is used in a particular jurisdiction.

Finally, we should point out that in the absence of any legal protection, many providers of (closed) databases are able to use a simple contract combined with legal provisions prohibiting violation of access-control mechanisms to achieve results similar to a formal IP right. For example, if X is a provider of a citation database, it can achieve any set of

veritabanı sağlayıcısı ise, istediği herhangi bir koşul setine basitçe şu şekilde ulaşabilir:

(a) Kullanıcıların bir şifre ile giriş yapmasını zorunlu tutarak
(b) Bir kullanıcıya yalnızca kullanıcının hüküm ve koşulları kabul etmesi koşuluyla bir hesap ve şifre sağlayarak.

Επομένως, προχωρούμε σε κάθε χώρα χωριστά, παρέχοντας λεπτομέρειες (αν υπάρχουν) για τις συγκεκριμένες προσεγγίσεις που υφίστανται εκεί.

Τέλος, θα πρέπει να τονίσουμε ότι ελλείψει οποιασδήποτε νομικής προστασίας, πολλοί πάροχοι κλειστών βάσεων δεδομένων, είναι δυνατό να χρησιμοποιήσουν ένα απλό συμβόλαιο σε συνδυασμό με νομικές διατάξεις που απαγορεύον την παραβίαση μηχανισμών ελέγχου πρόσβασης, για να επιτύχουν αποτελέσματα παρόμοια με αυτά που θα είχαν από επίσημα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Για παράδειγμα, αν ο X είναι πάροχος μιας βάσης δεδομένων με βιβλιογραφικές αναφορές, μπορεί να επιτύχει οποιουσδήποτε όρους επιθυμεί, κάνοντας απλά τα παρακάτω:

(a) Απαίτηση σύνδεσης των χρηστών με κωδικό πρόσβασης
(b) Παρέχοντας στο χρήστη λογαριασμό και συνθηματικό, με την προϋπόθεση ότι αποδέχεται τους όρους.

terms of conditions it wants simply by:

(a) Requiring users to login with a password
(b) Only providing a user with an account and password on the condition that the user agrees to the terms and conditions.

GLOSSARY

API
Application Programming Interface. For data, this is usually a way provided by the data publisher for programs or apps to read data directly over the web. The app sends the API a query asking for the specific data it needs, e.g. the time of the next bus leaving a particular stop. This allows the app to use the data without downloading the whole dataset, saving bandwidth and ensuring that the data used is the most up-to-date available.

Anonymisation
Processing data that includes personal information so that individuals can no longer be identified in the resulting data. Anonymisation enables data to be published without breaching data protection principles. The principal techniques are aggregation and de-identification. Care must be taken to avoid data leakage that would result in individuals' privacy being compromised.

App/Application
A piece of software (short for 'application'), especially one designed to run on the web or on mobile phones and similar platforms. Apps can make network connections to large databases and thus be a powerful way of consuming open data, which may be real-time, personalised, and (using a mobile phone's GPS) location-specific information.

Attribution
Acknowledging the source of data when using or re-publishing it. A data licence permitting the data to be used may include a requirement to attribute the source. Data subject to this restriction may still be considered open data.

SÖZLÜK

API
Uygulama Programlama Arayüzü. Programların veya uygulamaların verileri doğrudan web üzerinden okuması için sağlanan bir yoldur, genellikle veri yayıncısı tarafından sağlanır. Uygulama, API'ye ihtiyaç duyduğu belirli verileri, örneğin belirli bir duraktan ayrılan bir sonraki otobüsün saatini soran bir sorgu gönderir. Bu, uygulamanın tüm veri kümesini indirmeden verileri kullanmasına, bant genişliğinden tasarruf etmesine ve kullanılan verilerin mevcut en güncel veriler olmasını sağlamasına olanak tanır.

Anonimleştirme
Kişisel bilgiler içeren verilerin, bireylerin artık tanımlanamayacağı şekilde işlenmesi. Anonimleştirme, verilerin veri koruma ilkelerini ihlal etmeden yayınlanmasını sağlar. Başlıca teknikler birleştirme ve kimliksizleştirmedir. Bireylerin mahremiyetinin tehlikeye girmesine neden olacak veri sızıntısından kaçınmak için dikkatli olunmalıdır.

Uygulama
Özellikle web üzerinde veya cep telefonları ve benzeri platformlarda çalışmak üzere tasarlanmış bir yazılım parçası. Uygulamalar büyük veri tabanlarına ağ bağlantıları kurabilir ve böylece gerçek zamanlı, kişiselleştirilmiş ve (bir cep telefonunun GPS'ini kullanarak) konuma özgü bilgiler olabilen açık verileri tüketmenin güçlü bir yolu olabilir.

Atıf
Veriler kullanılırken veya yeniden yayınlanırken kaynağının belirtilmesi. Verinin kullanılmasına izin veren bir veri lisansı, kaynağa atıfta bulunma şartı içerebilir. Bu kısıtlamaya tabi veriler yine de açık veri olarak kabul edilebilir.

Bandwidth
The rate at which data can be transferred between computers. As bandwidth is limited, apps aim to download only the minimum amount of data needed to fulfil a user's request.

Big data
A collection of data so large that it cannot be stored, transmitted or processed by traditional means. The increasing availability of and need to process such datasets (for example huge collections of weather or other scientific data) has led to the development of specialised computer technologies, architectures and programming languages.

BitTorrent
BitTorrent is a protocol for distributing the bandwith for transferring very large files between the computers which are participating in the transfer. Rather than downloading a file from a specific source, BitTorrent allows peers to download from each other.

Bulk
Data is available in bulk if the entire dataset can be downloaded easily and efficiently to a user's own system. Conversely it is non-bulk if one is limited to getting small parts of the dataset, for example, are you restricted to a few elements of the data at a time and therefore require thousands or millions of requests to get the entire dataset. The provision of bulk access is a requirement of open data.

Bant genişliği
Bilgisayarlar arasında veri aktarım hızı. Bant genişliği sınırlı olduğundan, uygulamalar yalnızca bir kullanıcının isteğini yerine getirmek için gereken minimum miktarda veriyi indirmeyi hedefler.

Büyük veri
Geleneksel yöntemlerle depolanamayacak, iletilemeyecek veya işlenemeyecek kadar büyük bir veri koleksiyonu. Bu tür veri kümelerinin (örneğin hava durumu veya diğer bilimsel verilerin büyük koleksiyonları) artan kullanılabilirliği ve işlenmesi ihtiyacı, özel bilgisayar teknolojilerinin, mimarilerinin ve programlama dillerinin geliştirilmesine yol açmıştır.

BitTorrent
BitTorrent, aktarıma katılan bilgisayarlar arasında çok büyük dosyaların aktarımı için bant genişliğini dağıtmaya yönelik bir protokoldür. BitTorrent, bir dosyayı belirli bir kaynaktan indirmek yerine, eşlerin birbirlerinden indirmesine izin verir.

Toplu
Veri kümesinin tamamı bir kullanıcının kendi sistemine kolay ve verimli bir şekilde indirilebiliyorsa veriler toplu olarak mevcuttur. Tersine, veri kümesinin küçük parçalarını elde etmekle sınırlıysa, örneğin, bir seferde verilerin birkaç öğesiyle kısıtlıysanız ve bu nedenle tüm veri kümesini elde etmek için binlerce veya milyonlarca istek gerekiyorsa, toplu değildir. Toplu erişimin sağlanması açık verinin bir gereğidir.

CKAN
An open-source software platform for creating data portals, built and maintained by Open Knowledge. CKAN is used as the official data-publishing platform of around 20 national governments and powers many more local, scientific and other data portals. Notable features are configurable metadata, user-friendly web interface for publishers and data users, data preview, organisation-based authorisation levels, and APIs giving access to all features as well as data access.

CKAN
Open Knowledge tarafından oluşturulan ve sürdürülen veri portalları oluşturmak için açık kaynaklı bir yazılım platformu. CKAN, yaklaşık 20 ulusal hükümetin resmi veri yayınlama platformu olarak kullanılmakta ve daha birçok yerel, bilimsel ve diğer veri portallarına güç vermektedir. Yapılandırılabilir meta veriler, yayıncılar ve veri kullanıcıları için kullanıcı dostu web arayüzü, veri önizleme, kuruluş tabanlı yetkilendirme seviyeleri ve tüm özelliklerin yanı sıra veri erişimine erişim sağlayan API'ler dikkate değer özelliklerdir.

CSV
'Comma-separated values', a standard format for spreadsheet data. Data is represented in a plain text file, with each data row on a new line and commas separating the values on each row. As a very simple open format it is easy to consume and is widely used for publishing open data.

CSV
'Virgülle ayrılmış değerler', elektronik tablo verileri için standart bir formattır. Veriler, her veri satırı yeni bir satırda olacak ve her satırdaki değerler virgüllerle ayrılacak şekilde düz bir metin dosyasında gösterilir. Çok basit bir açık format olarak kullanımı kolaydır ve açık veri yayınlamak için yaygın olarak kullanılır.

Citizen engagement
Actively involving the public in policy and decision-making. Citizen engagement is a central aim of open government, with the aims of improving decision making and gaining or retaining citizens' consent and support. Open data is an essential tool for ensuring informed engagement.

Vatandaş katılımı
Halkın politika ve karar alma süreçlerine aktif olarak dahil edilmesi. Vatandaş katılımı, karar alma süreçlerini iyileştirmek ve vatandaşların rızasını ve desteğini kazanmak veya korumak amacıyla açık hükümetin temel amaçlarından biridir. Açık veri, bilinçli katılımı sağlamak için önemli bir araçtır.

Civic hacking
Building tools and communities, usually online, that address particular civic or social problems. Examples could be tools that help users meet like-minded people locally based on particular interests, report broken infrastructure to their local council, or collaborate to clear litter from their neighbourhood. Local-level open data is particularly useful for civic hacking projects.

Sivil hackerlık
Belirli sivil veya sosyal sorunları ele alan, genellikle çevrimiçi araçlar ve topluluklar oluşturmak. Örnekler, kullanıcıların belirli ilgi alanlarına göre yerel olarak benzer düşünen insanlarla tanışmalarına, bozuk altyapıyı yerel konseylerine bildirmelerine veya mahallelerindeki çöpleri temizlemek için işbirliği yapmalarına yardımcı olan araçlar olabilir. Yerel düzeydeki açık veriler özellikle sivil hack projeleri için kullanışlıdır.

Cloud
Data stored 'in the cloud' is handled by a hosting company, relieving the data owner of the need to manage its physical storage. Instead of being stored on a single machine, it may be stored across or moved between multiple machines in different locations, but the data owner and users do not need to know the details. The hosting company is responsible for keeping it available and accessible via the internet.

Bulut
'Bulutta' depolanan veriler bir barındırma şirketi tarafından idare edilir ve veri sahibinin fiziksel depolamayı yönetme ihtiyacını ortadan kaldırır. Tek bir makinede depolanmak yerine, farklı konumlardaki birden fazla makine arasında depolanabilir veya taşınabilir, ancak veri sahibinin ve kullanıcıların ayrıntıları bilmesine gerek yoktur. Barındırma şirketi, verinin internet üzerinden kullanılabilir ve erişilebilir olmasından sorumludur.

Conversion
The process of automatically reading data in one file format and emitting the same data in a different format, thus making the data accessible to a wider range of applications.

Dönüşüm
Bir dosya formatındaki verileri otomatik olarak okuma ve aynı verileri farklı bir formatta yayma, böylece verileri daha geniş bir uygulama yelpazesi için erişilebilir hale getirme işlemi.

Copyright
A legal right over intellectual property (e.g. a book) belonging to the creator of the work. While individual data (facts) cannot be copyright, a database will in general be covered by copyright protecting the selection and arrangement of data within it. Within the European Union separate 'database rights' protect a database where there was a substantial effort in 'obtaining' the data. A copyright holder may use a licence to grant other people rights in the protected material, perhaps subject to specified restrictions.

Telif hakkı
Eserin yaratıcısına ait fikri mülkiyet (örneğin bir kitap) üzerindeki yasal bir hak. Münferit veriler (olgular) telif hakkına tabi olamazken, bir veri tabanı genel olarak içindeki verilerin seçimi ve düzenlenmesini koruyan telif hakkı kapsamına girecektir. Avrupa Birliği'nde ayrı 'veri tabanı hakları', verilerin 'elde edilmesinde' önemli bir çaba sarf edilen bir veri tabanını korur. Bir telif hakkı sahibi, belki de belirli kısıtlamalara tabi olarak, korunan materyal üzerinde diğer kişilere haklar vermek için bir lisans kullanabilir.

Corruption
Misuse of public positions or funds, e.g. by embezzling money, extorting bribes, claiming unreasonable expenses, illicitly favouring friends or particular groups in public services or appointments, etc. Open data and, more generally, open government is an important tool in the fight against corruption.

Yolsuzluk
Örneğin zimmete para geçirme, rüşvet alma, makul olmayan harcamalar talep etme, kamu hizmetlerinde veya atamalarında arkadaşlarını veya belirli grupları yasadışı bir şekilde kayırma vb. yollarla kamu pozisyonlarının veya fonlarının kötüye kullanılması. Açık veri ve daha genel anlamda açık hükümet, yolsuzlukla mücadelede önemli bir araçtır.

Cost recovery
The principle of setting a price for a resource, e.g. data, aiming to recover the cost of collecting the data, as distinct from marginal cost. Data charged for on a cost-recovery basis is not open data according to the Open Definition. Studies show that charging for PSI on a cost-recovery basis leads to lower growth than free or marginal-cost pricing.

Maliyet geri kazanımı
Marjinal maliyetten farklı olarak, veri toplama maliyetini geri kazanmayı amaçlayan, veri gibi bir kaynak için fiyat belirleme ilkesi. Maliyet karşılama esasına göre ücretlendirilen veriler Açık Tanıma göre açık veri değildir. Çalışmalar, PSI için maliyet kurtarma temelinde ücretlendirmenin, ücretsiz veya marjinal maliyet fiyatlandırmasına göre daha düşük büyümeye yol açtığını göstermektedir.

Creative Commons (CC)
A non-profit organisation founded in 2001 that promotes re-usable content by publishing a number of standard licences, some of them open, that can be used to release content for re-use, together with clear explanations of their meaning.

Creative Commons (CC)
Kâr amacı gütmeyen ve 2001 yılında kurulan bir kuruluş olup, içeriği yeniden kullanıma sunmak için kullanılabilecek, bazıları açık bir dizi standart lisansı, anlamlarına ilişkin net açıklamalarla birlikte yayınlayarak yeniden kullanılabilir içeriği teşvik eder.

Crowdsourcing
Dividing the work of collecting a substantial amount of data into small tasks that can be undertaken by volunteers. Some examples: Wikipedia is a crowd-sourced encyclopedia and Galaxy Zoo was an early example of crowdsourcing scientific data, by asking non-expert volunteers to classify galaxies based on their visual appearance. NOVAM was a service which allowed the public to verify or correct official data on the locations of UK bus stops, crowdsourcing about 18,000 corrections.

Kitle kaynak kullanımı
Önemli miktarda veri toplama işinin gönüllüler tarafından üstlenilebilecek küçük görevlere bölünmesi. Bazı örnekler: Wikipedia kitle kaynaklı bir ansiklopedidir ve Galaxy Zoo, uzman olmayan gönüllülerden galaksileri görsel görünümlerine göre sınıflandırmalarını isteyerek kitle kaynaklı bilimsel verilerin erken bir örneğiydi. NOVAM, halkın Birleşik Krallık'taki otobüs duraklarının konumlarına ilişkin resmi verileri doğrulamasına veya düzeltmesine olanak tanıyan bir hizmetti ve yaklaşık 18.000 düzeltme için kitle kaynak kullanıldı.

DOI
Digital Object Identifier, an identifier for a digital object (such as a document or dataset) that is assigned by a central registry and is therefore guaranteed to be a globally unique identifier: no two digital objects in the world will have the same DOI.

DOI
Dijital Nesne Tanımlayıcısı, bir dijital nesne (belge veya veri kümesi gibi) için merkezi bir kayıt tarafından atanan ve bu nedenle küresel olarak benzersiz bir tanımlayıcı olması garanti edilen bir tanımlayıcı: dünyadaki hiçbir dijital nesne aynı DOI'ye sahip olmayacaktır.

Data
Data may be thought of as unprocessed atomic statements of fact. It very often refers to systematic collections of numerical information in tables of numbers such as spreadsheets or databases. When data is structured and presented so as to be useful and relevant for a particular purpose, it becomes information available for human apprehension. See also knowledge.

Veri
Veri, gerçeğin işlenmemiş atomik ifadeleri olarak düşünülebilir. Genellikle elektronik tablolar veya veritabanları gibi sayı tablolarındaki sayısal bilgilerin sistematik koleksiyonlarını ifade eder. Veriler, belirli bir amaç için yararlı ve ilgili olacak şekilde yapılandırılıp sunulduğunda, insan kavrayışı için kullanılabilir bilgi haline gelir. Ayrıca bkz. bilgi.

Data Access Protocol
A system that allows outsiders to be granted access to databases without overloading either system.

Veri Erişim Protokolü
Her iki sisteme de aşırı yük bindirmeden yabancıların veri tabanlarına erişimine izin veren bir sistem.

Data cleaning
Processing a dataset to make it easier to consume. This may involve fixing inconsistencies and errors, removing non-machine-readable elements such as formatting, using standard labels for row and column headings, ensuring that numbers, dates, and other quantities are represented appropriately, conversion to a suitable file format, reconciliation of labels with another dataset being used (see data integration), etc. See data quality.

Veri temizleme
Bir veri setinin daha kolay tüketilebilmesi için işlenmesi. Bu, tutarsızlıkların ve hataların düzeltilmesini, biçimlendirme gibi makine tarafından okunamayan öğelerin kaldırılmasını, satır ve sütun başlıkları için standart etiketlerin kullanılmasını, sayıların, tarihlerin ve diğer miktarların uygun şekilde temsil edilmesini, uygun bir dosya biçimine dönüştürülmesini, etiketlerin kullanılan başka bir veri kümesiyle uzlaştırılmasını (bkz. veri entegrasyonu) vb. içerebilir. Bkz. veri kalitesi.

Data collection
Datasets are created by collecting data in different ways: from manual or automatic measurements (e.g. weather data), surveys (census data), records of decisions (budget data) or ongoing transactions (spending data), aggregation of many records (crime data), mathematical modelling (population projections), etc.

Veri toplama
Veri kümeleri farklı şekillerde veri toplanarak oluşturulur: manuel veya otomatik ölçümler (örneğin hava durumu verileri), anketler (nüfus sayımı verileri), karar kayıtları (bütçe verileri) veya devam eden işlemler (harcama verileri), birçok kaydın bir araya getirilmesi (suç verileri), matematiksel modelleme (nüfus projeksiyonları) vb.

Data integration
Almost any use of data will combine data from different sources. To do this it is necessary to ensure that the different datasets are compatible: they must use the same names for the same objects, the same units or co-ordinates, etc. If the data quality is good this process of data integration may be straightforward but if not it is likely to be arduous. A key aim of linked data is to make data integration fully or nearly fully automatic. Non-open data is a barrier to data integration, as obtaining the data and establishing the necessary permission to use it is time-consuming and must be done afresh for each dataset.

Veri entegrasyonu
Neredeyse herhangi bir veri kullanımı, farklı kaynaklardan gelen verileri birleştirir. Bunu yapmak için, farklı veri kümelerinin uyumlu olduğundan emin olunmalıdır: aynı nesneler, aynı birimler veya koordinatlar vb. için aynı adları kullanmaları gerekir. Veri kalitesi iyiyse, bu veri bütünleştirme süreci basit olabilir ama değilse, zor olması muhtemeldir. Bağlantılı verilerin temel amacı, veri entegrasyonunu tamamen veya neredeyse tamamen otomatik hale getirmektir. Açık olmayan veriler, verilerin elde edilmesi ve kullanılması için gerekli iznin alınması zaman alıcı olduğundan ve her veri kümesi için yeniden yapılması gerektiğinden, veri entegrasyonunun önünde bir engeldir.

Data journalism
The ability to work with data is an increasingly important part of a journalist's armoury. Skills needed to research and tell a good data-based story include finding relevant data, data cleaning, exploring or mining the data to understand what story it is telling, and creating good visualisations.

Veri gazeteciliği
Verilerle çalışma becerisi, bir gazetecinin cephaneliğinin giderek daha önemli bir parçası haline geliyor. Veriye dayalı iyi bir hikayeyi araştırmak ve anlatmak için gereken beceriler arasında ilgili verileri bulma, veri temizleme, hangi hikayeyi anlattığını anlamak için verileri keşfetme veya madencilik yapma ve iyi görselleştirmeler oluşturma yer alır.

Data leakage
If personal data has been imperfectly anonymised, it may be possible by piecing it together (perhaps with data available from other sources) to reconstruct the identity of some data subjects together with personal data about them. The personal data, which should not have been published (see data protection), may be said to have 'leaked' from the 'anonymised' data. Other kinds of confidential data can also be subject to leakage by, for example, poor data security measures. See de-identification.

Veri sızıntısı
Kişisel verilerin kusurlu bir şekilde anonimleştirilmesi halinde, bu verilerin bir araya getirilmesiyle (belki de başka kaynaklardan elde edilebilen verilerle) bazı veri sahiplerinin kimliklerinin, haklarındaki kişisel verilerle birlikte yeniden oluşturulması mümkün olabilir. Yayınlanmaması gereken kişisel verilerin (bkz. veri koruma) 'anonimleştirilmiş' verilerden 'sızdığı' söylenebilir. Diğer gizli veri türleri de, örneğin zayıf veri güvenliği önlemleri nedeniyle sızıntıya maruz kalabilir. Bkz. kimliksizleştirme.

Data management
The policies, procedures, and technical choices used to handle data through its entire lifecycle from data collection to storage, preservation and use. A data management policy should take account of the needs of data quality, availability, data protection, data preservation, etc.

Veri yönetimi
Verilerin toplanmasından depolanmasına, korunmasına ve kullanılmasına kadar tüm yaşam döngüsü boyunca verileri işlemek için kullanılan politikalar, prosedürler ve teknik seçenekler. Bir veri yönetimi politikası, veri kalitesi, kullanılabilirliği, veri koruması, veri muhafazası vb. ihtiyaçları dikkate almalıdır.

Data portal
A web platform for publishing data. The aim of a data portal is to provide a data catalogue, making data not only available but discoverable for data users, while offering a convenient publishing workflow for publishing organisations. Typical features are web interfaces for publishing and for searching and browsing the catalogue, machine interfaces (APIs) to enable automatic publishing from other systems, and data preview and visualisation.

Data preservation
The Domesday Book of 1086 was written with ink on vellum, a technology that is still legible today. Long-term preservation of present day datasets is more difficult to ensure owing to uncertainty about the future of file formats, computer architectures, storage media and network connectivity. Projects that put particular stress on data preservation take a variety of approaches to solving these problems.

Data protection legislation
Data protection legislation is not about protecting the data, but about protecting the right of citizens to live without fear that information about their private lives might become public. The law protects privacy (such as information about a person’s economic status, health and political position) and other rights such as the right to freedom of movement and assembly. For example, in Finland a travel card system was used to record all instances when the card was shown to the reader machine on different public transport lines. This raised a debate from the perspective of freedom of movement and the travel card data collection was abandoned based on the data protection legislation.

Veri portalı
Veri yayınlamak için bir web platformu. Bir veri portalının amacı, yayıncı kuruluşlar için uygun bir yayıncılık iş akışı sunarken, verileri yalnızca kullanılabilir değil aynı zamanda veri kullanıcıları için keşfedilebilir hale getiren bir veri kataloğu sağlamaktır. Tipik özellikler, yayınlama ve katalogda arama ve tarama için web arayüzleri, diğer sistemlerden otomatik yayınlamayı sağlamak için makine arayüzleri (API'ler) ve veri önizleme ve görselleştirmedir.

Veri koruma
1086 tarihli Domesday Kitabı parşömen üzerine mürekkeple yazılmıştır ve bugün hâlâ okunabilir bir teknolojidir. Dosya formatlarının, bilgisayar mimarilerinin, depolama ortamlarının ve ağ bağlantılarının geleceğine ilişkin belirsizlikler nedeniyle günümüz veri setlerinin uzun vadeli korunmasını sağlamak daha zordur. Verilerin korunmasına özel önem veren projeler, bu sorunları çözmek için çeşitli yaklaşımlar benimsemektedir.

Veri koruma mevzuatı
Veri koruma mevzuatı verileri korumakla değil, vatandaşların özel hayatları hakkındaki bilgilerin kamuya açık hale gelmesinden korkmadan yaşama hakkını korumakla ilgilidir. Kanun, mahremiyeti (bir kişinin ekonomik durumu, sağlığı ve siyasi konumu hakkındaki bilgiler gibi) ve seyahat ve toplanma özgürlüğü gibi diğer hakları korur. Örneğin, Finlandiya'da farklı toplu taşıma hatlarında kartın okuyucu makineye gösterildiği tüm durumları kaydetmek için bir seyahat kartı sistemi kullanılmıştır. Bu durum hareket özgürlüğü açısından bir tartışma yaratmış ve veri koruma mevzuatına dayanılarak seyahat kartı ile veri toplanmasından vazgeçilmiştir.

Data quality
A measure of the useableness of data. An ideal dataset is accurate, complete, timely in publication, consistent in its naming of items and its handling of e.g. missing data, and directly machine-readable (see data cleaning), conforms to standards of nomenclature in the field, and is published with sufficient metadata that users can easily understand, for example, who it is published by and the meaning of the variables in the dataset.

Veri kalitesi
Verilerin kullanılabilirliğinin bir ölçüsüdür. İdeal bir veri seti doğru, eksiksiz, zamanında yayınlanmış, öğelerin adlandırılmasında ve örneğin eksik verilerin ele alınmasında tutarlı ve doğrudan makine tarafından okunabilir (bkz. veri temizleme), alandaki isimlendirme standartlarına uygundur ve kullanıcıların örneğin kim tarafından yayınlandığını ve veri setindeki değişkenlerin anlamını kolayca anlayabilecekleri yeterli meta verilerle birlikte yayınlanır.

Data wrangler
A person converting data into a usable form so that they can be easily used with automated or semi-automated tools. Data wrangling may include further data cleaning.

Veri düzenleyici
Otomatik veya yarı otomatik araçlarla kolayca kullanılabilmeleri için verileri kullanılabilir bir forma dönüştüren kişi. Veri düzenleme, daha fazla veri temizlemeyi içerebilir.

Database
(i) Any organised collection of data may be considered a database. In this sense the word is synonymous with dataset.
(ii) A software system for processing and managing data, including features to extend or update, transform and query the data. Examples are the open source PostgreSQL, and the proprietary Microsoft Access.

Veritabanı
(i) Düzenlenmiş herhangi bir veri koleksiyonu bir veri tabanı olarak kabul edilebilir. Bu anlamda kelime veri kümesi ile eş anlamlıdır.
(ii) Verileri genişletme veya güncelleme, dönüştürme ve sorgulama özellikleri de dahil olmak üzere işlemek ve yönetmek için bir yazılım sistemi. Örnek olarak açık kaynak kodlu PostgreSQL ve tescilli Microsoft Access verilebilir.

Database rights
A right to prevent others from extracting and reusing content from a database. Exists mainly in European jurisdictions.

Veritabanı hakları
Başkalarının bir veritabanından içerik çıkarmasını ve yeniden kullanmasını engelleme hakkı. Çoğunlukla Avrupa yargı sistemlerinde mevcuttur.

Dataset
Any organised collection of data. ‘Dataset’ is a flexible term and may refer to an entire database, a spreadsheet or other data file, or a related collection of data resources.

Veri kümesi
Düzenlenmiş herhangi bir veri koleksiyonu. "Veri kümesi" esnek bir terimdir ve tüm bir veri tabanını, bir elektronik tabloyu veya başka bir veri dosyasını ya da ilgili veri kaynakları koleksiyonunu ifade edebilir.

De-Identification
A form of anonymisation where personal records are kept intact but specific identifying information, such as names, are replaced with anonymous identifiers. Compared to aggregation, de-identification carries a greater risk of data leakage: for example, if prison records include a prisoner's criminal record and medical history, the prisoner could in many cases be identified even without their name by their criminal record, giving unauthorised access to their medical history. In other cases this risk is absent, or the value of the un-aggregated data is so great that it is worth making de-identified data available subject to carefully designed safeguards.

Kimliksizleştirme
Kişisel kayıtların olduğu gibi tutulduğu ancak isimler gibi belirli tanımlayıcı bilgilerin anonim tanımlayıcılarla değiştirildiği bir anonimleştirme biçimi. Birleştirme ile karşılaştırıldığında, kimliksizleştirme daha büyük bir veri sızıntısı riski taşır: örneğin, cezaevi kayıtları bir mahkumun sabıka kaydını ve tıbbi geçmişini içeriyorsa, mahkum birçok durumda adı olmadan bile sabıka kaydı ile tanımlanabilir ve tıbbi geçmişine yetkisiz erişim sağlanabilir. Diğer durumlarda bu risk yoktur ya da bir araya getirilmemiş verilerin değeri o kadar büyüktür ki kimliksizleştirilmiş verilerin dikkatli bir şekilde tasarlanmış koruma tedbirlerine tabi olarak kullanıma sunulmasına değer.

Discoverable
It is not enough for open data to be published if potential users cannot find it, or even do not know that it exists. Rather than simply publishing data haphazardly on websites, governments and other large data publishers can help make their datasets discoverable by indexing them in catalogues or data portals.

Keşfedilebilir
Potansiyel kullanıcıların bulamadığı, hatta varlığından bile haberdar olmadığı açık verilerin yayınlanması yeterli değildir. Hükümetler ve diğer büyük veri yayıncıları, verileri gelişigüzel bir şekilde web sitelerinde yayınlamak yerine, veri setlerini kataloglarda veya veri portallarında dizinleyerek keşfedilebilir hale getirmeye yardımcı olabilirler.

EU PSI Directive
The Directive on the re-use of public sector information, 2003/98/EC. "deals with the way public sector bodies should enhance re-use of their information resources." Legislative Actions - PSI Directive

AB PSI Direktifi
Kamu sektörü bilgilerinin yeniden kullanımına ilişkin Direktif, 2003/98/EC. "Kamu sektörü kurumlarının bilgi kaynaklarının yeniden kullanımını nasıl geliştirmeleri gerektiği ile ilgilenir." Yasama Faaliyetleri - PSI Direktifi

File format
The description of how a file is represented on a computer disk. The format usually corresponds to the last part of the file name ('extension'), e.g. a file in CSV format might be called schools-list.csv. The file format refers to the internal format of the file, not how it is displayed to users. E.g. CSV and XLS files are structured very differently on disk, but may look similar or identical when opened in a spreadsheet program such as Excel.

Dosya biçimi
Bir dosyanın bilgisayar diskinde nasıl temsil edildiğinin açıklaması. Format genellikle dosya adının son kısmına ('uzantı') karşılık gelir, örneğin CSV formatındaki bir dosyanın adı schools-list.csv olabilir. Dosya formatı, kullanıcılara nasıl gösterildiğini değil, dosyanın iç formatını ifade eder. Örneğin CSV ve XLS dosyaları disk üzerinde çok farklı yapılandırılmıştır, ancak Excel gibi bir elektronik tablo programında açıldığında benzer veya aynı görünebilir.

Five stars of open data
A rating system for open data proposed by Tim Berners-Lee, founder of the World Wide Web. To score the maximum five stars, data must (1) be available on the Web under an open licence, (2) be in the form of structured data, (3) be in a non-proprietary file format, (4) use URIs as its identifiers (see also RDF), (5) include links to other data sources (see linked data).

Açık verinin beş yıldızı
World Wide Web'in kurucusu Tim Berners-Lee tarafından önerilen açık veri için bir derecelendirme sistemi. En fazla beş yıldız almak için verilerin (1) açık bir lisans altında Web'de mevcut olması, (2) yapılandırılmış veri biçiminde olması, (3) tescilli olmayan bir dosya biçiminde olması, (4) tanımlayıcıları olarak URI'leri kullanması (ayrıca bkz. RDF), (5) diğer veri kaynaklarına bağlantılar içermesi (bkz. bağlantılı veriler) gerekir.

Freedom of Information (FoI)
A requirement in law (e.g. the Freedom of Information Act 2000 in the UK or the Right to Information Act 2005 in India) for public bodies to provide data held by them to citizens on request, unless a specific exemption applies, e.g. the data is confidential. The fact that information must be supplied under FoI laws does not in general make it open data, as it is not distributed, may not be available under an open licence, etc.

Bilgi edinme özgürlüğü
Kamu kurumlarının, örneğin verilerin gizli olması gibi belirli bir muafiyet uygulanmadığı sürece, talep üzerine vatandaşlara ellerinde tuttukları verileri sağlamaları için yasalarda (örneğin Birleşik Krallık'ta 2000 tarihli Bilgi Edinme Özgürlüğü Yasası veya Hindistan'da 2005 tarihli Bilgi Edinme Hakkı Yasası) yer alan bir gereklilik. Bilginin FoI yasaları kapsamında sağlanması gerektiği gerçeği, genel olarak onu açık veri yapmaz, çünkü dağıtılmaz, açık bir lisans altında mevcut olmayabilir, vb.

GIS
Geographical Information System, any computer system designed to read, display, analyse and manipulate geodata.

CBS
Coğrafi Bilgi Sistemi, coğrafi verileri okumak, görüntülemek, analiz etmek ve manipüle etmek için tasarlanmış herhangi bir bilgisayar sistemi.

GPS
The Global Positioning System, a satellite-based system which provides exact location information to any equipment with a suitable receiver (including modern smartphones). GPS is invaluable to many location-based apps, providing users with e.g. route-finding information or weather forecasts based on their current location. GPS is also a striking example of successful open data, as it is maintained by the US government and provided free of charge to anyone with a GPS receiver.

GPS
Küresel Konumlandırma Sistemi, uygun bir alıcıya sahip herhangi bir ekipmana (modern akıllı telefonlar dahil) tam konum bilgisi sağlayan uydu tabanlı bir sistemdir. GPS birçok konum tabanlı uygulama için çok değerlidir ve kullanıcılara bulundukları konuma göre rota bulma bilgileri veya hava durumu tahminleri gibi bilgiler sağlar. GPS aynı zamanda başarılı bir açık veri örneğidir, çünkü ABD hükümeti tarafından korunmakta ve GPS alıcısı olan herkese ücretsiz olarak sağlanmaktadır.

Geodata
Any dataset where data points include a location, e.g. as latitude and longitude or another standard encoding. Maps, transport routes, environmental data, catastral data, and many other kinds of data can be published as geodata.

Coğrafi veri
Veri noktalarının, örneğin enlem ve boylam veya başka bir standart kodlama olarak bir konum içerdiği herhangi bir veri kümesi. Haritalar, ulaşım rotaları, çevresel veriler, katastral veriler ve diğer birçok veri türü coğrafi veri olarak yayınlanabilir.

Government data
The work of government involves collecting huge amounts of data, much of which is not confidential (economic data, demographic data, spending data, crime data, transport data, etc). The value of much of this data can be greatly enhanced by releasing it as open data, freeing it for re-use by business, research, civil society, data journalists, etc.

Devlet verileri
Hükümetin çalışmaları, çoğu gizli olmayan (ekonomik veriler, demografik veriler, harcama verileri, suç verileri, ulaşım verileri, vb) büyük miktarda veri toplamayı içerir. Bu verilerin çoğunun değeri, açık veri olarak yayınlanarak, iş dünyası, araştırma, sivil toplum, veri gazetecileri vb. tarafından yeniden kullanım için serbest bırakılarak büyük ölçüde artırılabilir.

Hackathon
An event, usually over one or two days, where developers, subject experts and others come together to create apps, visualisations and prototypes that aim to address problems in a particular domain, usually making heavy use of data. Hackathons focusing on a particular collection of data are a possible form of community engagement by data publishers. The hackathon is a popular format in the open source community.

Hackathon
Genellikle bir veya iki gün süren ve geliştiricilerin, konu uzmanlarının ve diğerlerinin bir araya gelerek belirli bir alandaki sorunları ele almayı amaçlayan uygulamalar, görselleştirmeler ve prototipler oluşturdukları ve genellikle yoğun bir şekilde veri kullandıkları bir etkinlik. Belirli bir veri koleksiyonuna odaklanan hackathonlar, veri yayıncıları tarafından topluluk katılımının olası bir biçimidir. Hackathon, açık kaynak topluluğunda popüler bir formattır.

Host
A company that stores a customer’s data on its own (the host’s) computers and makes it available over the internet. A hosted service is one that runs and stores data on the service-provider’s computers and is accessed over the network.

Ev sahibi
Bir müşterinin verilerini kendi (ana bilgisayarın) bilgisayarlarında depolayan ve internet üzerinden kullanıma sunan bir şirket. Barındırılan bir hizmet, verileri hizmet sağlayıcının bilgisayarlarında çalıştıran ve depolayan ve ağ üzerinden erişilen bir hizmettir.

Human readable
Data in a format that can be conveniently read by a human. Some human-readable formats, such as PDF, are not machine-readable as they are not structured data, i.e. the representation of the data on disk does not represent the actual relationships present in the data.

İnsan tarafından okunabilir
Bir insan tarafından rahatlıkla okunabilecek bir formattaki veriler. PDF gibi bazı insan tarafından okunabilir formatlar, yapılandırılmış veri olmadıkları için makine tarafından okunamazlar, yani verilerin diskteki temsili, verilerde bulunan gerçek ilişkileri temsil etmez.

Identifier
The name of an object or concept in a database. An identifier may be the object's actual name (e.g. 'London' or 'W1 1AA', a London postcode), or a word describing the concept ('population'), or an arbitrary identifier such as 'XY123' that makes sense only in the context of the particular dataset. Careful choice of identifiers using relevant standards can facilitate data integration. See linked data.

Tanımlayıcı
Bir veritabanındaki bir nesnenin veya kavramın adı. Tanımlayıcı, nesnenin gerçek adı (örneğin Londra posta kodu olan 'Londra' veya 'W1 1AA'), kavramı tanımlayan bir kelime ('nüfus') veya yalnızca belirli bir veri kümesi bağlamında anlam ifade eden 'XY123' gibi rastgele bir tanımlayıcı olabilir. İlgili standartları kullanan tanımlayıcıların dikkatli bir şekilde seçilmesi veri entegrasyonunu kolaylaştırabilir. Bkz. bağlantılı veri.

Information
A structured collection of data presented in a form that people can understand and process. Information is converted into knowledge when it is contextualised with the rest of a person's knowledge and world model.

Enformasyon
İnsanların anlayabileceği ve işleyebileceği bir biçimde sunulan yapılandırılmış bir veri koleksiyonu. Enformasyon, bir kişinin geri kalan bilgisi ve dünya modeli ile bağlamsallaştırıldığında bilgiye dönüşür.

Intellectual property rights
Monopolies granted to individuals for intellectual creations.

Fikri mülkiyet hakları
Fikri yaratımlar için bireylere verilen tekeller.

Internet
A worldwide network of interconnected computer networks that use the Internet protocol suite (TCP/IP) to facilitate data transmission and exchange among several billion devices, which are logically linked together by a globally unique address space.

İnternet
Küresel olarak benzersiz bir adres alanıyla mantıksal olarak birbirine bağlanan birkaç milyar cihaz arasında veri iletimini ve alışverişini kolaylaştırmak için İnternet Protokol Paketini (TCP/IP) kullanan dünya çapında birbirine bağlı bilgisayar ağları ağı.

JSON
A simple but powerful format for data. It can describe complex data structures, is highly machine-readable as well as reasonably human-readable, and is independent of platform and programming language, and is therefore a popular format for data interchange between programs and systems.

JSON
Veriler için basit ama güçlü bir formattır. Karmaşık veri yapılarını tanımlayabilir, yüksek oranda makine tarafından okunabilir ve makul ölçüde insan tarafından okunabilir ve platform ve programlama dilinden bağımsızdır ve bu nedenle programlar ve sistemler arasında veri alışverişi için popüler bir formattır.

KML
An XML-based open format for geodata. KML was devised for Keyhole Earth Viewer, later acquired by Google and renamed Google Earth, but has been an international standard of the Open Geospatial Consortium since 2008.

KML
Coğrafi veriler için XML tabanlı açık bir format. KML, daha sonra Google tarafından satın alınan ve Google Earth olarak yeniden adlandırılan Keyhole Earth Viewer için geliştirilmiştir, ancak 2008'den beri Open Geospatial Consortium'un uluslararası bir standardıdır.

Knowledge
The sum of a person’s - or mankind’s - information about and ability to understand the world. See also data

Bilgi
Bir kişinin -veya insanlığın- dünya hakkındaki bilgilerinin ve dünyayı anlama yeteneğinin toplamı. Ayrıca bkz. veri, enformasyon

Licence
A legal instrument by which a copyright holder may grant rights over the protected work. Data and content is open if it is subject to an explicitly-applied licence that conforms to the Open Definition. A range of standard open licences are available, such as the Creative Commons CC-BY licence, which requires only attribution.

Lisans
Telif hakkı sahibinin korunan eser üzerinde haklar tanıyabileceği yasal bir araç. Veri ve içerik, Açık Tanıma (Open Definition) uyan ve açıkça uygulanan bir lisansa tabi ise açıktır. Sadece atıf gerektiren Creative Commons CC-BY lisansı gibi bir dizi standart açık lisans mevcuttur.

Licence mixing
If Project X publishes content, and wants to include content from Project Y, it is necessary that Y’s licence permits at least the same range of re-uses as X’s licence.

Lisans karıştırma
X Projesi içerik yayınlıyor ve Y Projesinden içerik eklemek istiyorsa, Y'nin lisansının en azından X'in lisansıyla aynı yeniden kullanım aralığına izin vermesi gerekir.

Linked data
A form of data representation where every identifier is an http://… URI, using standard lists of identifiers where possible, and where datasets include links to reference datasets of the same objects. A key aim is to make data integration automatic, even for large datasets. Linked data is usually represented using RDF. See also five stars of open data

Bağlantılı veri
Her tanımlayıcının bir http://... URI olduğu, mümkün olduğunda tanımlayıcıların standart listelerini kullanan ve veri kümelerinin aynı nesnelerin referans veri kümelerine bağlantılar içerdiği bir veri gösterimi biçimi. Temel amaç, büyük veri kümeleri için bile veri entegrasyonunu otomatik hale getirmektir. Bağlantılı veriler genellikle RDF kullanılarak temsil edilir. Ayrıca bkz. açık verinin beş yıldızı

Machine readable
Data in a data format that can be automatically read and processed by a computer, such as CSV, JSON, XML, etc. Machine-readable data must be structured data.

Non-digital material (for example printed or hand-written documents) is by its non-digital nature not machine-readable. But even digital material need not be machine-readable. For example, consider a PDF document containing tables of data. These are definitely digital but are not machine-readable because a computer would struggle to access the tabular information - even though they are very human readable. The equivalent tables in a format such as a spreadsheet would be machine readable.

As another example scans (photographs) of text are not machine-readable (but are human readable) but the equivalent text in a format such as a simple ASCII text file can machine readable and processable.

Note: The appropriate machine readable format may vary by type of data - so, for example, machine readable formats for geographic data may differ from those for tabular data.

Makine tarafından okunabilir
CSV, JSON, XML vb. gibi bir bilgisayar tarafından otomatik olarak okunabilen ve işlenebilen bir veri formatındaki veriler. Makine tarafından okunabilir veriler yapılandırılmış veriler olmalıdır.

Dijital olmayan materyaller (örneğin basılı veya elle yazılmış belgeler) dijital olmayan doğaları gereği makinede okunabilir değildir. Ancak dijital materyallerin bile makine tarafından okunabilir olması gerekmez. Örneğin, veri tabloları içeren bir PDF belgesini düşünün. Bunlar kesinlikle dijitaldir ancak makine tarafından okunabilir değildir çünkü bir bilgisayar tablo halindeki bilgilere erişmekte zorlanacaktır -her ne kadar insan tarafından okunabilir olsalar da. Hesap tablosu gibi bir formattaki eşdeğer tablolar makine tarafından okunabilir olacaktır.

Bir başka örnek olarak, metin taramaları (fotoğraflar) makine tarafından okunamaz (ancak insan tarafından okunabilir) ancak basit bir ASCII metin dosyası gibi bir formattaki eşdeğer metin makine tarafından okunabilir ve işlenebilir.

Not: Uygun makine tarafından okunabilir format, veri türüne göre değişebilir -örneğin, coğrafi veriler için makine tarafından okunabilir formatlar tablo verileri için olanlardan farklı olabilir.

Many eyes principle
If something is visible to many people then, collectively, they are more likely to find errors in it. Publishing open data can therefore be a way to improve its accuracy and data quality, especially where a good interface for reporting errors is provided. See crowdsourcing.

Çok göz ilkesi
Eğer bir şey birçok kişi tarafından görülebiliyorsa, o zaman toplu olarak hataları bulma olasılıkları daha yüksektir. Bu nedenle açık verilerin yayınlanması, özellikle hataların bildirilmesi için iyi bir arayüz sağlandığında, doğruluğunu ve veri kalitesini artırmanın bir yolu olabilir. Bkz. kitle kaynak kullanımı.

Marginal cost
The additional cost incurred by supplying a single copy of a resource, e.g. data. For data to be open according to the Open Definition, it must be charged for at no more than marginal cost. Where data is available for download over the internet the marginal cost will usually be zero. There may be a small marginal cost in exceptional cases, e.g. if for reasons of size the data needs to be put on a disk and posted.

Marjinal maliyet
Veri gibi bir kaynağın tek bir kopyasının tedarik edilmesiyle ortaya çıkan ek maliyet. Verilerin Açık Tanıma (Open Definition) göre açık olması için marjinal maliyetten daha fazla ücretlendirilmemesi gerekir. Verilerin internet üzerinden indirilebildiği durumlarda marjinal maliyet genellikle sıfır olacaktır. İstisnai durumlarda küçük bir marjinal maliyet söz konusu olabilir, örneğin boyut nedeniyle verilerin bir diske konulması ve postalanması gerekiyorsa.

Metadata
Information about a dataset such as its title and description, method of collection, author or publisher, area and time period covered, licence, date and frequency of release, etc. It is essential to publish data with adequate metadata to aid both discoverability and usability of the data.

Metadata
Bir veri kümesi hakkında başlık ve açıklama, toplama yöntemi, yazar veya yayıncı, kapsanan alan ve zaman dilimi, lisans, yayınlanma tarihi ve sıklığı gibi bilgiler. Verilerin hem keşfedilebilirliğine hem de kullanılabilirliğine yardımcı olmak için verilerin yeterli meta verilerle yayınlanması esastır.

NGO
Non-governmental organisation. NGOs are voluntary, non-profit organisations focussing on charitable work, community-building, campaigning, research, etc, making up a vital part of civil society.

STK
Sivil toplum kuruluşu. STK'lar, hayır işleri, topluluk oluşturma, kampanya, araştırma vb. alanlara odaklanan ve sivil toplumun hayati bir parçasını oluşturan gönüllü, kar amacı gütmeyen kuruluşlardır.

ODRA
Open Data Readiness Assessment, a framework created by the World Bank for assessing the opportunities, obstacles and next steps to be taken in a country (especially a developing country) considering publishing government data as open data.

ODRA
Açık Veri Hazırlık Değerlendirmesi, kamu verilerini açık veri olarak yayınlamayı düşünen bir ülkede (özellikle gelişmekte olan bir ülkede) fırsatları, engelleri ve atılacak sonraki adımları değerlendirmek için Dünya Bankası tarafından oluşturulan bir çerçeve.

OdbL
Open Database Licence, an attempt to create an open licence for data which covers the 'database rights' (see copyright) as well as copyright itself. It does this by imposing contractual obligations on the data re-user. Unfortunately contract law is fundamentally different from copyright law, since copyright is inherent in a work and binds all downstream users of the work, whereas a contract only binds the parties to the contract and has no force on a later re-user of re-published data. The ODbL remains useful nevertheless, and other attempts are being made to create open licences specifically for data.

OdbL
Açık Veritabanı Lisansı, telif hakkının yanı sıra 'veritabanı haklarını' (bkz. telif hakkı) da kapsayan veriler için açık bir lisans oluşturma girişimi. Bunu, veriyi yeniden kullanana sözleşmeye dayalı yükümlülükler yükleyerek yapmaktadır. Ne yazık ki sözleşme hukuku, telif hakkı hukukundan temelde farklıdır, çünkü telif hakkı bir eserin doğasında vardır ve eserin tüm sonraki kullanıcılarını bağlar, oysa bir sözleşme yalnızca sözleşmenin taraflarını bağlar ve yeniden yayınlanan verilerin daha sonraki bir yeniden kullanıcısı üzerinde hiçbir gücü yoktur. ODbL yine de faydalı olmaya devam etmektedir ve özellikle veriler için açık lisanslar oluşturmak üzere başka girişimlerde de bulunulmaktadır.

OGP
The Open Government Partnership, a partnership of national governments launched in 2011 with the aim of promoting open government in the member countries and collaborating on multi-lateral agreements and best practice.

OGP
Açık Hükümet Ortaklığı, üye ülkelerde açık hükümeti teşvik etmek ve çok taraflı anlaşmalar ve en iyi uygulamalar konusunda işbirliği yapmak amacıyla 2011 yılında başlatılan bir ulusal hükümetler ortaklığıdır.

Open access
The principle that access to the published papers and other results of research, especially publicly-funded research, should be freely available to all. This contrasts with the traditional model where research is published in journals which charge subscription fees to readers. Besides benefits similar to the benefits of open data, proponents suggest that it is immoral to withhold potentially life-saving and valuable research from some readers who may be able to use or build on it. Open-access journals now exist and the interest of research funders is giving them some traction, especially in the sciences.

Açık erişim
Yayınlanan makalelere ve araştırmanın diğer sonuçlarına, özellikle de kamu tarafından finanse edilen araştırmalara erişimin herkes için ücretsiz olması ilkesi. Bu, araştırmaların okuyuculardan abonelik ücreti alan dergilerde yayınlandığı geleneksel modelle tezat oluşturmaktadır. Açık verinin faydalarına benzer faydaların yanı sıra, savunucular, potansiyel olarak hayat kurtarıcı ve değerli araştırmaları, bunları kullanabilecek veya geliştirebilecek bazı okuyuculardan esirgemenin ahlaksızlık olduğunu öne sürmektedir. Açık erişimli dergiler artık mevcut ve araştırma fon sağlayıcılarının ilgisi, özellikle fen bilimlerinde, bu dergilerin ilgi görmesini sağlıyor.

Open data
Data is open if it can be freely accessed, used, modified and shared by anyone for any purpose - subject only, at most, to requirements to provide attribution and/or share-alike. Specifically, open data is defined by the Open Definition and requires that the data be A. Legally open: that is, available under an open (data) license that permits anyone freely to access, reuse and redistribute B. Technically open: that is, that the data be available for no more than the cost of reproduction and in machine-readable and bulk form.

Open science
The practice of science in accordance with open principles, including open access publishing, publication of and collaboration around research data as open data together with associated source code, and use and development of open source data processing tools.

Open source
Software for which the source code is available under an open licence. Not only can the software be used for free, but users with the necessary technical skills can inspect the source code, modify it and run their own versions of the code, helping to fix bugs, develop new features, etc. Some large open source software projects have thousands of volunteer contributors.

Open definition
The Open Definition, first released by Open Knowledge in 2005, sets out under what conditions data and content is open. The “standard” provided by the Open Definition is crucial because much of the value of open data lies in the ease with which different sources of open data can be combined.

Both legal and technical compatibility is vital, and the Open Definition ensures that openly-licensed data can be combined successfully, avoiding a

Açık veri
Veriler, herhangi bir amaç için herkes tarafından serbestçe erişilebiliyor, kullanılabiliyor, değiştirilebiliyor ve paylaşılabiliyorsa açıktır - yalnızca, en fazla, atıfta bulunma ve/veya benzerini paylaşma gerekliliklerine tabidir. Özellikle, açık veri Açık Tanım (OpenDefinition) tarafından tanımlanır ve verinin A. Yasal olarak açık olmasını gerektirir: yani, herkesin serbestçe erişmesine, yeniden kullanmasına ve yeniden dağıtmasına izin veren bir açık (veri) lisansı altında kullanılabilir B. Teknik olarak açık: yani, verilerin çoğaltma maliyetinden daha fazla olmayan ve makine tarafından okunabilir ve toplu biçimde kullanılabilir olması.

Açık bilim
Açık erişim yayıncılığı, araştırma verilerinin ilgili kaynak koduyla birlikte açık veri olarak yayınlanması ve bu veriler etrafında işbirliği yapılması ve açık kaynak veri işleme araçlarının kullanılması ve geliştirilmesi dahil olmak üzere açık ilkelere uygun bilim uygulaması.

Açık kaynak
Kaynak kodunun açık bir lisans altında mevcut olduğu yazılım. Yazılım sadece ücretsiz olarak kullanılmakla kalmaz, aynı zamanda gerekli teknik becerilere sahip kullanıcılar kaynak kodunu inceleyebilir, değiştirebilir ve kodun kendi sürümlerini çalıştırabilir, hataları düzeltmeye, yeni özellikler geliştirmeye vb. yardımcı olabilir. Bazı büyük açık kaynak yazılım projelerinde binlerce gönüllü katılımcı bulunmaktadır.

Açık tanım
İlk olarak 2005 yılında Open Knowledge tarafından yayınlanan Açık Tanım, veri ve içeriğin hangi koşullar altında açık olduğunu belirlemektedir. Açık Tanım tarafından sağlanan "standart" çok önemlidir çünkü açık verinin değerinin büyük bir kısmı farklı açık veri kaynaklarının birleştirilebilmesindeki kolaylıkta yatmaktadır.

proliferation of licences and terms of use for open data leading to complexity and incompatibility. As governments and organisations jostle to wear the ‘open’ label, the Open Definition ensures that the term does not lose its meaning amid the hype. Today it is the main international standard for open data and open data licences, with an advisory council of senior open data practitioners and can be found at opendefinition.org. The expert-governed licence conformance process and recommendations for conformance have strengthened licences around the world, for example, in the revision of the UK Government’s internationally influential “Open Government Licence”. The Open Definition has also influenced and steered other communities of practice in the open movement, including open access to publicly-funded research, open hardware, and more.

Hem yasal hem de teknik uyumluluk hayati önem taşır ve Açık Tanım, açık lisanslı verilerin başarılı bir şekilde birleştirilebilmesini sağlayarak karmaşıklığa ve uyumsuzluğa yol açan açık veriler için lisansların ve kullanım koşullarının çoğalmasını önler. Hükümetler ve kuruluşlar 'açık' etiketini takmak için birbirleriyle yarışırken, Açık Tanım bu terimin bu hengamede anlamını yitirmemesini sağlar. Bugün açık veri ve açık veri lisansları için ana uluslararası standart olan Açık Tanım, üst düzey açık veri uygulayıcılarından oluşan bir danışma konseyine sahiptir ve opendefinition.org adresinde bulunabilir. Uzmanlar tarafından yönetilen lisans uygunluk süreci ve önerileri, örneğin Birleşik Krallık Hükümeti'nin uluslararası etkiye sahip "Açık Hükümet Lisansı"nın revizyonunda olduğu gibi, dünya çapında lisansları güçlendirmiştir. Açık Tanım, kamu tarafından finanse edilen araştırmalara açık erişim, açık donanım ve daha fazlası dahil olmak üzere açık hareketin diğer uygulama topluluklarını da etkilemiş ve yönlendirmiştir.

Open format

file format with no restrictions, monetary or otherwise, placed upon its use and can be fully processed with at least one free/open-source software tool. Patents are a common source of restrictions that make a format proprietary. Often, but not necessarily, the structure of an open format is set out in agreed standards, overseen and published by a non-commercial expert body. A file in an open format enjoys the guarantee that it can be correctly read by a range of different software programs or used to pass information between them.

Açık format

Kullanımı üzerinde parasal veya başka bir kısıtlama bulunmayan ve en az bir özgür/açık kaynak yazılım aracıyla tamamen işlenebilen dosya formatı. Patentler, bir formatı tescilli hale getiren yaygın bir kısıtlama kaynağıdır. Genellikle, ancak zorunlu olmamakla birlikte, açık bir formatın yapısı, ticari olmayan bir uzman kuruluş tarafından denetlenen ve yayınlanan kabul edilmiş standartlarda belirlenir. Açık formattaki bir dosya, bir dizi farklı yazılım programı tarafından doğru bir şekilde okunabileceği veya bunlar arasında bilgi aktarmak için kullanılabileceği garantisine sahiptir.

Open government

Open government, in line with the open movement generally, seeks to make the workings of governments transparent, accountable, and responsive to citizens. It includes the ideals of democracy, due process, citizen participation and open government data. A thorough-going approach to open government would also seek to enable citizen participation in, for example, the drafting and revising of legislation and budget-setting.

Açık hükümet

Açık hükümet, genel olarak açık hareketle uyumlu olarak, hükümetlerin işleyişini şeffaf, hesap verebilir ve vatandaşlara karşı duyarlı hale getirmeyi amaçlamaktadır. Demokrasi, yasal süreç, vatandaş katılımı ve açık hükümet verileri ideallerini içerir. Açık hükümete yönelik kapsamlı bir yaklaşım, örneğin mevzuatın hazırlanması ve gözden geçirilmesi ile bütçenin belirlenmesi süreçlerine vatandaşların katılımını da sağlamaya çalışacaktır.

Open Movement
The open movement seeks to work towards solutions of many of the world's most pressing problems in a spirit of transparency, collaboration, re-use and free access. It encompasses open data, open government, open science and much more. Participatory processes, sharing of knowledge and outputs and open source software are among its key tools.

Open standards
Generally understood as technical standards which are free from licencing restrictions. Can also be interpreted to mean standards which are developed in a vendor-neutral manner.

PDF
Portable Document Format, a file format for representing the layout and appearance of documents on a page independent of the software, computer operating system, etc. Originally a proprietary format of Adobe Systems, PDF has been an open format since 2008.

Privacy
The right of individuals to a private life includes a right not to have personal information about themselves made public. A right to privacy is recognised by the Universal Declaration of Human Rights and the European Convention on Human Rights. See data protection legislation.

Proprietary
(i) Proprietary software is owned by a company which restricts the ways in which it can be used. Users normally need to pay to use the software, cannot read or modify the source code, and cannot copy the software or re-sell it as part of their own product. Common examples include Microsoft Excel and Adobe Acrobat. Non-proprietary software is usually open source.

(ii) A proprietary file format is one that a company owns and controls. Data in this format may need proprietary software to be read reliably. Unlike an

Açık Hareket
Açık Hareket, şeffaflık, işbirliği, yeniden kullanım ve ücretsiz erişim ruhuyla dünyanın en acil sorunlarının birçoğunun çözümü için çalışmayı amaçlamaktadır. Açık veri, açık hükümet, açık bilim ve çok daha fazlasını kapsamaktadır. Katılımcı süreçler, bilgi ve çıktıların paylaşımı ve açık kaynak yazılımları temel araçları arasındadır.

Açık standartlar
Genel olarak lisanslama kısıtlamaları olmayan teknik standartlar olarak anlaşılır. Satıcıdan bağımsız bir şekilde geliştirilen standartlar olarak da yorumlanabilir.

PDF
Taşınabilir Belge Formatı, yazılımdan, bilgisayar işletim sisteminden vb. bağımsız olarak bir sayfadaki belgelerin düzenini ve görünümünü temsil eden bir dosya formatı. Başlangıçta Adobe Systems'ın tescilli bir formatı olan PDF, 2008'den beri açık bir formattır.

Gizlilik
Bireylerin özel yaşam hakkı, kendileri hakkındaki kişisel bilgilerin kamuya açıklanmaması hakkını da içerir. Özel hayatın gizliliği hakkı, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi tarafından tanınmaktadır.

Tescilli
(i) Tescilli yazılımın sahibi bir şirkettir ve bu şirket yazılımın kullanılabileceği yolları kısıtlar. Kullanıcıların normalde yazılımı kullanmak için ödeme yapması gerekir, kaynak kodunu okuyamaz veya değiştiremez ve yazılımı kopyalayamaz veya kendi ürünlerinin bir parçası olarak yeniden satamazlar. Yaygın örnekler arasında Microsoft Excel ve Adobe Acrobat sayılabilir. Tescilli olmayan yazılımlar genellikle açık kaynaklıdır.

open format, the description of the format may be confidential or unpublished, and can be changed by the company at any time. Proprietary software usually reads and saves data in its own proprietary format. For example, different versions of Microsoft Excel use the proprietary XLS and XLSX formats.

(ii) Tescilli bir dosya formatı, bir şirketin sahip olduğu ve kontrol ettiği bir formattır. Bu formattaki verilerin güvenilir bir şekilde okunabilmesi için tescilli yazılıma ihtiyaç duyulabilir. Açık bir formatın aksine, formatın tanımı gizli veya yayınlanmamış olabilir ve şirket tarafından herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Tescilli yazılımlar genellikle verileri kendi tescilli formatında okur ve kaydeder. Örneğin, Microsoft Excel'in farklı sürümleri tescilli XLS ve XLSX formatlarını kullanır.

Public sector information
Information collected or controlled by the public sector.

Kamu sektörü bilgileri
Kamu sektörü tarafından toplanan veya kontrol edilen bilgiler.

Public domain
Content to which copyright does not apply, for example because it has expired, is free for any kind of use by anyone and is said to be in the public domain. CC0, one of the licences of Creative Commons, is a ‘public domain dedication’ which attempts so far as possible to renounce all rights in the work and place it in the public domain.

Kamu malı
Telif hakkı uygulanmayan içerik, örneğin süresi dolduğu için, herkes tarafından her türlü kullanım için serbesttir ve kamu malı olduğu söylenir. Creative Commons'ın lisanslarından biri olan CC0, eser üzerindeki tüm haklardan mümkün olduğunca feragat etmeye ve onu kamu malı haline getirmeye çalışan bir 'kamu malı ithafı'dır.

Publisher
Anyone who distributes and makes available data or other content. Data publishers include government departments and agencies, research establishments, NGOs, media organisations, commercial companies, individuals, etc.

Yayıncı
Veri veya diğer içerikleri dağıtan ve kullanıma sunan herkes. Veri yayıncıları arasında devlet daireleri ve kurumları, araştırma kuruluşları, STK'lar, medya kuruluşları, ticari şirketler, bireyler vb. yer alır.

Query
A type of question accepted by a database about the data it holds. A complex query may ask the database to select records according to some criteria, aggregate certain quantities across those records, etc. Many databases accept queries in the specialised language SQL. A web API allows an app to send queries to a database over the web. Compared with downloading and processing the data, this reduces both the computation load on the app and the bandwidth needed.

Sorgu
Bir veritabanı tarafından tuttuğu veriler hakkında kabul edilen bir soru türü. Karmaşık bir sorgu, veritabanından kayıtları bazı kriterlere göre seçmesini, bu kayıtlar arasında belirli miktarları toplamasını vb. isteyebilir. Birçok veritabanı SQL sorguları kabul eder. Bir web API'si, bir uygulamanın web üzerinden bir veritabanına sorgu göndermesini sağlar. Verilerin indirilmesi ve işlenmesiyle karşılaştırıldığında bu, hem uygulama üzerindeki hesaplama yükünü hem de ihtiyaç duyulan bant genişliğini azaltır.

RDF
Resource Description Framework, the native way of describing linked data. RDF is not exactly a data format; rather, there are a few equivalent formats in which RDF can be expressed, including an XML-based format. RDF data takes the form of ‘triples’ (each atomic piece of data has three parts, namely a subject, predicate and object), and can be stored in a specialised database called a triple store.

Raw data
The original data, in machine-readable form, underlying any application, visualisation, published research or interpretation, etc.

Re-use
It is rare that data gathered for a particular purpose does not have other possible uses. Happily, data is an infinite resource; once gathered, for whatever reason, it can be re-used again and again, in ways that were never envisaged when it was collected, provided only that the data-holder makes it available under an open licence to enable such re-use.

Research data
Experimental research in the sciences and social sciences produces large quantities of data. Research data management (RDM) is an emerging discipline that seeks best practices in handling this. Traditionally the data was kept by researchers and only final research outputs, such as papers analysing the data, would be published. Open science holds that the data should be published, both to increase verifiability of the work and to enable it to be used in other research. The full spirit of open science collaboration demands data publication early in the project, but research culture will need to change appreciably before this becomes widespread.

RDF
Kaynak Tanımlama Çerçevesi, bağlantılı verileri tanımlamanın yerel yoludur. RDF tam olarak bir veri formatı değildir; bunun yerine, XML tabanlı bir format da dahil olmak üzere RDF'nin ifade edilebileceği birkaç eşdeğer format vardır. RDF verileri "üçlüler" şeklindedir (her atomik veri parçası özne, yüklem ve nesne olmak üzere üç parçadan oluşur) ve üçlü depo adı verilen özel bir veritabanında saklanabilir.

Ham veri
Herhangi bir uygulama, görselleştirme, yayınlanmış araştırma veya yorumlamanın vb. temelini oluşturan, makine tarafından okunabilir formdaki orijinal veriler.

Yeniden kullanım
Belirli bir amaç için toplanan verilerin başka olası kullanımlarının olmaması nadirdir. Ne mutlu ki, veri sonsuz bir kaynaktır; her ne sebeple olursa olsun bir kez toplandıktan sonra, toplandığında asla öngörülmeyen şekillerde tekrar tekrar kullanılabilir, yeter ki veri sahibi bu yeniden kullanımı mümkün kılmak için veriyi açık bir lisans altında kullanıma sunsun.

Araştırma verisi
Fen bilimleri ve sosyal bilimlerdeki deneysel araştırmalar büyük miktarlarda veri üretir. Araştırma veri yönetimi (RDM), bu verilerin işlenmesinde en iyi uygulamaları arayan ve gelişmekte olan bir disiplindir. Geleneksel olarak veriler araştırmacılar tarafından saklanır ve yalnızca verileri analiz eden makaleler gibi nihai araştırma çıktıları yayınlanırdı. Açık bilim, hem çalışmanın doğrulanabilirliğini artırmak hem de başka araştırmalarda kullanılmasını sağlamak için verilerin yayınlanması gerektiğini savunur. Açık bilim işbirliğinin tam ruhu, verilerin projenin erken aşamalarında yayınlanmasını gerektirir, ancak bunun yaygınlaşması için araştırma kültürünün önemli ölçüde değişmesi gerekecektir.

SPARQL
A query language similar to SQL, used for queries to a linked-data triple store.

SQL
Structured Query Language, a standard language used for interrogating many types of database.

Scraping
Extracting data from a non-machine-readable source, such as a website or a PDF document, and creating data. Screen-scraping a dataset requires dedicated programming and is expensive in programmer time, so is generally done only after all other attempts to get the data in structured form have failed. Legal questions may arise about whether the scraping breaches the source website’s copyright or terms of service.

Server
A computer on the internet, usually manged by a hosting company, that responds to requests from a user, e.g. for web pages, downloaded files or to access features in a SaaS package being run on the server.

Shapefile
A popular file format for geodata, maintained and published by Esri, a manufacturer of GIS software. A Shapefile actually consists of several related files. Though the format is technically proprietary, Esri publishes a full specification standard and Shapefiles can be read by a wide range of software, so function somewhat like an open standard in practice.

SPARQL
Bağlantılı veri üçlü deposuna sorgular için kullanılan, SQL'e benzer bir sorgu dili.

SQL
Yapılandırılmış Sorgu Dili, birçok veritabanı türünü sorgulamak için kullanılan standart bir dil.

Kazıma
Bir web sitesi veya PDF belgesi gibi makine tarafından okunamayan bir kaynaktan veri ayıklama ve veri oluşturma. Bir veri kümesini ekran kazıma işlemi özel programlama gerektirir ve programcı zamanı açısından pahalıdır, bu nedenle genellikle yalnızca verileri yapılandırılmış biçimde elde etmeye yönelik diğer tüm girişimler başarısız olduktan sonra yapılır. Kazıma işleminin kaynak web sitesinin telif hakkını veya hizmet şartlarını ihlal edip etmediği konusunda yasal sorular ortaya çıkabilir.

Sunucu
Genellikle bir barındırma şirketi tarafından yönetilen, web sayfaları, indirilen dosyalar veya sunucuda çalıştırılan bir SaaS paketindeki özelliklere erişim gibi bir kullanıcıdan gelen isteklere yanıt veren internet üzerindeki bir bilgisayar.

Shapefile
Coğrafi veri için popüler bir dosya formatıdır, CBS yazılımı üreticisi Esri tarafından korunur ve yayınlanır. Bir Shapefile aslında birkaç ilgili dosyadan oluşur. Format teknik olarak tescilli olmasına rağmen, Esri tam bir spesifikasyon standardı yayınlar ve Shapefile'lar çok çeşitli yazılımlar tarafından okunabilir, bu nedenle pratikte bir şekilde açık bir standart gibi işlev görür.

Share-alike license
A license that requires users of a work to provide the content under the same or similar conditions as the original.

Benzer paylaşım lisansı
Bir çalışmanın kullanıcılarının içeriği orijinaliyle aynı veya benzer koşullar altında sağlamasını gerektiren bir lisans.

Source code
The files of computer code written by programmers that are used to produce a piece of software. The source code is usually converted or ‘compiled’ into a form that the user’s computer can execute. The user therefore never sees the original source code, unless it is published as open source.

Kaynak kodu
Programcılar tarafından yazılan ve bir yazılım parçası üretmek için kullanılan bilgisayar kodu dosyaları. Kaynak kodu genellikle kullanıcının bilgisayarının çalıştırabileceği bir forma dönüştürülür veya 'derlenir'. Bu nedenle kullanıcı, açık kaynak olarak yayınlanmadığı sürece orijinal kaynak kodunu asla göremez.

Spreadsheet
A table of data and calculations that can be processed interactively with a specialised spreadsheet program such as Microsoft Excel or OpenOffice Calc.

Elektronik tablo
Microsoft Excel veya OpenOffice Calc gibi özel bir elektronik tablo programı ile etkileşimli olarak işlenebilen veri ve hesaplamalar tablosu.

Standard
A published specification for, e.g., the structure of a particular file format, recommended nomenclature to use in a particular domain, a common set of metadata fields, etc. Conforming to relevant standards greatly increases the value of published data by improving machine readability and easing data integration.

Standart
Örneğin, belirli bir dosya formatının yapısı, belirli bir alanda kullanılması önerilen isimlendirme, ortak bir meta veri alanları kümesi vb. için yayınlanmış bir spesifikasyon. İlgili standartlara uymak, makine tarafından okunabilirliği iyileştirerek ve veri entegrasyonunu kolaylaştırarak yayınlanan verilerin değerini büyük ölçüde artırır.

Structured data
All data has some structure, but ‘structured data’ refers to data where the structural relation between elements is explicit in the way the data is stored on a computer disk. XML and JSON are common formats that allow many types of structure to be represented. The internal representation of, for example, word-processing documents or PDF documents reflects the positioning of entities on the page, not their logical structure, which is correspondingly difficult or impossible to extract automatically.

Yapılandırılmış veri
Tüm verilerin bir yapısı vardır, ancak 'yapılandırılmış veri', öğeler arasındaki yapısal ilişkinin, verilerin bir bilgisayar diskinde depolanma biçiminde açık olduğu verileri ifade eder. XML ve JSON, birçok yapı türünün temsil edilmesine olanak tanıyan yaygın formatlardır. Örneğin, kelime işlem belgelerinin veya PDF belgelerinin dahili gösterimi, otomatik olarak çıkarılması zor veya imkansız olan mantıksal yapılarını değil, sayfadaki varlıkların konumunu yansıtır.

Tab-separated values
Tab-separated values (TSV) are a very common form of text file format for sharing tabular data. The format is extremely simple and highly machine-readable.

Transparency
Governments and other organisations are said to be transparent when their workings and decision-making processes are well-understood, properly documented and open to scrutiny. Transparency is one of the aspects of open government. An increase in transparency is one of the benefits of open data.

Transport data
Public transport routes, timetables and real time data are valuable but difficult candidates for open data. Even when they are published, data from different transit authorities and companies may not be available in compatible formats, making it difficult for third parties to provide integrated transport information. Many transport authorities distribute public transport data using the General Transit Feed Specification (GTFS) which is maintained by Google. Work on standardisation and more open data is ongoing in the sector.

URI/URL
Uniform Resource Identifier / Uniform Resource Locator. A URL is the http://... web address of some page or resource.

Unconference
A meeting, similar to a conference, but with no agenda fixed in advance. Using various established techniques, participants jointly agree on the day what sessions will run. Some more traditional conference sessions with invited speakers may also be included. A popular format among the tech community, an unconference can be combined with or run alongside a

Sekmeyle ayrılmış değerler
Sekmeyle ayrılmış değerler (TSV), tablo verilerini paylaşmak için kullanılan çok yaygın bir metin dosyası formatıdır. Bu format son derece basittir ve makine tarafından okunabilir.

Şeffaflık
Hükümetlerin ve diğer kuruluşların, işleyişleri ve karar alma süreçleri iyi anlaşıldığında, uygun şekilde belgelendiğinde ve incelemeye açık olduğunda şeffaf oldukları söylenir. Şeffaflık, açık hükümetin unsurlarından biridir. Şeffaflığın artması açık verinin faydalarından biridir.

Ulaştırma verileri
Toplu taşıma güzergahları, zaman çizelgeleri ve gerçek zamanlı veriler değerli ancak açık veri için zor adaylardır. Yayınlandıklarında bile, farklı toplu taşıma yetkilileri ve şirketlerinden gelen veriler uyumlu formatlarda mevcut olmayabilir, bu da üçüncü tarafların entegre ulaşım bilgileri sağlamasını zorlaştırır. Birçok ulaştırma kurumu, toplu taşıma verilerini Google tarafından sürdürülen Genel Transit Akış Spesifikasyonunu (GTFS) kullanarak dağıtmaktadır. Sektörde standardizasyon ve daha fazla açık veri üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

URI/URL
Tekdüzen Kaynak Tanımlayıcı / Tekdüzen Kaynak Konumlandırıcı. URL, bir sayfanın veya kaynağın http://... web adresidir.

Konferans dışı
Konferansa benzer, ancak önceden belirlenmiş bir gündemi olmayan bir toplantı. Katılımcılar, çeşitli yerleşik teknikler kullanarak, hangi oturumların yapılacağı konusunda gün içinde ortak bir karara varırlar. Davetli konuşmacıların yer aldığı bazı daha geleneksel konferans oturumları da dahil edilebilir. Teknoloji topluluğu arasında popüler bir format olan konferans dışı etkinlik, açık veriye dayalı bir hackathon ile birleştirilebilir

hackathon based on open data. It is a possible method of community engagement by data publishers.

Unique identifier
(or UID): An identifier for an object which is guaranteed to be different from identifiers of all other objects in a collection. Within a database, every object will have a UID that is unique within the database. A UID assigned by a central registry (such as an ISBN for books, or a DOI for data) will be unique for all objects for which it is assigned. The http://… identifiers of linked data provide a technique for guaranteeing UIDs without a central authority.

Visualisation
A visual representation of data is often the most compelling way of communicating the data, bringing out its key features, correlations and outliers. Though many tools exist, creating a visualisation for a dataset is not an automatic process, but requires careful attention to the meaning of the variables, the relations between them and the stories inherent in the data, to design a visual representation that lets the message of the data shine through.

Vocabulary
A standard specifying the identifiers to be used for a particular collection of objects. Using standard vocabularies where they exist is key to enabling data integration. Linked data is rich in vocabularies in different topic areas.

Web
The World Wide Web, the vast collection of interlinked and linkable documents and services accessible via ‘web browsers’ over the Internet.

veya birlikte yürütülebilir. Veri yayıncıları tarafından topluluk katılımı için olası bir yöntemdir.

Benzersiz tanımlayıcı
(veya UID): Bir nesne için, koleksiyondaki diğer tüm nesnelerin tanımlayıcılarından farklı olması garanti edilen bir tanımlayıcı. Bir veritabanı içinde, her nesnenin veritabanı içinde benzersiz olan bir UID'si olacaktır. Merkezi bir kayıt tarafından atanan bir UID (kitaplar için ISBN veya veriler için DOI gibi) atandığı tüm nesneler için benzersiz olacaktır. Bağlantılı verilerin http://... tanımlayıcıları, merkezi bir otorite olmadan UID'leri garanti etmek için bir teknik sağlar.

Görselleştirme
Verilerin görsel bir temsili, genellikle temel özelliklerini, korelasyonlarını ve aykırı değerlerini ortaya çıkararak verileri iletmenin en ilgi çekici yoludur. Birçok araç mevcut olsa da, bir veri kümesi için görselleştirme oluşturmak otomatik bir süreç olmayıp, verilerin mesajının parlamasını sağlayan bir görsel temsil tasarlamak için değişkenlerin anlamına, aralarındaki ilişkilere ve verilerin doğasında bulunan hikayelere dikkat edilmesi gerekir.

Kelime dağarcığı
Belirli bir nesne koleksiyonu için kullanılacak tanımlayıcıları belirten bir standart. Standart sözlüklerin mevcut olduğu yerlerde kullanılması, veri entegrasyonunu sağlamanın anahtarıdır. Bağlantılı veri, farklı konu alanlarındaki sözlükler açısından zengindir.

Web
World Wide Web, İnternet üzerinden 'web tarayıcıları' aracılığıyla erişilebilen, birbirine bağlı ve bağlanabilir belgelerin ve hizmetlerin geniş koleksiyonu.

Web API
An API that is designed to work over the Internet.

XLS(X)
A proprietary spreadsheet format, the native format of the popular Microsoft Excel spreadsheet package. Older versions use .xls files, while more recent ones use the XML-based .xlsx variant.

XML
Extensible Markup Language, a simple and powerful standard for representing structured data.

Web API
İnternet üzerinden çalışmak üzere tasarlanmış bir API.

XLS(X)
Popüler Microsoft Excel elektronik tablo paketinin yerel biçimi olan tescilli bir elektronik tablo biçimi. Eski sürümler .xls dosyalarını kullanırken, daha yeni sürümler XML tabanlı .xlsx varyantını kullanır.

XML
Genişletilebilir İşaretleme Dili, yapılandırılmış verileri temsil etmek için basit ve güçlü bir standarttır.

Notlar / Σημειώσεις / Notes

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Bu el kitabı açık verinin yasal, sosyal ve teknik yönlerini ele almaktadır. Herkes tarafından kullanılabilir ancak özellikle verileri açmak isteyenler için tasarlanmıştır. Açık verinin neden, ne ve nasıl olduğunu tartışmaktadır -neden açık olunmalı, açık nedir ve veri nasıl 'açılır'.

Αυτό το εγχειρίδιο ασχολείται με τις νομικές, κοινωνικές και τεχνικές πτυχές των Ανοιχτών Δεδομένων. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί από οποιονδήποτε, αλλά είναι ειδικά σχεδιασμένο για όσους αποσκοπούν να «ανοίξουν» τα δεδομένα τους. Ασχολείται με το γιατί, το τι και το πώς των ανοιχτών δεδομένων – Γιατί να προχωρήσουμε σε ανοιχτά δεδομένα, τι είναι τα ανοιχτά δεδομένα και πώς να «ανοίξουμε» τα δεδομένα.

This handbook discusses the legal, social and technical aspects of open data. It can be used by anyone but is especially designed for those seeking to open up data. It discusses the why, what and how of open data – why to go open, what open is, and the how to 'open' data.

TEZARUS kitap

www.tezar.us | info@tezar.us